

Indkomster 2011

Tema:
Indkomstmobilitet



**DANMARKS
STATISTIK**



Indkomster 2011

Indkomster 2011

Udgivet af Danmarks Statistik

September 2013

Oplag: 125

Printet hos PRinfoParitas

Foto: Bee-Line

Trykt udgave

Pris: 175,00 kr. inkl. 25 pct. moms

Kan købes på

www.dst.dk/Boghandel

eller på

www.schultzboghandel.dk/distribution@rosendahls.dk

Tlf. 43 22 73 00

ISBN 978-87-501-2077-3

ISSN 1399-557X

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på

www.dst.dk/publ/Indkomster

ISBN 978-87-501-2078-0

ISSN 1902-7052

Adresser

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

Fax 39 17 39 99

e-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

- Nul
- 0 } Mindre end ½ af den anvendte enhed
- 0,0 }
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

© Danmarks Statistik 2013

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indkomsten er en meget vigtig indikator for vores levevilkår. Penge giver i sig selv tryghed mod det uforudsete, og penge kan også konverteres til god bolig, sund mad, spændende fritidsforhold og meget andet, som forbedrer vores levevilkår. For almindelige familier er privatforbruget og de indkomster, der giver grundlaget for det, i en vis forstand slutresultatet af de økonomiske aktiviteter i samfundet.

Indkomsten for en person eller en familie og især den forskel, der er mellem forskellige grupper i samfundet, afspejler ud over levevilkår også den fordelingspolitik, som bliver ført i landet. Man skal dog huske, at en del af indkomstforskellen skyldes, at folk befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb. Unge under uddannelse har fx typisk en lav indkomst, som stiger når deres uddannelse færdiggøres og deres erhvervs erfaring vokser. Herudover kan indkomstforskellene i samfundet også forklares ved, at nogle personer bevidst vælger en lavere indkomst, fx ved kun at arbejde på deltid.

Denne publikation tegner et bredt og nuanceret billede af indkomstforholdene i Danmark. Publikationen belyser de indkomstmæssige forskelle mellem forskellige socioøkonomiske grupper i samfundet, samt hvorledes disse forskelle har udviklet sig i løbet af de seneste ti år. I kapitel 8 præsenteres en række fordelingsmål, som fremover vil blive gennemgående i Danmarks Statistiks offentliggørelser med tal vedrørende indkomstfordelingen i Danmark.

Årets udgave af publikationen har særlig fokus på indkomstmobiliteten i Danmark. Her sættes fokus på omfanget af social mobilitet, uddannelsesniveau og hvorledes disse faktorer har påvirket indkomst-udviklingen for udvalgte persongrupper det seneste årti.

Publikationen indeholder desuden definitioner på de indkomstbegreber og baggrundsvariable, der benyttes i Statistikbankens indkomstmatrixer. Adgang til Statistikbankens matrixer er gratis. Statistikker, der præsenteres i denne publikation, giver et omfattende, men ikke udtømmende billede af indkomstforhold og -forskelle i Danmark. Der er således rige muligheder for at få udarbejdet yderligere statistikker og analyser mod betaling.

Bogen er udarbejdet i Danmarks Statistik, kontoret for Velfærd, af fuldmægtig Jarl Quitzau og afdelingsleder Judith Zukunft i samarbejde med kontorchef Preben Etwil. En følgegruppe har været tilknyttet bogen under udarbejdelsen bestående af afdelingsdirektør Niels Ploug og kontorchef Sven Egmos, begge Danmarks Statistik, samt professor Bent Greve fra Roskilde Universitet.

Danmarks Statistik, september 2013

Karin Ravn / Preben Etwil

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
1.1 Personstatistik og familiestatistik	5
1.2 Hvad er indkomst?	6
1.3 Hvordan måles indkomst?	6
2. Person- og familieindkomst i alt	8
2.1 Sammensætning af indkomst i alt for personer	11
2.2 Sammensætning af indkomst i alt for familier	14
2.3 Udvikling i Indkomst i alt fra 2000 - 2011	17
3. Erhvervsindkomst	20
3.1 Erhvervsindkomst 2000-2011	33
4. Formueindkomst	34
5. Overførselsindkomst	40
6. Disponibel indkomst	46
6.1 Udvikling i disponibel indkomst 2000 - 2011	50
7. Sammenhæng mellem indkomstbegreber	51
8. Indkomstfordeling	52
8.1 Ækvivalensindkomst	53
8.2 Decilfordelinger	56
8.3 Lorenz-kurver	61
8.4 Gini-koefficienter	62
8.5 Risiko for fattigdom	65
8.6 Maksimal udjævning og 80/20-raten	70
8.7 Sammenligning af fordelingsmål	71
8.8 Andre opgørelsesmetoder	73
9. Tema: Indkomstmobilitet	75
9.1 Indkomstforløb for de unge	79
9.2 Indkomstforløb for ikke-beskæftigede i 2002	84
9.3 Indkomstforløb for førtidspensionister	89
10. Ordforklaringer og definitioner	93
11. Bilag med indkomsttabeller. 2011	109
12. Indeks - tabeller og figurer	133
12.1 Persontabeller	133
12.2 Familietabeller	138
12.3 Figurer	141
Muligheder med eXplorer	143

1. Indledning

Der findes to vidt forskellige indkomstopgørelser, nemlig opgørelser over henholdsvis den *funktionelle* og den *personelle* indkomstfordeling.

Denne publikation belyser den personelle indkomstfordeling. Indkomstopgørelserne er hovedsageligt baseret på oplysninger fra skattesystemet. I det omfang det er muligt, er skatteoplysninger suppleret med oplysninger om skattefrie indkomster som fx børnetilskud og boligstøtte m.m. Sigtet med publikationens indkomstopgørelser er at medregne alle indkomster, som personen eller familien har til rådighed i løbet af året.

Den *funktionelle* indkomstfordeling dækker over fordelingen af samfundets indkomster på produktionsfaktorerne jord, arbejdskraft og kapital. Denne fordeling af indkomsterne belyser nationalregnskabet. Det funktionelle indkomstfordelingsbegreb har således fokus på, hvorledes indkomsten er fordelt mellem profit og løn, mens det *personelle* indkomstfordelingsbegreb har fokus på, hvorledes indkomsterne er fordelt mellem individer og familier.

Ud over ovennævnte indkomstopgørelser i nationalregnskabet og opgørelserne i denne publikation opgør Danmarks Statistik også en beslægtet lønstrukturstatistik.

Forskellen mellem denne publikations lønopgørelser og lønstrukturstatistikens lønopgørelser er primært, at lønopgørelserne i denne publikation er årsopgørelser, hvor beregningerne er foretaget uden hensyn til personernes årlige arbejdstid. Lønstrukturstatistikken tager derimod hensyn til sammenhængen mellem løn og arbejdstid. Lønstrukturstatistikens opgørelser sigter mod at beskrive den gennemsnitlige timeløn for forskellige faggrupper i hhv. den private og offentlige sektor.

1.1 Personstatistik og familiestatistik

Indkomststatistikken indeholder både person- og familieopgørelser. I indkomstanalyser vil man i nogle situationer med fordel benytte personens indkomst, mens man i andre situationer får mere nyttig information ved at se på familiens indkomst.

Ønsker man fx at vurdere indtjeningsevnen for forskellige uddannelsesgrupper eller faggrupper, vil det være oplagt at se på forskelle i personindkomsten.

Ønsker man derimod at vurdere levevilkår og forbrugsmuligheder, vil det oftest være mere retvisende at se på familiens indkomst. Personindkomsten afspejler langt fra altid personens levevilkår – en person

som ikke selv tjener særligt meget, men som deler økonomi med en anden person som tjener godt, vil jo tilhøre en familie med god levestandard, til trods for at personen ikke selv bidrager med en stor indkomst.

1.2 Hvad er indkomst?

Ved årets indkomst forstår man de penge samt værdien af de goder, som er erhvervet i løbet af året, og som personen eller familien kan forbruge eller opspare.

Der er i indkomstopgørelserne ikke taget hensyn til de indkomster, der undrages skattevæsenet. I sagens natur ved vi ikke meget om disse skatteunddragelser, men undersøgelser viser, at visse faggrupper i større udstrækning end andre sikrer sig disse skjulte indkomster. Det er desuden tænkeligt, at holdningen til skatteunddragelse, og dermed også omfanget af sort arbejde, kan variere med andre baggrundsvARIABLE så som alder, uddannelse, bopæl osv.

Indkomsterne i denne publikation stammer som nævnt hovedsageligt fra skattesystemet, og der skelnes overordnet mellem tre indkomsttyper: erhvervsindkomst, overførselsindkomst og formueindkomst.

Erhvervsindkomst omfatter løn og overskud af selvstændig virksomhed, overførselsindkomst omfatter bl.a. offentlige og private pensionsudbetalinger(ekskl. udbetalinger af kapitalpensioner), dagpenge og andre indkomster fra offentlige myndigheder, og formueindkomst omfatter renter og andet afkast af kapital.

1.3 Hvordan måles indkomst?

Denne publikation anvender overvejende nominelle indkomster, dvs. indkomsten angivet i kroner og øre. Et andet nyttigt indkomstbegreb er realindkomsten, som udtrykker den mængde goder, man kan få for sine penge.

Realindkomsten giver et billede af indkomstens købekraft altså, hvor mange varer og tjenester man kan købe for indkomsten.

Til at belyse indkomst og indkomstforskelle for et givent år er de nominelle indkomstbegreber gode. Ønsker man derimod at vurdere udviklingen i indkomsterne over en årrække, bør man tage hensyn til, at prisstigninger hen over årene har forringet indkomstens købekraft. I denne publikation benyttes realindkomstbegrebet kun i de tabeller som viser indkomstudviklingen siden år 2000.

Ud over det faktum at prisstigninger forringer købekraften med tiden, er der også andre forhold, som skal overvejes, inden man konkluderer ud fra de nominelle indkomster.

Nogle personer bor alene, og nogle bor sammen med andre. Det er rimeligt at antage, at familier med mange familiemedlemmer total set behøver en højere indkomst end små husholdninger for at opnå samme velstand.

Det koster mere at mætte en familie på seks personer end familien, som blot består af en enkelt person. Men familien på seks har nogle stordriftsfordele, som betyder, at de ikke behøver en indkomst, der er seks gange så stor som den enliges indkomst for at opnå samme velstand. Familien på seks personer behøver jo ikke 6 TV-licenser, 6 køleskabe osv.

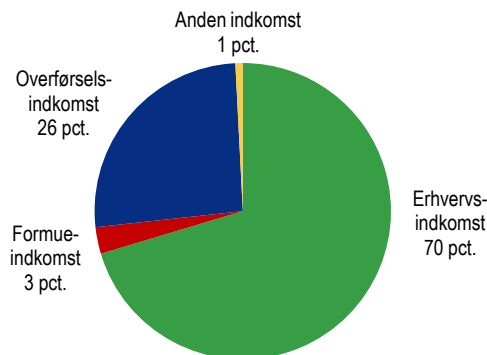
Ved indkomstsammenligninger, hvor man ønsker at belyse befolkningens forbrugsmuligheder, benytter man derfor ofte ækvivalerede indkomster frem for de nominelle beløb.

Ved at ækvivalere indkomsten tager man hensyn til de stordriftsfordele, der opnås ved at bo flere sammen.

2. Person- og familieindkomst i alt

Indkomst før skat Den gennemsnitlige dansker over 14 år havde i 2011 en indkomst på 286.600 kr., heraf stammede 70 pct. af den samlede indkomst fra erhvervsarbejde, 26 pct. fra overførsler fra det offentlige m.m. og 3 pct. kom fra afkast af formue. Den sidste pct. af indkomsten kan ikke henføres til én bestemt indkomsttype.

Figur 2.1 **Indkomst i alt - fordelt efter indkomsttype. 2011**



I mange sammenhænge er det interessant at vide, hvor stor en del af indkomsten man har tilbage efter skat.

Indkomst efter skat Til at belyse dette anvender man begrebet disponibel indkomst. Den disponible indkomst er den del af personindkomsten, som man kan bruge på enten forbrug eller til opsparing.

I 2011 udgjorde den disponible indkomst mere end 69 pct. af indkomst før skat.

Personafgrænsning:

I personopgørelserne er de gennemsnitlige indkomster beregnet for alle personer, der:

- ved årets udgang var fyldt 15 år
- hele året har haft bopæl i landet, opholdt sig på et dansk skib eller været udsendt i tjeneste uden for riget af den danske stat.

I familieopgørelserne indgår alle personer, hvor mindst én voksen person opfylder ovenstående, og indkomster for alle familiemedlemmer medregnes i familiens samlede indkomst uanset personens alder.

Tabel 2.1 Gennemsnitlig indkomst - fordelt efter indkomsttype. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
		1.000 kr.		
Indkomst i alt	286,6	265,7	683,6	463,5
Erhvervsindkomst	201,7	147,7	523,0	325,4
Overførselsindkomst	74,3	106,9	134,9	120,2
Formueindkomst, brutto ²	8,3	7,5	20,1	13,5
Anden indkomst	2,3	3,7	5,5	4,5
Lejeværdi af egen bolig	24,8	17,9	64,5	40,0
Samlet indkomst	311,4	283,6	748,1	503,5
Renteudgifter	22,0	14,3	58,9	35,4
Samlet indkomst med nettorenter	289,5	269,3	689,3	468,1
Skat mv.	89,9	78,1	219,5	145,1
Disponibel indkomst¹	198,8	190,0	468,6	321,9
Ækvivaleret indkomst med nettorenter ..	340,4	253,3	386,0	316,1
Ækvivaleret disponibel indkomst	233,9	178,5	263,2	218,6

¹ Disponibel indkomst er eksklusive underholdsbidrag.

² Renteindtægter, kursgevinster, aktieindkomster, privat lejeindtægt mv.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

En person havde i 2011 en gennemsnitlig disponibel indkomst på 198.800 kr., hvilket er en stigning i forhold til 2010 på 1,7 pct. Stigningen sker på trods af at erhvervsindkomsten, som i 2011 udgør 201.700 kr., kun steg med 0,7 pct. i forhold til 2010. Stigningen i den disponible indkomst skyldes primært at overførselsindkomsten i 2011 er vokset med 2,8 pct.

Disponibel indkomst:

Disponibel indkomst beregnes ved at reducere samlet indkomst med renteudgifter, direkte skatter og underholdsbidrag.

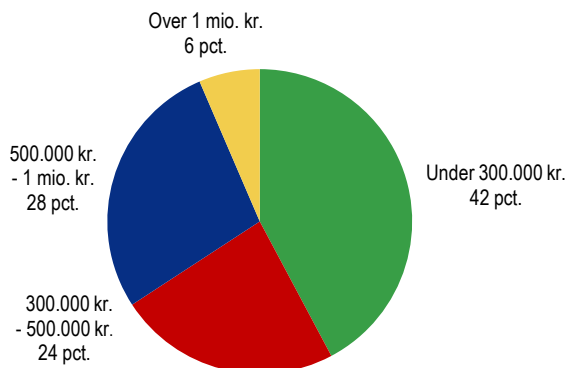
Når man tolker på de gennemsnitlige familieindkomster, skal man være opmærksom på, at nogle familier kun består af én person, mens andre familier består af to voksne. Det er derfor ved gennemsnitsbetragtninger hensigtsmæssigt at skelne mellem familietyperne "Enlige" og "Par".

12,9 pct. af familierne med to voksne har over 1 mio. kr. i indkomst i alt

I alt har 2,0 pct. af familierne med to voksne, dvs. "Par", en indkomst under 200.000 kr., og 12,9 pct. en indkomst på over 1 mio. kr. I familier med én voksen person, som bor alene, dvs. familietypen "Enlige", er der 9.700, som har over 1 mio. kr., svarende til 0,7 pct. af samtlige "Enlige".

I alt har 6,5 pct. af alle familier i 2011 en indkomst på over 1 mio. kr.

Figur 2.2 Familier - fordelt efter størrelsen af deres indkomst i alt. 2011



42 pct. af familierne og 69 pct. af alle skattepligtige personer har en indkomst under 300.000 kr.

151.500 "Enlige" har under 100.000 kr. i indkomst

I den øvre ende af skalaen er der lidt mere end 1 pct. af de skattepligtige personer, som har en indkomst på 1 mio. kr. eller mere, nemlig i alt 60.000 personer. Dette er en stigning i antallet af personer på mere end 5 pct. i forhold til 2010. Der er 17.300 personer, som har en disponibel indkomst over 1 mio. kr.

Tabel 2.2 Antal personer og familier - fordelt efter indkomst i alt. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
I alt	4 530 765	1 480 234	1 331 030	2 811 264
Under 100.000 kr.	626 853	151 507	7 822	159 329
100.000 - 199.999 kr.	1 152 755	457 631	19 300	476 931
200.000 - 299.000 kr.	996 403	413 091	137 400	550 491
300.000 - 399.999 kr.	879 002	243 315	154 481	397 796
400.000 - 499 999 kr.	445 679	117 630	147 697	265 327
500.000 - 749 999 kr.	301 152	73 456	428 207	501 663
750.000 - 999.999 kr.	68 949	13 643	264 432	278 075
1.000.000 - 1.999.999 kr.	47 402	7 926	153 366	161 292
2.000.000 - 2.999.999 kr.	6 872	1 070	11 849	12 919
3.000.000 - 3.999.999 kr.	2 396	376	3 006	3 382
4.000.000 - 4.999.999 kr.	1 100	179	1 347	1 526
5.000.000 - 9.999.999 kr.	1 625	287	1 612	1 899
10.000.000 kr. og derover	577	123	511	634

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Familie:

En familie afgrænses som en eller flere personer, der bor på samme adresse, og som har visse indbyrdes relationer. Aldersgrænsen for de hjemmeboende børn, der regnes som børn i deres forældres familie, er 25 år.

En familie kan bestå af en enlig eller af et par.

Par-familie:

Par omfatter to, der bor på samme adresse, og enten

- er gift eller
- er registreret som partnere eller
- har fælles børn eller
- er af forskelligt køn og med aldersforskel mindre end 15 år.

2.1 Sammensætning af indkomst i alt for personer

Forskellige person- og familietyper

Forskellige befolkningsgrupper har forskellig sammensætning af indkomst. Det er klart, at pensionistens og den arbejdsløses indkomst hovedsageligt består af overførselsindkomst, mens toplederens indkomst hovedsageligt består af erhvervsindkomst. Men hvilke faggrupper og uddannelsesgrupper får procentuelt mindst i overførsler eller har mest i formueindkomst? Disse og lignende spørgsmål om indkomstsammensætningen for forskellige person- og familiegrupper bliver belyst i dette afsnit.

Erhvervsindkomsten udgør 87 pct. for personer på 35-54 år

Indkomstsammensætningen varierer mellem aldersgrupperne. For personer over 64 år udgør erhvervsindkomsten 12,8 pct., mens den for aldersgruppen mellem 35-54 år udgør 86,5 pct. For persongrupperne over 55 år udgør overførselsindkomsterne mere end 22,4 pct. af deres indkomst, mens overførselsindkomster kun udgør 10,5 pct. for aldersgruppen 45-54 år. Formueindkomstens betydning for personens indkomst er størst for personer over 64 år, hvor den udgør 7,0 pct. af indkomsten.

Læs mere om de enkelte indkomsttyper i de efterfølgende kapitler.

Tabel 2.3

Indkomsttyper - fordelt efter alder. 2011

	Antal	Indkomst i alt	Erhvervs indkomst	Overførsels indkomst	Formue indkomst brutto
	personer	1.000 kr.	pct.		
I alt	4 530 765	286,6	70,4	25,9	2,9
15-24 år	684 112	88,0	69,9	26,3	0,7
25-34 år	625 572	279,0	82,5	16,2	0,6
35-44 år	765 735	381,8	86,5	11,4	1,5
45-54 år	787 483	396,4	86,5	10,5	2,3
55-64 år	701 241	346,7	72,8	22,4	4,0
65 år +	966 622	223,8	12,8	79,5	7,0

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/04

"Speciallæger." har landets højeste indkomst

For faggrupper med mere end 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer er gruppen af speciallæger (DISCO-kode =2212) i top med 1,5 mio. kr., mens gruppen med den laveste gennemsnitsindkomst er personer beskæftiget med servicearbejde (DISCO-kode = 5100) med 205.900 kr.

Nogle af de faggrupper som har den største andel af indkomsten som erhvervsindkomst er personer med militært arbejde. For disse faggrupper, udgør erhvervsindkomsten mellem 99 og 100 pct. af deres indkomst i alt. (Se tabel 11.6)

Formueindkomst brutto kan være negativ

For en enkelt gruppe udgør erhvervsindkomsten over 100 pct. af indkomst i alt. Når det forekommer skyldes det en negativ formueindkomst brutto. Formueindkomst brutto bliver sjældent negativ for en hel gruppe, men det kan forekomme, såfremt enkeltpersoner har haft ekstraordinært store tab.

"Ledelse inden for finans- og forsikringsområdet" har høj erhvervsindkomst

Den gruppe i Top-5 fordelt efter indkomst i alt, hvor erhvervsindkomsten udgør den største andel, er "Ledelse af hovedaktiviteten inden for finans- og forsikringsområdet" (1346). Her udgør erhvervsindkomsten 97,9 pct. Den gruppe i toppen, hvor erhvervsindkomsten udgør den laveste andel, er personer med "øverste virksomhedsledelse" (1120). Her udgør erhvervsindkomsten kun 79,8 pct. af indkomst i alt.

Den faggruppe i Bund-5 fordelt efter indkomst i alt, hvor andelen af erhvervsindkomst er lavest, er arbejde med sport og fitness (3420). For denne faggruppe udgør erhvervsindkomsten kun 79,9 pct. mens overførselsindkomsten udgør 13,3 pct. af indkomst i alt.

Faggrupper med høj indkomst har formueindkomst

Den persongruppe, hvor formueindkomsten udgør den største andel, er ledere i DISCO-kategorien 1120, som fremgår af nedenstående Top-5. Udenfor Top-5 er andelen af formueindkomst højst hos personer indenfor " Skovbrugsarbejde" (6210). Denne gruppe har en andel opgjort efter bruttometoden på 24,3 pct., se tabel 11.6.

Faggrupper med lav indkomst får overførsler

I de faggrupper, hvor personerne har de laveste indkomster, er indkomstbilledet anderledes. Hos disse grupper udgør formueindkomsten under 2 pct., erhvervsindkomsten mellem 80-88 pct. og overførslerne mellem 10-14 pct.

Der er i alt 220 faggrupper med mere end 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer. Af disse 220 faggrupper er der 4 grupper, der har mere end 10 pct. i overførselsindkomst (tabel 11.6).

Tabel 2.4

Top-5 og Bund-5 - fordelt efter indkomst i alt for alle faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer. 2011

Faggruppe (DISCO-08 kode)	Antal	Indkomst i alt	Erhvervs indkomst	Overførsels indkomst	Formue indkomst brutto
	personer	1.000 kr.	pct.		
TOP-5					
Speciallæge arbejde (2212)	1 087	1 453,7	92,3	4,9	2,4
Øverste virksomhedsledelse (1120)	16 856	1 355,3	79,8	1,0	18,6
Andet arbejde med dyreopdræt (6129)	1 598	1 107,2	97,3	1,8	0,9
Ledelse af hovedaktiviteten inden for finans- og forsikringsområdet (1346)	2 049	976,9	97,9	0,5	1,3
Advokatarbejde (2611)	3 978	955,9	91,9	2,1	5,8
BUND-5 (på 3 eller 4 cifret niveau)					
Arbejde med kunst og kreative fag (2650)	6 614	275,7	83,0	11,1	3,3
Butiksejere (5221)	11 304	261,0	86,5	9,8	3,2
Frisørarbejde (5141)	6 830	242,5	87,7	11,0	1,2
Arbejde med sport og fitness. (3420)	1 098	209,8	79,9	13,3	4,5
Servicearbejde (5100)	6 537	205,9	88,1	10,6	1,0

Indvandreres indkomster

Blandt personer med dansk oprindelse har over 52 pct. en indkomst mellem 200.000 kr. og 500.000 kr. Dette gælder ikke for indvandrere fra ikke vestlige lande. I denne gruppe har 56 pct. en indkomst under 200.000 kr. og 41 pct. en indkomst mellem 200.000 kr. og 500.000 kr.

Tabel 2.5

Antal personer - fordelt efter oprindelseslandegruppe og indkomst. 2011

Indkomst i alt	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	
	antal personer				
I alt.	140 411	233 945	9 636	46 549	4 100 224
Under 100.000 kr.	33 181	54 574	2 679	27 198	509 221
100.000 - 199.999 kr.	31 649	75 299	2 050	8 605	1 035 153
200.000 - 499.999 kr.	63 006	96 957	3 960	9 878	2 147 282
500.000 - 999.999 kr.	10 302	6 489	799	804	351 707
1.000.000 kr. +	2 273	626	148	64	56 861

Efterkommere fra ikke vestlige lande har højest indkomst på Sjælland

Af tabel 11.11 bagerst i publikationen fremgår det, at mens efterkommere fra ikke vestlige lande i Nordsjælland har en gennemsnitlig indkomst på 141.300 kr., så har efterkommere fra ikke vestlige lande i Nordjylland i snit 70.400 kr.

Gennemsnitligt har personer med dansk oprindelse mere end dobbelt så meget i indkomst end efterkommere fra ikke vestlige lande. Dette skyldes i høj grad den store andel af unge blandt gruppen af efterkommere. Betragtes indkomsten indenfor aldersgrupperne, mindskes

afstanden mellem danskere og efterkommere fra ikke vestlige lande væsentligt.

Indkomst i alt for indvandrere mellem 45-54 år fra ikke vestlige lande udgør lidt mindre end 60 pct. af indkomsten for personer i samme aldersgruppe med dansk oprindelse. Til gengæld har efterkommere fra vestlige lande over 35 år, en højere indkomst i alt end personer med dansk oprindelse.

Tabel 2.6 Indkomst i alt - fordelt efter oprindelseslandegruppe og alder. 2011

	Alle	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse
		Vestlige lande	Ikke vestlige lande	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	
1.000 personer						
Personer i alt	4 530 765	140 411	233 945	9 636	46 549	4 100 224
1.000 kr.						
Alle	286,6	260,7	202,1	259,7	123,7	294,3
15-24 år	88,0	68,6	82,6	74,5	63,3	90,1
25-34 år	279,0	209,9	195,7	253,8	246,9	293,1
35-44 år	381,8	344,4	244,4	398,7	318,2	395,6
45-54 år	396,4	356,4	242,3	440,3	353,7	408,3
55-64 år	346,7	313,3	209,4	381,0	621,2	352,7
65 år +	223,8	230,5	144,4	235,9	192,3	225,0

2.2 Sammensætning af indkomst i alt for familier

For enlige uden børn er 43 pct. af indkomsten overførsler

For familier udgør erhvervsindkomsten den største andel for familietypen "Par med 2 børn", nemlig 89,4 pct. Den familietype, hvor overførselsindkomsten udgør den største andel, er "Enlige uden børn". For denne familietype udgør overførslerne 43,2 pct. af deres familieindkomst i alt. De "Enlige med 2 eller flere børn" har markant mere i "Andre overførsler" end nogen anden familietype.

Tabel 2.7a

Indkomsttyper fordelt på familietyper - Enlige. 2011

	Enlige					
	0 børn		1 barn		2 børn +	
	1.000 kr.		pct.			
Indkomst i alt	249,7	371,9	407,2	100,0	100,0	100,0
Erhvervsindkomst	131,8	269,8	263,2	52,8	72,5	64,6
Løn mv. i alt	122,9	255,2	250,2	49,2	68,6	61,4
Virksomhedsoverskud	9,0	14,6	13,0	3,6	3,9	3,2
Overførselsindkomst i alt	107,9	87,3	116,3	43,2	23,5	28,6
Pensioner o.l. i alt	81,4	18,6	13,4	32,6	5,0	3,3
Dagpenge o.l. i alt	14,4	36,9	44,1	5,8	9,9	10,8
Andre overførsler	12,1	31,8	58,9	4,9	8,5	14,5
Formueindkomst brutto	7,7	5,4	5,1	3,1	1,5	1,2
Anden familieindkomst	2,2	9,4	22,6	0,9	2,5	5,5

Tabel 2.7b

Indkomsttyper fordelt på familietyper - Par. 2011

	Par							
	1.000 kr.				pct.			
	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn+	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn+
Familieindkomst i alt	564,9	773,4	857,9	877,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Erhvervsindkomst	355,0	679,1	766,8	747,6	62,8	87,8	89,4	85,2
Løn mv. i alt	320,1	627,5	708,7	659,0	56,7	81,1	82,6	75,1
Virksomhedsoverskud	35,0	51,6	58,1	88,6	6,2	6,7	6,8	10,1
Overførselsindkomst i alt	182,7	73,1	68,6	97,9	32,3	9,4	8,0	11,2
Pensioner o.l. i alt	160,8	18,6	9,4	12,4	28,5	2,4	1,1	1,4
Dagpenge o.l. i alt	15,4	38,5	32,3	43,0	2,7	5,0	3,8	4,9
Andre overførsler	6,5	16,0	26,9	42,5	1,1	2,1	3,1	4,8
Formueindkomst brutto	23,5	13,9	15,3	21,7	4,2	1,8	1,8	2,5
Anden familieindkomst	3,7	7,3	7,2	9,7	0,7	0,9	0,8	1,1

*Jo højere
uddannelse, des
mindre overførsler*

Grupperes familier efter deres uddannelsesniveau tegner der sig et billede, som viser, at jo højere uddannelse, der er repræsenteret i familien, jo større andel udgør erhvervsindkomsten, og des lavere andel udgør overførselsindkomsten af familiens totale indkomst.

Tabel 2.8

Erhvervsindkomstens andel af familieindkomst i alt - fordelt efter højeste fuldførte uddannelse i familien og familietype. 2011

	Enlige			Par			
	pct.						
	0 børn	1 barn	2 børn +	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn +
Grundskole	31,3	51,2	38,9	39,1	72,0	71,8	62,3
Gymnasial	65,4	67,8	60,5	69,9	80,7	82,0	68,0
Erhvervsfaglig	59,2	75,9	66,9	61,5	87,1	88,2	83,4
Kort videregående	70,3	80,8	72,8	69,8	89,1	91,1	86,0
Mellemlang videregående	62,5	81,4	75,2	66,1	89,9	90,7	88,3
Lang videregående	76,4	85,4	82,7	72,9	90,4	91,5	89,3
Uddannelse udenfor niveau	33,7	51,3	38,0	66,1	86,3	83,3	68,7

Enlige uden børn, hvor højeste afsluttede uddannelse er grundskole, får kun 31,3 pct. af deres indkomst fra erhvervsarbejde. Dette skyldes, at der i denne gruppe er mange unge, som endnu ikke har afsluttet deres endelige uddannelse.

*Lav uddannelse
giver lav indkomst*

På tværs af alle familietyper vægter erhvervsindkomsten mindst i de familier, hvor højeste uddannelse er grundskole eller uddannelse udenfor niveau.

78 pct. af familier med indkomst under 300.000 kr. bor til leje

Opdeles familierne i leje- og ejerbolig efter størrelsen på deres indkomst fremgår det, at den overvejende del af familier med en familieindkomst under 300.000 kr. er lejere, men også at der trods alt i de lavere indkomstintervaller er en del familier, som ejer deres bolig.

Tabel 2.9 Antal familier - fordelt efter indkomst i alt, boligform og boligtype. 2011

	Ejere			Lejere
	Parcel- og rækkehus ¹	Ejerlejlighed	Anden ejerbolig	
	antal familier			
I alt	1 161 654	114 036	19 781	1 515 793
Under 100.000 kr.	8 363	2 298	303	148 365
100.000 - 199.999 kr.	77 773	11 787	3 440	383 931
200.000 - 299.999 kr.	131 253	16 953	4 590	397 695
300.000 - 399.999 kr.	137 275	20 790	3 889	235 842
400.000 - 499.999 kr.	118 757	15 850	2 436	128 284
500.000 - 749.999 kr.	326 048	23 655	3 163	148 797
750.000 - 999.999 kr.	214 970	12 418	1 212	49 475
1.000.000 - 1.999.999 kr.	130 725	8 969	637	20 961
2.000.000 kr. +	16 490	1 316	111	2 443

¹ Inkl. stuehuse, kæde- og dobbelthuse.

Tabel 2.10 Antal familier og gennemsnitlig indkomst i alt - fordelt efter den type ejendom de bor i og den offentlige vurdering af ejendommen. 2011

	Familier i ejerbolig	Parcel- og rækkehus ¹	Ejerlejlighed	Anden ejerbolig
	antal			1.000 kr.
	I alt	1 295 471	654,0	545,1
Under 500.000 kr.	59 988	385,9	382,5	385,6
500.000 - 999.999 kr.	333 907	483,9	384,3	361,2
1.000.000 - 1.499.999 kr.	359 273	581,7	462,9	409,7
1.500.000 - 1.999.999 kr.	232 817	682,6	566,6	480,3
2.000.000 - 2.499.999 kr.	142 423	782,5	687,7	544,6
2.500.000 - 2.999.999 kr.	73 265	886,7	798,9	604,7
3.000.000 - 3.999.999 kr.	57 061	1 015,0	974,2	652,8
4.000.000 - 4.999.999 kr.	18 682	1 251,9	1 195,5	780,8
5.000.000 - 7.499.999 kr.	14 304	1 600,7	1 563,7	878,8
7.500.000 kr. +	3 751	2 997,5	1 941,5	2 735,1

¹ Inkl. stuehuse, kæde- og dobbelthuse.

Des højere ejendomsvurdering, des højere indkomst

Familier i ejerlejlighed vurderet til mellem 1,0-1,5 mio. kr. har i gennemsnit en indkomst på 462.900 kr., mens familier i parcel- eller rækkehuse vurderet til over 7,5 mio. kr. i gennemsnit havde ca. 3,0 mio. kr. i indkomst. Generelt er der en positiv korrelation mellem familiernes indkomst og værdien af deres bolig.

Boligtpe er klassificeret ud fra BBR-registrets kategorier.

Ejendomsvurderingen er den offentlige vurdering 1. oktober 2011. For boliger, der både anvendes til erhverv og privat brug, er vurderingen kun medregnet for den private del.

2.3 Udvikling i Indkomst i alt fra 2000 - 2011

32,4 pct. i indkomststigning siden 2000

Den gennemsnitlige indkomst for personer er steget med 32,4 pct. fra 2000 til 2011. For familier med én voksen har stigningen været 34,3 pct. mens indkomsten for familier med to voksne er steget med 35,4 pct.

Tabel 2.11

Indkomst i alt i årets priser

	Person i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
1.000 kr.				
2000	216,5	197,8	504,7	349,7
2001	225,4	206,6	524,6	363,8
2002	230,3	213,7	535,0	372,3
2003	234,3	217,0	545,9	378,4
2004	240,9	222,6	563,1	389,0
2005	249,9	231,5	585,2	403,7
2006	261,9	242,5	615,5	423,4
2007	274,1	253,5	646,3	443,2
2008	278,5	259,0	657,6	450,6
2009	274,3	256,6	648,3	443,8
2010	283,3	262,3	674,5	458,5
2011	286,6	265,7	683,6	463,5

Indkomster skal korrigeres for prisudvikling, hvis de skal beskrive forbrugsmuligheder

For at vurdere udviklingen i forbrugsmulighederne bør man tage hensyn til, at købekraften både afhænger af indkomstens kronebeløb og af udviklingen i varepriserne. Da man for den samme indkomst kan købe mange forskellige kombinationer af varer og tjenester, er det ikke muligt entydigt at fastlægge realindkomsten. Boliger og en række andre ydelser er som hovedregel dyrere i de større byer end på landet. Det betyder, at værdien af en ekstra krone som hovedregel er større på landet end i byen.

Realindkomsten beregnes ved brug af forbrugerprisindekset

For at beregne realindkomsten er forbrugerprisindekset anvendt til justering (deflator), vel vidende at forbrugerprisindekset kun viser udviklingen i priserne for den gennemsnitlige forbrugssammensætning for den gennemsnitlige borger.

Omregning til faste priser:

Man deflaterer et nominelt beløb X ved at gange X med omregningskoefficienten. Her ved fås beløbet i faste priser svarende til prisniveauet i udgangsåret. Omregningskoefficienten beregnes som forholdet mellem forbrugerindeksværdierne i udgangsåret og i det aktuelle år.

Tabel 2.12 **Indkomst i alt for personer i årets priser og i 2011 priser**

	Årets indkomst	Forbruger- prisindeks ¹	Omregnings- koefficient	Real indkomst
	1.000 kr.			1.000 kr.
2000	216,5	5 253	1,258	272,3
2001	225,4	5 377	1,229	277,0
2002	230,3	5 507	1,200	276,4
2003	234,3	5 622	1,176	275,4
2004	240,9	5 687	1,162	279,9
2005	249,9	5 790	1,141	285,2
2006	261,9	5 900	1,120	293,4
2007	274,1	6 001	1,101	301,9
2008	278,5	6 205	1,065	296,6
2009	274,3	6 287	1,051	288,4
2010	283,3	6 432	1,028	291,1
2011	286,6	6 609	1,000	286,6

¹ www.Statistikbanken.dk/PRIS8

*Realindkomsten
faldt 1,5 pct. fra
2010 til 2011*

Realindkomsten er faldet med 1,5 pct. fra 2010 til 2011. Set over hele perioden 2000 til 2011 kan man konstatere en samlet realindkomststigning på 5,2 pct. Fra 2008 til 2009 faldt realindkomsten med 2,8 pct. I 2002 og 2003 var realindkomsten svagt faldende, mens den fra 2004 til 2007 steg. Fra 2007 til 2011 er realindkomsten igen faldet med i alt 5,0 pct.

Der var i 2011 i alt 430.100 personer, som havde en indkomst over 500.000 kr. Det er en stigning på lidt mere end 159 pct. i forhold til 2000. Den reale stigning er dog kun på 29 pct. For at beregne hvor mange, der har en realindkomst over 500.000 kr. i et givent år, starter man med at beregne, hvor stort et beløb, der skal til i det givne år for at have de samme forbrugsmuligheder, som hvis man havde haft 500.000 kr. i 2000.

Tabel 2.13 **Antal personer med indkomst i alt over givne beløbsgrænser i årets og i 2011 priser**

	Over 500.000 kr.		Over 1 mio. kr.		Over 5 mio. kr.	
	Årets indkomst	Real indkomst	Årets indkomst	Real indkomst	Årets indkomst	Real indkomst
	antal personer					
2000	165 965	328 192	25 634	45 920	1 040	1 541
2001	189 209	350 747	28 812	48 873	871	1 334
2002	197 791	345 991	27 976	45 637	826	1 247
2003	207 027	343 925	29 071	44 914	787	1 132
2004	224 405	360 992	31 816	47 212	983	1 348
2005	250 811	379 271	37 361	52 097	1 505	1 892
2006	285 098	406 047	45 097	58 765	2 225	2 740
2007	327 007	442 785	51 252	64 300	2 791	3 274
2008	363 727	445 471	52 124	61 081	2 128	2 387
2009	361 482	427 953	45 927	52 553	1 351	1 486
2010	410 384	447 167	56 915	61 020	1 937	2 067
2011	430 063	430 063	59 970	59 970	2 202	2 202

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Beregningsmetoden

For år 2000 beregnes grænsebeløbet således: $500.000/1,258 = 397.400$ kr. Der var således i år 2000 i alt 328.200 personer, som havde en realindkomst over 500.000 kr. målt i 2011-priser, eller sagt på en anden måde, så var der i 2000 i alt 328.200 personer, der nominelt havde en indkomst, som var større end 397.400 kr.

Antallet af "millionærer" er mere end fordoblet fra 2000 -2011

Der er noget magisk ved tallet en million, og det er derfor også interessant, hvor mange personer, der opnår en årsindkomst over dette beløb. Tabel 2.13 indeholder derfor også antallet af personer med en årlig indkomst over 1 mio. kr. både i løbende og faste priser (2011-priser)

I 2000 skulle man dog kun have 794.800 kr. for at opnå de samme "forbrugsmuligheder", som en person med en indkomst på en million havde i 2011. Antallet af personer, der havde en indkomst over dette beløb, var 45.900 personer i 2000, dvs. at der reelt er sket en stigning i antallet af millionærer på næsten 31 pct. i 2011. Den kraftige stigning i antallet af personer med en indkomst over 1. million kr. fra 2004 til 2007 skyldes blandt andet de store stigninger i aktieudbytter. Den finansielle krise afspejles i faldet af "reelle millionærer" i 2009

Realindkomsten er steget mest for kvinder med kort videregående uddannelse

Kvindens realindkomst er steget mere end mænds, og udgjorde i 2011 77,9 pct. af mændenes indkomst mod 70,4 pct. i 2000. Fordeles personer efter både køn og uddannelsesniveau, har både kvinder og mænd med kort videregående uddannelse oplevet den største indkomstfremgang, nemlig en stigning i realindkomsten på henholdsvis 8,1 pct. og 4,1 pct. Mænd og kvinder med grundskole som højst afsluttet uddannelse har derimod oplevet et fald i realindkomsten på henholdsvis 12,4 pct. og 2,5 pct. Også mænd i grupperne med erhvervsfaglig uddannelse og mellemlang uddannelse har haft et fald i realindkomsten dog kun på henholdsvis 2,9 pct. og 2,2 pct.

Tabel 2.14

Udvikling i indkomst i alt i faste priser for personer - fordelt efter uddannelse og køn

	Årets indkomst				Stigning i realindkomst	
	2000		2011		2000-2011	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	1.000 kr.				pct.	
Alle	254,9	179,5	322,9	251,6	0,7	11,4
Grundskole uddannelse	177,4	135,4	195,4	166,1	- 12,4	- 2,5
Gymnasial uddannelse	213,4	150,3	269,2	199,8	0,3	5,7
Erhvervsfaglig uddannelse	278,4	202,8	340,0	272,0	- 2,9	6,6
Kort videregående uddannelse	307,4	234,4	402,7	318,7	4,1	8,1
Mellemlang uddannelse	361,3	248,0	444,3	330,7	- 2,2	6,0
Lang videregående uddannelse	504,1	350,6	643,9	470,9	1,5	6,8
Uddannelse udenfor niveau og Uoplyst	156,9	134,5	236,7	165,6	19,9	- 2,1

*Størst
realindkomststigning
blandt boligejere*

Opdeles befolkningen efter hvilken type bolig, de bor i, fremgår det, at boligejere har haft den største stigning i realindkomsten nemlig 6,9 pct. fra 2000 til 2011, mens lejere har haft en stigning på 2,7 pct. Ejere af lejlighed har oplevet den største stigning med 11,6 pct., eller en årlig stigning på 1,0 pct., i deres realindkomst.

Tabel 2.15

Gennemsnitlig indkomst i alt for personer - fordelt efter boligform

	Årets indkomst i alt		Realstigning i indkomst i alt	
	2000	2011	I alt	Pr. år
	1.000 kr.		pct.	
Ejerbolig i alt	246,1	330,8	6,9	0,6
Heraf:				
Parcel- og stuehus	244,5	328,7	6,9	0,6
Række- kæde- og dobbelthuse .	251,8	333,1	5,2	0,5
Ejerlejlighed	262,1	367,9	11,6	1,0
Lejer i alt	179,7	232,1	2,7	0,2

Indkomst i alt er, indkomsten før der korrigeres med lejeværdi af egen bolig og renteudgifter. Beregner man stigningen i realindkomsten for lejere og ejere ud fra de indkomstssummer, som er korrigeret med lejeværdi m.m., er billedet det samme – nemlig at realindkomsten er steget mere for ejere (15,1 pct.) end for lejere (4,1 pct.).

Renters rente

For at beregne den årlige vækst anvendes rentesregning, og den årlige vækst beregnes som forholdet mellem realindkomsterne opløftet i potensen (1/antal år fra 2000). Stigningen pr. år for fx. ejere, beregnes derfor ved først at deflatere 2000-beløbet, altså 246.100 kr. gange 1,258 = 309.600 kr. Derefter findes forholdet mellem de to års realindkomst, $309.600/330.800=1,069$, hvoraf man kan se, at den samlede realstigning for hele perioden er på 6,9 pct. Den årlige stigning fremkommer ved at sige: $(1,069)^{1/11}=0,060$, dvs. at den gennemsnitlige stigning pr. år er 0,6 pct.

3. Erhvervsindkomst

Erhvervsindkomsten omfatter både løn mv. som ansat og overskud af selvstændig virksomhed. I "Løn mv. i alt" indgår ud over almindelige lønudbetalinger også vederlag og honorarer til medlemmer af bestyrelser og udvalg, diæter, kørselsgodtgørelse samt såkaldte frynsegoder så som værdien af fri bil, fri telefon mv. Lønnen er eksklusiv indbetalinger på obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordninger samt ATP.

Tabel 3.1 Gennemsnitlig erhvervsindkomst. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
		1.000 kr.		
Erhvervsindkomst	201,7	147,7	523,0	325,4
Løn mv. i alt	184,8	138,2	476,3	298,3
Heraf frynsegoder mv.	2,1	1,2	6,0	3,5
Virksomhedsoverskud i alt	16,8	9,5	46,7	27,1
For dem med erhvervsindkomst ...	296,6	258,8	623,9	466,6

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

3,1 mio. personer har erhvervsindkomst

Af de mere end 4.5 mio. skattepligtige personer over 14 år havde lidt færre end 3,1 mio. erhvervsindkomst. Af erhvervsindkomsten udgør løn 92 pct., nemlig 184.800 kr. Den gennemsnitlige lønindkomst for dem, der modtog løn, var 289.500 kr.

Stor spredning i erhvervsindkomst

I 2011 havde den gennemsnitlige skattepligtige person en erhvervsindkomst på 201.700 kr. Dette dækker dog over stor variation. Lidt over 2 mio. skattepligtige personer havde under 100.000 kr. og 359.100 personer havde over 500.000 kr. i erhvervsindkomst. Den gennemsnitlige erhvervsindkomst, for dem som modtog erhvervsindkomst, var på 296.600 kr.

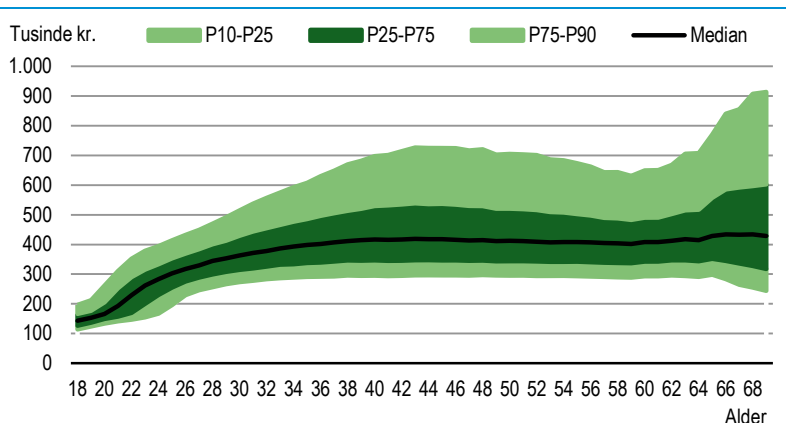
Den store spredning i den årlige erhvervsindkomst er ikke udelukkende et resultat af store lønforskelle, men er også påvirket af varierende arbejdstid, perioder med ledighed mv. Derfor viser nedenstående figur spredningen i erhvervsindkomsten for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere.

Fuldtidsbeskæftiget lønmodtager:

Ved fuldtidsbeskæftiget lønmodtager medregnes alle, som har haft mindst 1.900 arbejdstimer i indkomst året.

Figur 3.1

Spredning i erhvervsindkomst for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere

*Spredning i erhvervsindkomsten*

Medianen, som er den indkomst, hvor halvdelen af de fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i 2011 tjente mere og halvdelen mindre, er klart lavest i ungdomsårene. Således er medianindkomsten for de 18 årige fuldtidsbeskæftiget 142.900 kr., mens den for de 30 årige er 363.000 kr.

Når erhvervsindkomsten blandt de yngste på arbejdsmarkedet er så lav skyldes det, at størstedelen af gruppen er lærlinge/elever eller ufaglærte, som generelt har lavere løn.

Mange lærlinge og elever blandt de yngste

De yngste fuldtidsbeskæftigede har et relativt ensartet lønniveau, således tjente de 10 pct. af de 20 årige med laveste erhvervsindkomst 133.800 kr. på et år (P10), mens de 10 pct. med højeste erhvervsindkomst alle tjente over 261.500 kr. (P90). Det er en forskel fra øverste til nederste decilgrænse på 127.800 kr.

Størst lønspreddning blandt de 45 årige

Afstanden fra nederste til øverste decilgrænse vokser med alderen og topper midlertidigt for personer i midten af 40'erne. For de 45 årige er afstanden her 428.800 kr. Herefter mindskes spredningen lidt, for igen at stige voldsomt i takt med tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet.

De højest lønnede bliver hængende

De meget høje lønninger til de ældste, hvor den øverste decilgrænse for de for fuldtidsbeskæftigede over 66 år kommer over 750.000 kr., skyldes ikke kæmpe lønstigninger mod arbejdslivets slutning. Årsagen er derimod, at dem som tjener mest også oftest er dem som bliver længst på arbejdsmarkedet.

Erhvervsindkomst for selvstændige ...

For de selvstændigt erhvervsdrivende erstattes lønudbetalingerne af begrebet overskud af egen virksomhed, som er det beløb, som den selvstændige har tilbage til sig selv, når udgifter og henlæggelser i virksomheden er fratrukket. I 2011 var det gennemsnitlige "Overskud af selvstændig virksomhed før renter" 16.800 kr. Dette tal giver dog ikke en retvisende beskrivelse af de selvstændiges indkomstforhold.

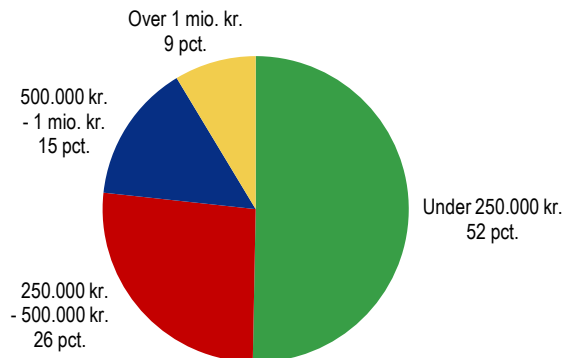
... afhænger af
definition

Afhængigt af definitionen på selvstændige er der et sted mellem 75.000 og 525.000 personer, som kan karakteriseres som selvstændige erhvervsdrivende. Deres samlede indkomst er i ovenstående opgørelse fordelt på samtlige 4,5 mio. skattepligtige personer, hvilket i sagens natur giver et relativt lille gennemsnitligt beløb pr. person.

For at opnå en bedre beskrivelse af de selvstændiges indkomstforhold, kan man betragte de personer, som har indkomststypen "Overskud af selvstændig virksomhed". Regner man kun på denne gruppe, reduceres populationen til 524.400 personer. Disse personer har i gennemsnit en erhvervsindkomst på 365.300 kr.

En mere nuanceret definition af de selvstændige erhvervsdrivende får man, når man benytter den socioøkonomiske klassifikation (SOCIO). For at blive klassificeret som "Selvstændig" i denne klassifikation, skal man opfylde en hel række kriterier, heriblandt at indkomststypen "Overskud af selvstændig virksomhed" udgør den største del af personens indkomst i det pågældende år.

Figur 3.2 **Selvstændige erhvervsdrivende - efter erhvervsindkomstniveau. 2011**



Der er 172.000
selvstændige (SOCIO)

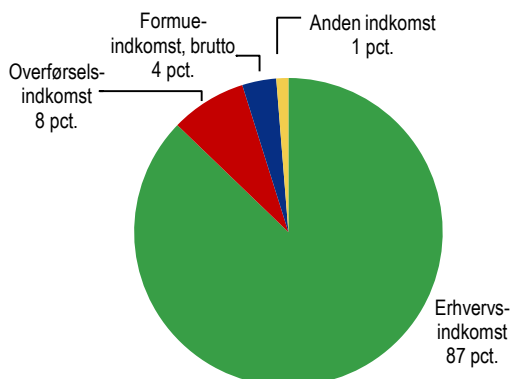
Benytter man den socioøkonomiske klassifikation, er der i alt 172.000 selvstændige erhvervsdrivende og 5.900 medarbejdende ægtefæller.

Selvstændige
har i snit 415.200 kr.
i erhvervsindkomst

De selvstændige har i gennemsnit 484.900 kr., og selvstændige inkl. medarbejdende ægtefæller har i gennemsnit 475.700 kr. i indkomst i alt. Af de 475.700 kr. udgør erhvervsindkomsten 87,3 pct. eller 415.200 kr., som er sammensat af 389.800 kr. i "Overskud af selvstændig virksomhed" og 25.300 kr. i "Lønindkomst".

Mange selvstændige har både lønindkomst og overskud af selvstændig virksomhed. Dette dækker blandt andet over, at en del selvstændige i etableringsfasen beholder deres lønjob, indtil de er sikre på, at deres virksomhed kan give et tilstrækkeligt afkast. Andre personer har ved siden af deres lønnede job en selvstændig virksomhed, hvor de ad hoc holder foredrag, kurser og lign.

Figur 3.3 **Selvstændige erhvervsdrivendes indkomst - efter indkomsttype. 2011**



Vælger man kun at betragte de personer, som ikke har haft "Lønindkomst", men har haft "Overskud af selvstændig virksomhed" i løbet af året, skrumper populationen til i alt 122.300 selvstændige erhvervsdrivende med en gennemsnitlig erhvervsindkomst på 374.700 kr.

I dette tal gemmer der sig imidlertid stadigvæk grupper af personer, som ikke har været selvstændig erhvervsdrivende hele året, fx personer, der en del af året har fået udbetalt dagpenge, kontanthjælp, pension eller anden form for overførselsindkomst.

Der er 75.000 "Helårs fuldtids selvstændige"

Afgrænses populationen yderligere, kan indkomsten beregnes for gruppen af "Helårs fuldtids selvstændige", som er de personer, der kun har haft overskud af selvstændig virksomhed og hverken løn eller indkomsterstättende ydelser så som pension, dagpenge og lign. i løbet af året. Denne gruppe af "Helårs fuldtids selvstændige" på 75.000 personer havde i 2011 i gennemsnit en erhvervsindkomst på 412.800 kr.

154.700 personer har over 100.000 kr. i "Overskud af selvstændig virksomhed"

Man kunne også have valgt en helt anden afgrænsning af selvstændige erhvervsdrivende. Man kunne fx hævde, at hvis en person har over 100.000 kr. i "Overskud af sin selvstændige virksomhed", så må personens adfærd og arbejdsliv i så høj grad være præget af kulturen som selvstændig – at personen bør karakteriseres som sådan. Vælges alle med over 100.000 kr. i "Overskud af selvstændig virksomhed", får man, at der i 2011 var 154.700 af denne type selvstændige med en gennemsnitlig erhvervsindkomst på 585.900 kr.

I resten af publikationen bruges den socioøkonomiske klassifikation (SOCIO) til at udskille gruppen af selvstændige erhvervsdrivende inkl. medarbejdende ægtefæller.

Tabel 3.2 Erhvervsindkomst - fordelt efter personens socioøkonomiske gruppe. 2011

	Personer	Erhvervsindkomst i alt	Løn mv. i alt	Overskud af selvst. virksomhed	Løn mv. for personer med lønindkomst
	antal	1.000 kr.			
Selvstændige i alt	177 906	415,2	25,3	389,8	81,7
Selvstændige med 10 eller flere ansatte ..	2 194	1 735,0	29,9	1 705,1	91,6
Selvstændige med 5-9 ansatte	5 040	956,2	18,7	937,6	57,8
Selvstændige med 1-4 ansatte	33 012	607,3	13,1	594,2	52,2
Selvstændige uden ansatte	131 771	335,7	29,2	306,5	89,4
Medarbejdende ægtefæller	5 889	161,5	11,6	149,9	44,7
Lønmodtagere i alt	2 339 725	352,9	350,3	2,5	350,3
Topledere	98 508	697,1	689,3	7,8	689,3
Lønmodtagere på højeste niveau	392 791	470,1	464,8	5,3	464,8
Lønmodtagere på mellemniveau	482 404	374,4	372,5	1,9	372,5
Lønmodtagere på grundniveau	917 528	288,4	287,2	1,2	287,2
Andre lønmodtagere	202 542	255,8	254,9	0,9	254,9
Lønmodtagere, stilling uoplyst	245 952	305,9	302,4	3,5	302,4
Pensionister i alt	1 215 828	2,9	2,5	0,5	25,7
Førtidspensionister	235 964	3,1	3,0	0,1	22,2
Folkepensionister	860 931	2,4	1,9	0,5	26,1
Efterlønsmodtager mv.	118 933	6,9	6,0	0,9	28,9
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	62 961	45,5	43,2	2,3	72,1
Modtagere af sygedagpenge m.m.	60 302	11,1	10,9	0,2	24,6
Kontanthjælpsmodtagere	110 987	4,2	4,2	0,0	27,3
Uddannelsessøgende	425 977	13,3	13,1	0,2	21,2
Andre	137 079	7,1	5,9	1,1	23,2

*Erhvervsindkomst
kan opdeles i
løn og overskud*

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst er opdelt på løn og overskud af selvstændig virksomhed. Den gennemsnitlige "Løn mv.", er for de forskellige socioøkonomiske grupper, både beregnet som et gennemsnit for alle i gruppen og - som noget særligt i denne tabel - også kun for personer der har haft lønindkomst.

Nedenfor sammenlignes indkomststatikkens lønbegreb med Lønstrukturstatikkens lønopgørelser. Til dette formål betragtes kun lønindkomsten for personer med lønindkomst, dvs. tallene i yderste kolonne i tabel 3.2.

*Lønbegreb i
Indkomststatistik*

Indkomststatikkens lønbegreb "Løn mv." omfatter al udbetalt løn både i Danmark og i udlandet, inkl. frynsegøder. Herudover indgår vederlag til medlemmer af bestyrelser og udvalg. Opgørelsen af "Løn mv." er ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsbidrag og ATP-pensionsbidrag. Det er lønbegrebet "Løn mv.", som benyttes i denne publikation.

*Lønbegreb i
Lønstatistik*

Danmarks Statistik anvender også andre lønbegreber, nemlig de som offentliggøres i Lønstrukturstatikken. Lønstrukturstatikkens standardberegnet månedsførtjeneste beregnes på basis af lønbegrebet

”Standardberegnet timefortjeneste”. Den standardberegnete timefortjeneste er det lønbegreb, som kommer tættest på den løn, som er ”aftalt” mellem arbejdsgiver og lønmodtager. I den standardberegnete timefortjeneste indgår alle lønelementer med undtagelse af overtidstillæg samt eventuelle jubilæumsgratialer og fratrædelsesgodtgørelser.

Den standardberegnete månedsfortjeneste er baseret på en ugentlig arbejdstid på 37 timer, således at den standardberegnete timefortjeneste ganges med 160,33 for at få den standardberegnete månedsfortjeneste.

Sammenligning af lønbegreberne

Forskellen på de to opgørelser er søgt illustreret i tabel 3.3, hvor lønstrukturens og indkomststatistikens beregnede månedsløn er fordelt efter arbejdsfunktion.

I opgørelsen er personer med ”Løn mv.” fra indkomststatistikken først opdelt efter om de primært er ansat i den private eller i den offentlige sektor. Derefter er den enkelte persons ”Løn mv.” delt med 12, for at beregne månedslønnen.

Tabel 3.3 **Lønbegreber for lønmodtagere - fordelt efter sektor og arbejdsfunktion. 2011**

	Lønstatistikken, månedsløn for fuldtidsansatte efter ansættelse			Indkomststatistikken, månedsløn efter ansættelse		
	Privat	Komm.	Stat	Privat	Komm.	Stat
	kr.					
Ledelsesarbejde på højt niveau i alt	65 554	50 791	63 757	56 784	43 667	54 858
Højt kvalifikationsniveau	49 260	36 439	44 880	40 978	29 165	36 840
Mellemhøjt kvalifikationsniveau ...	41 404	36 489	38 316	34 432	30 000	31 082
Kontorarbejde	32 880	29 820	32 107	24 592	22 420	25 346
Salgs- og servicearbejde	27 343	30 171	35 068	14 908	20 538	27 346
Arbejde i landbrug, gartneri mv. ...	27 620	29 762	30 458	21 237	25 623	26 345
Håndværkspræget arbejde	32 249	33 010	34 383	26 370	28 838	29 981
Proces- og maskinoperatørarbejde .	31 248	35 768	44 727	25 882	32 031	31 755
Andet arbejde	27 916	27 122	28 572	15 903	20 745	22 002

Generelt er lønopgørelser fra indkomststatistikken lavere end lønstatistikens opgørelser. Dette skyldes, dels at de arbejdsgiverindbetalte pensionsbidrag ikke er med i indkomststatistikken, dels at alle ansatte uanset om de er fuldtidsansatte eller på deltid medtages i indkomststatistikens gennemsnitsberegninger. Lønstatistikens tal viser lønnen for en fuldtidsansat, idet tallene er beregnet som timelønnen ganget med antal timer for en fuldtidsansat.

Markante forskelle

Det, at alle ansatte tæller med i indkomststatistikken, altså at en person ansat 10 timer om ugen tæller på lige fod med en person ansat 37 timer, fremgår især tydeligt ved forskellen i månedsløn for personer beskæftiget med salgs- og servicearbejde i den private sektor. Her

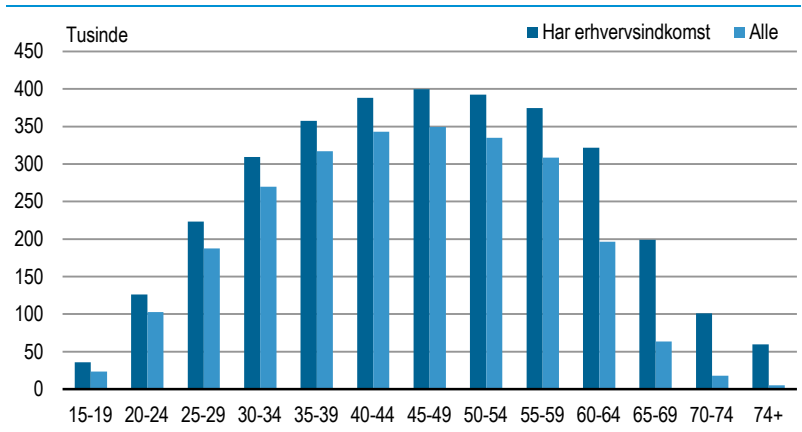
viser indkomststatistikken, at personer med hovedjob i denne branche i gennemsnit har lidt over 14.900 kr. om måneden, mens lønstatistikken viser, at fuldtidsarbejde i disse erhverv giver ca. 27.300 kr. om måneden.

*Definitions-
afgrænsning
er vigtig*

Ovenstående betragtninger skulle gerne tjene til at illustrere de mange definitionsproblemer, som det er nødvendigt at tage stilling til ved afgrænsning og gruppering af mange af de variable, der anvendes i denne publikation.

Betragter man den gennemsnitlige erhvervsindkomst for de personer, som har erhvervsindkomst, er der stor forskel på erhvervsindkomsten, når man opdeler indkomstmottagerne efter alder.

Figur 3.4 Gennemsnitlig erhvervsindkomst for alle og for dem, som har erhvervsindkomst - fordelt efter personens alder. 2011



*Personer på 45-49 år
har 349.400 kr. i
erhvervsindkomst*

Personer i aldersgruppen mellem 45 og 49 år har de højeste erhvervsindkomster med 349.400 kr. i gennemsnit. Nøjes man med kun at betragte gruppen af personer, der har en reel erhvervsindkomst, og ser bort fra dem, der ikke har en erhvervsindkomst, er det også aldersgruppen mellem 45 og 49 år, der har den højeste gennemsnitlige erhvervsindkomst med 392.800 kr.

Der er både lønmodtagere og selvstændige med i disse gennemsnitsbetragtninger. Vælger man udelukkende de personer, der klassificeres som selvstændige erhvervsdrivende i henhold til Danmarks Statistiks socioøkonomiske klassifikation, har de selvstændige erhvervsdrivende i aldersgruppen 45-49 år i gennemsnit en erhvervsindkomst på 474.800 kr.

*Kvindes
erhvervsindkomst
er lavere end
mænds for alle
aldersgrupper*

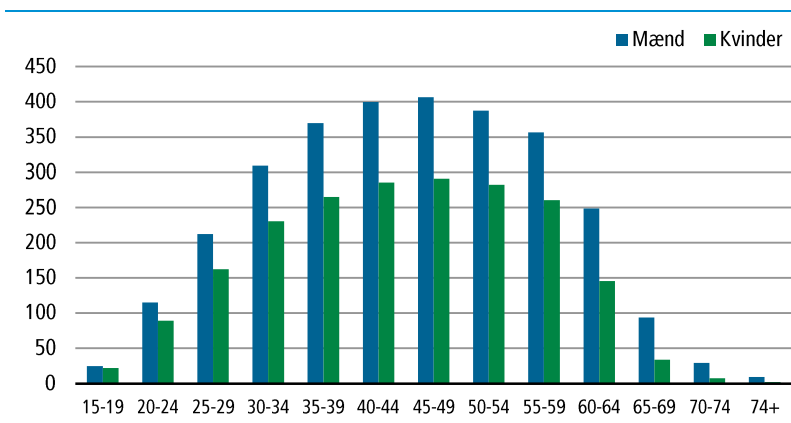
I alle aldersgrupper har kvinder en lavere erhvervsindkomst end mænd. Fx har kvinder i aldersgruppen 35-39 år i gennemsnit 265.000 kr. i erhvervsindkomst, mens mænd i samme aldersgruppe har 369.800 kr. Den største absolutte forskel mellem kønnene optræder i aldersgruppen 40-44 år, hvor mænd årligt har 114.500 kr. mere i er-

hvervsindkomst end kvinder. De største procentuelle forskelle optræder i aldersgrupperne fra 70 år og op, hvor mænd har mere end dobbelt så høj en erhvervsindkomst end kvinder.

I gennemsnit har mænd en erhvervsindkomst, som er 48 pct. højere end kvinders, nemlig 241.400 mod kvindernes 163.200 kr. Betragter man kun personer med erhvervsindkomst, reduceres forskellen til 32 pct., idet mænd i gennemsnit har 335.900 kr. og kvinder 254.100 kr.

Man skal dog være meget forsigtig med at overfortolke ovenstående resultater, idet indkomsten afhænger af mange andre bagvedliggende faktorer end alderen, fx vil både arbejdstid og fagområde have stor betydning for erhvervsindkomstens størrelse.

Figur 3.5 Gennemsnitlig erhvervsindkomst - fordelt efter køn og alder. 2011



Lønmodtager på 30-60 år har 460.600 kr. i løn

For at opnå en højere grad af ensartethed er personkredsen i tabel 3.4 reduceret til kun at bestå af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere mellem 30-60 år. Lønindkomsten for denne gruppe er i gennemsnit 460.600 kr.

Få faggrupper med højest løn til kvinder

Sammenligner man lønindkomsten for de faggrupper, hvor der både er mere end 100 mænd og 100 kvinder, er den gennemsnitlige lønindkomst for kvinder større end lønindkomst for mænd i 5 faggrupper ud af de 207 faggrupper, som opfylder ovenstående betingelser. Kvinder har større lønindkomst end mænd, hvis de har Ingeniørarbejde inden for elektronik, Arbejde med tilknytning til religion, Øverste ledelse i offentlige virksomheder, Anden sprogundervisning, og Omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler (ekskl. plejehjem) som deres hovedbeskæftigelse. I disse grupper har kvinderne årligt i gennemsnit henholdsvis 36.200 kr., 21.800 kr., 11.900 kr., 7.900 kr. og 3.000 kr. mere end mændene.

Mandlige vekselere m.m. har mere i løn end kvindelige

Den største forskel på lønindkomsten for mænd og kvinder findes i faggruppen "Vekselerer m.m.". For personer med mindst 1.900 timer om året i alderen 30-60 år har mandlige vekselere i gennemsnit 98 pct. højere lønindkomst end kvindelige vekselere.

Fuldtidsbeskæftiget lønmodtager:

Ved fuldtidsbeskæftiget lønmodtager medregnes alle, som har haft mindst 1.900 arbejdstimer i indkomst året.

Tabel 3.4 TOP-10 - Forskel i gennemsnitlig lønindkomst for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere på 30-60 år for faggrupper med over 100 af hvert køn. 2011

DISCO- Kode ¹	Faggrupper	Løn forskelle	Gnsntl. løn	
			Mænd	Kvinder
1.000 kr.				
3311	Vekselerer, valutahandler, bankier og lign.	563,4	1 139,4	576,0
3324	Mæglere	359,1	849,8	490,7
1346	Ledelse af hovedaktiviteten indenfor finans- og forsikringsområdet	297,2	1 007,9	710,7
1120	Øverste virksomhedsledelse	269,5	1 116,3	846,8
1211	Ledelse inden for økonomifunktioner	268,3	920,9	652,6
3321	Forsikringsarbejde	208,1	729,2	521,1
2413	Arbejde med analyse, produktudvikling- og vedligeholdelse inden for finans og forsikring	197,7	768,4	570,7
2434	Arbejde inden for salg af informations- og kommunikationsteknologi	194,8	741,4	546,6
2114	Arbejde inden for geologi og geofysik	181,3	763,0	581,7
2611	Advokatarbejde	179,2	851,8	672,6

¹ DISCO koden er bestemt ud fra hovedjobbet.

Erhvervsindkomst og familietype

Familietyperen "Par med 2 børn" tjener i snit den højeste erhvervsindkomst, nemlig 766.800 kr. i 2011. Det er umiddelbart forståeligt, at familier med to voksne, altså "Par-familier", har højere erhvervsindkomst end familier med kun en voksen, "Enlige". Der er jo i "Par-familier" to personer, som kan tjene penge.

Tabel 3.5. Gennemsnitlig erhvervsindkomst for familietyper. 2011

	Enlige			Par			
	0 børn	1 barn	2 børn +	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn +
1.000 kr.							
Antal familier	1 306 572	102 960	70 702	737 732	212 631	272 511	108 156
Erhvervsindkomst i 1.000 kr.	131,8	269,8	263,2	355,0	679,1	766,8	747,6

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Mindre indlysende er det måske, at det lige netop er familier med to børn, der har den højeste erhvervsindkomst. Man kunne tro at par

uden børn havde mere tid til at tjene penge. Ved denne sammenligning skal man dog være opmærksom på, at man her sammenligner en ensartet gruppe (Par med to børn) med en gruppe, som aldersmæssigt er meget mere spredt (Par uden børn).

I gruppen af ”Par uden børn” er der både en del unge familier, hvor én eller begge er studerende eller har elevløn, og gruppen indeholder også en del ægtepar, hvor én eller begge er pensionister.

For at få et mere sammenligneligt billede af familietyperne kan man sammenligne erhvervsindkomsten for forskellige familietyper, hvor man både tager hensyn til familiens socioøkonomiske gruppe og alder.

*Selvstændige familier
med over ni ansatte
har de højeste
erhvervsindkomster*

Reduceres populationen til kun at indeholde familier, hvor alle voksne er mellem 30-60 år, samtidigt med at familierne opdeles efter, om de tilhører den socioøkonomiske gruppe ”Selvstændige” eller ”Lønmodtager”, ser man, at selvstændige ”Par-familier med 2 børn” har 1.082.000 kr. i gennemsnitlig erhvervsindkomst, og lønmodtager ”Par-familier med 2 børn” har 796.400 kr.

Personens socioøkonomiske klassifikation:

En persons socioøkonomiske gruppe vælges ud fra oplysninger om personens væsentligste indkomsttype og beskæftigelse, omfanget af beskæftigelse og ledighed samt personens alder.

Familiens socioøkonomiske klassifikation:

Familiens socioøkonomiske status sættes lig med den status, som indehaves af den voksne person, hvis personindkomst er størst.

*Stor indkomst
spredning*

Selvstændige med 10 eller flere ansatte har de højeste erhvervsindkomster. Mest har gruppen af selvstændige ”Par med 3 eller flere børn”. Denne gruppe har i gennemsnit en erhvervsindkomst på 2.692.900 kr., hvilket er næsten 10 gange erhvervsindkomsten for familietypen ”Enlig med 2 eller flere børn” fra gruppen af andre lønmodtagere. Denne gruppe kan også beskrives som ”Enlige ufaglærte med børn” og er den gruppe, som har den laveste gennemsnitlige erhvervsindkomst, nemlig 280.200 kr.

Tabel 3.6

Gennemsnitlig erhvervsindkomst for familier hvor alle voksne er mellem 30 og 60 år. 2011

	Enlige 30-60 år			Par 30-60 år			
	0 børn	1 barn	2 børn +	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn +
	1.000 kr.						
Selvstændige i alt	350,5	373,4	389,4	924,6	1 032,8	1 082,0	1 186,4
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	1 608,7	1 527,7	2 025,0	2 264,9	2 334,0	2 493,1	2 692,9
Selvstændige med 5-9 ansatte	855,5	880,3	1 064,3	1 362,7	1 631,0	1 573,2	1 765,6
Selvstændige med 1-4 ansatte	550,5	543,7	582,1	1 040,6	1 124,2	1 154,3	1 259,4
Selvstændige, uden ansatte	290,9	311,2	308,0	788,2	884,3	933,2	993,1
Lønmodtagere i alt	364,8	382,0	369,4	682,9	751,1	796,4	779,2
Topledere	670,2	661,3	699,3	1 075,4	1 142,0	1 193,0	1 209,4
Lønmodtagere på højeste niveau	470,9	484,1	474,9	855,0	878,2	910,7	915,9
Lønmodtagere på mellemniveau	396,1	392,3	378,1	708,3	755,0	782,1	771,3
Lønmodtagere på grundniveau	321,2	335,5	315,3	568,8	627,8	645,4	614,4
Andre lønmodtagere	274,6	292,3	280,2	487,9	540,5	561,8	516,9
Lønmodtagere, stilling uoplyst	312,5	338,6	326,0	614,8	695,8	741,8	711,8

Ud over de mange baggrundsfaktorer, som allerede er nævnt, er der også geografiske forskelle på erhvervsindkomsten.

Lønmodtagere i Hørsholm har i snit mest i erhvervsindkomst, 1.732.000 kr.

Fordeles familierne efter både socioøkonomisk gruppe og efter kommune, fremgår det af tabel 11.2 i bilaget, at gruppen af ”Lønmodtagere i alt” har de højeste gennemsnitlige erhvervsindkomster i Hørsholm fulgt af Rudersdal, Gentofte og Allerød. De højeste gennemsnitlige erhvervsindkomster for ”Topledere” opnås af familier i Hørsholm, mens Rudersdal og Gentofte har de højeste erhvervsindkomst for selvstændige familier uden ansatte.

Uddannelse har også stor betydning for erhvervsindkomstens størrelse. I tabellen nedenfor er de forskellige uddannelseskategorier blevet opdelt i deciler efter deres indkomst. Dvs. med de 10 pct. i gruppen som har den laveste indkomst i 1. decil, og de 10 pct. med højest indkomst i 10. decil. Læs mere om decilfordelinger i afsnit 8.2.

Højere uddannelse betyder højere indkomst

Fordeles personerne efter højest fuldførte uddannelse tegner der sig et billede af, at erhvervsindkomsten stiger med uddannelsesniveaue. Af de fuldtidsbeskæftigede (mindst 1.900 timer om året eller selvstændige) med grundskole, som højest fuldførte uddannelse, har de 10 procent med lavest indkomst i gruppen (1.decil) en gennemsnitlig erhvervsindkomst på 74.300 kr. om året. Samme tal for personer med en lang videregående uddannelse er 215.200 kr.

Tabel 3.7

**Gnsntl. erhvervsindkomst i deciler - for fuldtidsbeskæftigede personer
- fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. 2011**

	Grund- skole	Gymna- sial	Erhvervs- faglig	Kort videre- gåede	Mellem- lang videre- gående	Lang videre- gående	Uddan- nelse udenfor niveau
	1.000 kr.						
1. decilgruppe ..	74,3	72,4	128,0	169,9	198,1	215,2	28,5
2. decilgruppe ..	185,2	209,6	267,0	308,3	331,6	382,4	179,1
3. decilgruppe ..	250,3	277,0	300,6	341,2	359,0	430,7	253,1
4. decilgruppe ..	283,5	314,6	326,3	367,1	380,4	468,9	290,5
5. decilgruppe ..	308,1	348,5	350,7	392,9	401,9	507,3	320,3
6. decilgruppe ..	334,0	384,1	376,6	419,4	423,2	554,0	353,0
7. decilgruppe ..	363,1	425,4	408,1	451,7	451,4	617,3	389,7
8. decilgruppe ..	400,2	483,5	450,3	496,4	499,7	713,6	438,5
9. decilgruppe ..	457,7	589,3	522,9	569,9	588,5	882,0	535,5
10. decilgruppe ..	778,8	1 108,3	922,4	892,7	1 023,7	1 754,4	1 243,1

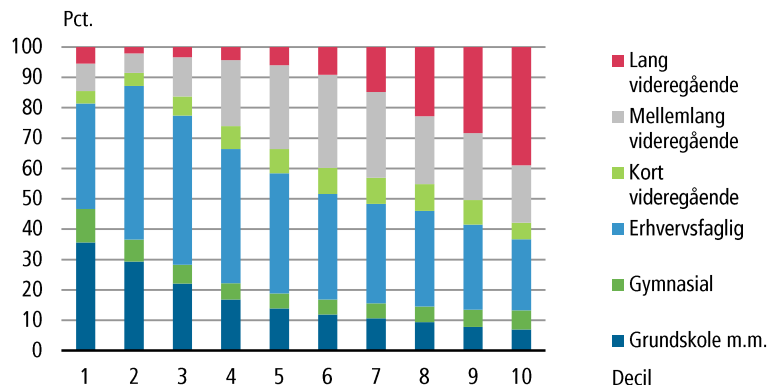
Sorteres alle de fuldtidsbeskæftigede efter indkomsten, så er 35,7 pct. af personerne i 1.decil (de 10 pct. med lavest erhvervsindkomst), mens at gruppen kun udgør 6,9 pct. af de 10 pct. rigeste.

Omvendt udgør personer med videregående uddannelser tilsammen kun 18,6 pct. af personerne i det nederste decil, mens hele 38,9 af gruppen med den højeste erhvervsindkomst har en lang videregående uddannelse.

Personer med erhvervsfaglige uddannelser, er bedst repræsenteret 2. og 3. decil hvor de udgør omkring 50 pct. af gruppen. I det øverste decil, udgør de erhvervsfaglige 23,4 pct. af gruppen.

Figur 3.6

**Antal fuldtidsbeskæftigede personer i deciler -
efter højeste fuldførte uddannelse. 2011**



3.1 Erhvervsindkomst 2000-2011

Forskelle for selvstændige med forskellig antal ansatte

Opdeles befolkningen i socioøkonomiske grupper fremgår det, at gruppen af "Selvstændige med 10 eller flere ansatte" har oplevet den største procentvise realstigning i deres erhvervsindkomst, nemlig i gennemsnit 17,7 pct. Det svarer til en årlig stigning på 1,5 pct. Derimod har "Selvstændige med 1-9 ansatte" kun haft en stigning på 14,4 pct. i samme periode.

Lønmodtagere på grundniveau har haft mindst stigning i realindkomst

Blandt lønmodtagerne har "Topledere" haft størst realstigning i erhvervsindkomsten, nemlig 11,8 pct. eller 1,1 pct. i gennemsnit pr. år. Lønmodtagere på højeste niveau har haft gennemsnitlige årlige realstigninger i erhvervsindkomsten på 0,7 pct. Stigningen for lønmodtagere på grundniveau er på 0,5 pct.

Tabel 3.8

Udvikling i gennemsnitlig erhvervsindkomst for personer - fordelt efter socioøkonomisk gruppe

	Årets erhvervsindkomst		Realstigning i erhvervsindkomst	
	2000	2011	I alt	Pr. år
	1.000 kr.		pct.	
Selvstændige i alt	312,5	415,2	8,6	0,7
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	1 172,4	1 735,0	17,7	1,5
Selvstændige med 1-9 ansatte	454,1	653,5	14,4	1,2
Selvstændige uden ansatte	245,2	335,7	8,8	0,8
Medarbejdende ægtefæller	136,6	161,5	-6,0	-0,6
Lønmodtagere i alt	254,9	358,4	11,8	1,0
Heraf ¹				
Topledere	495,7	697,1	11,8	1,0
Lønmodtagere på højeste niveau	347,7	470,1	7,5	0,7
Lønmodtagere på mellemniveau	280,2	374,4	6,2	0,6
Lønmodtagere på grundniveau	217,1	288,4	5,6	0,5
Andre lønmodtagere	203,7	255,8	-0,2	0,0

¹ Gruppen "Lønmodtagere uden stillingsangivelse" er ikke sammenlignelig i 2000 og 2011. Gruppen er derfor ikke medtaget i denne tabel.

Den gennemsnitlige stigning pr. år kan ikke beregnes ved blot at dividere den reale stigning i perioden med 11, idet man er nødt til at tage hensyn til, at der også er sket en stigning af sidste års stigning, dvs. det fænomen, som er bedst kendt som "renters rente". (Se beregning på side 20)

4. Formueindkomst

Ingen rigtig formuestatistik

Efter bortfaldet af formueskatten fra og med 1997 har Danmarks Statistik ikke produceret en egentlig formuestatistik på person eller familieniveau. Publikationen "Indkomster 2005" indeholdt et særskilt afsnit med udvalgte formuekomponenter. Men da oplysninger om fx pensionsformuer m.m. ikke er tilgængelige, er det ikke muligt at producere en egentlig formuestatistik, men kun statistik om formueindkomsten.

Nyt formueprojekt

I 2013 har Danmarks Statistik i samarbejde med Danmarks Nationalbank igangsat et projekt, der skal udvikle en egentlig individbaseret formuestatistik, således at det forventes, at kunne påbegynde offentliggørelser i løbet af 2015.

Definition af formueindkomst:

Samlet formueindkomst omfatter renteindtægt, beregnet lejeværdi af ejerbolig samt anden formueindkomst, som består af aktieudbytter, udlodning fra investeringsforeninger, udbytte af udenlandske selskaber samt i visse tilfælde fortjeneste ved salg af formuegoder. I de fleste tilfælde indgår fortjeneste ved salg af formuegoder ikke i opgørelsen af formueindkomsten, idet fortjenesten ikke er skattepligtig, og oplysningerne dermed ikke er tilgængelige.

I gennemsnit havde familierne 53.400 kr. i samlet formueindkomst. "Par-familierne" havde den højeste gennemsnitlige formueindkomst på 84.700 kr.

Tabel 4.1

Gennemsnitlige formueindkomst. 2011

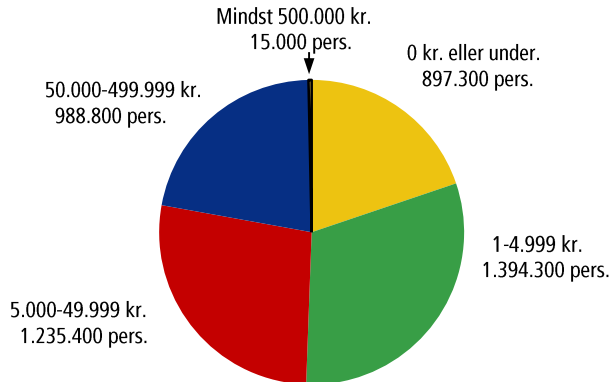
	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
		1.000 kr.		
Samlet formueindkomst	33,1	25,3	84,7	53,4
Lejeværdi af ejerbolig	24,8	17,9	64,5	40,0
Renteindtægt	2,6	3,2	5,3	4,2
Anden formueindkomst	5,8	4,3	14,8	9,3
Renteudgifter	22,0	14,3	58,9	35,4
Samlet formueindkomst, lejeværdi og nettorenter	11,2	11,0	25,8	18,0
Formueindkomst brutto	8,3	7,5	20,1	13,5
Samlet formueindkomst for dem med formueindkomst	40,9	34,9	90,2	64,7

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Negativ formueindkomst

19,8 pct. af befolkningen har negativ eller ingen samlet formueindkomst. 30,8 pct. har en formueindkomst under 5.000 kr., 27,3 pct. har formueindkomst mellem 5.000-50.000 kr., 21,8 pct. mellem 50.000-500.000 kr. og 0,3 pct. har formueindkomster over 500.000 kr.

Figur 4.1 **Antal personer - fordelt efter samlet formueindkomst. 2011**



Korrektion for lejeværdi af ejerbolig

I samlet formueindkomst indgår en beregnet lejeværdi af ejerbolig. Dette skyldes, at man ved sammenligning af familiers indkomst er nødt til at tage i betragtning, at nogle familier ejer deres bolig, mens andre lejer deres bolig. Korrigerer man ikke for lejeværdi, vil man ved sammenligning af indkomst for ejer- og lejerfamilier tro, at disse har det samme beløb til rådighed til forbrug, hvis de to familier har samme indkomst. Problemet er, at dette langt fra er tilfældet, idet familien, som bor til leje, skal betale husleje, og det skal familien, som ejer deres bolig ikke.

For førstegangskøbere af en ejerbolig vil de fleste have optaget så store lån, at man med rimelighed kan hævde, at renteudgifterne på lånet mindst modsvarer huslejen i en lignende lejebolig. Men som tiden går, vil familien som hovedregel eje mere og mere af deres bolig, hvilket betyder, at renteudgifterne ikke længere modsvarer den husleje, der skal betales for en lignende lejebolig.

Da boligudgiften udgør en betydelig post i familiers forbrug, er man, for at kunne foretage rimelige sammenligninger mellem ejere og lejere, nødt til at korrigere for dette forhold. Der findes derfor flere måder at opgøre formueindkomsten på.

Der er tre forskellige formuebegreber

I nedenstående tabeller medtages tre forskellige formueopgørelser. En "bruttobetragtning", hvor formueindkomsten alene består af *renteindtægter* og *anden formueindkomst* samt to korrigerede formueindkomst-begreber.

For at gøre indkomsterne mellem ejere og lejere sammenlignelige bør man benytte den korrigerede formueindkomst, som både beregner en såkaldt imputeret lejeværdi af ejerboligen og reducerer renteindtægterne med renteudgifterne. Samlet formueindkomst består af imputeret lejeværdi, renteindtægter og anden formueindkomst.

Tabel 4.2 Familiernes gennemsnitlige formueindkomst efter boligform. 2011

	Ejere	Lejere	Alle
	1.000 kr.		
Samlet formueindkomst	105,1	9,3	53,4
Lejeværdi af ejerbolig	81,5	4,5	40,0
Renteindtægt	6,6	2,1	4,2
Anden formueindkomst	16,9	2,7	9,3
Renteudgifter	64,4	10,6	35,4
Samlet formueindkomst, lejeværdi og nettorenter	40,7	-1,4	18,0
Formueindkomst brutto	23,6	4,8	13,5
Samlet formueindkomst for dem med formueindkomst	105,1	13,7	64,7

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Beregnet lejeværdi:

Lejeværdien udgør en fast procentdel af ejendomsvurderingen, dels af den ejendom man ejer og selv bor i, dels af evt. sommerhus man ejer. Hvis ejeren deler ejerskabet med andre personer, fordeles den beregnede lejeværdi ud fra ejerandelen. Procentdelen fastsættes ud fra Nationalregnskabs opgørelse af udgifter til boligbenyttelse og er i 2011 på 5,1 pct.

Lejeværdiens betydning

I de formuebegreber, hvor den beregnede lejeværdi er medtaget i opgørelsen, har ejendomsværdien en ikke uvæsentlig betydning for formueindkomstens størrelse.

Ved sammenligning af boligejere og lejere burde man teoretisk set også justere for den ekstra købekraft, som lejere der bor i den regulerede boligmasse opnår ved, at huslejereguleringen sørger for, at huslejen her ikke stiger med markedspriserne. Stigningen i købekraften for disse lejere er ikke estimeret, og er derfor heller ikke medtaget i disse opgørelser.

Tabel 4.3 Familiernes gennemsnitlige formueindkomst - fordelt efter landsdel. 2011

	Formueindkomst		
	Brutto	Samlet	Med lejeværdi og nettorenter
	1.000 kr.		
Hele landet	13,5	53,4	18,0
Byen København	8,9	32,8	10,9
Københavns omegn	20,9	74,5	40,2
Nordsjælland	26,5	97,5	48,4
Bornholm	8,1	36,1	4,5
Østsjælland	15,6	71,4	28,7
Vest- og Sydsjælland	8,8	45,9	8,2
Fyn	11,5	47,2	14,8
Sydjylland	13,2	47,0	10,9
Østjylland	12,2	55,3	19,0
Vestjylland	16,2	54,6	15,1
Nordjylland	10,0	43,3	5,1

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

I alle landsdele forøges formueindkomsten betragteligt ved at bruge formueindkomsten med den imputerede lejeværdi. I Vest- og Sydsjælland er formueindkomsten med lejeværdi 5,2 gange så høj som ved opgørelsen efter bruttometoden, mens formueindkomsten med lejeværdi i Vestjylland er 3,4 gange højere end efter bruttometoden.

Formueindkomsten med lejeværdi og nettorenter er for Vest- og Sydsjælland næsten den samme som formueindkomsten Brutto, mens den i de øvrige landsdele varierer mere.

Blandt lønmodtagere har "topledere" størst formueindkomst

Opdeler man familierne efter socioøkonomisk status ser man, at der især for de selvstændige er meget stor forskel på formueindkomsten, alt efter hvilken opgørelsesmetode, der vælges. Selvstændige med flere end ni ansatte har efter bruttometoden i gennemsnit en formueindkomst på 36.700 kr., hvorimod de efter nettorentemetoden i gennemsnit har -479.300 kr. - altså en betydelig negativ formueindkomst. Af lønmodtagere har "topledere" de største gennemsnitlige formueindkomster ved formueopgørelserne efter både brutto- og nettorentemetoden, nemlig hhv. 84.000 kr. og 98.500 kr.

Tabel 4.4 **Gennemsnitlig formueindkomst -
fordelt efter familiens socio-økonomiske gruppe. 2011**

	Formueindkomst	
	Med lejeværdi og nettorenter	Brutto
	1.000 kr.	
Selvstændige i alt	-84,3	23,6
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	-479,3	36,7
Selvstændige med 5-9 ansatte	-361,1	8,1
Selvstændige med 1-4 ansatte	-209,6	-14,2
Selvstændige uden ansatte	-25,1	34,9
Medarbejdende ægtefæller	11,5	58,8
Lønmodtagere i alt	20,1	15,2
Topledere	98,5	84,0
Lønmodtagere på højeste niveau	29,7	15,0
Lønmodtagere på mellemniveau	15,5	8,7
Lønmodtagere på grundniveau	5,5	5,1
Andre lønmodtagere	1,8	3,0
Lønmodtagere, stilling uoplyst	39,4	38,9
Pensionister i alt	34,1	12,7
Førtidspensionister	4,3	2,9
Folkepensionister	41,5	15,1
Efterlønsmodtager mv.	42,1	15,2
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	0,0	1,8
Modtagere af sygedagpenge m.m.	-1,0	2,2
Kontanthjælpsmodtagere	-2,6	0,3
Uddannelsessøgende	0,6	1,4
Andre	13,9	10,9

*Selvstændiges
formueindkomst kan
ikke sammenlignes
med andres*

Selvstændiges renteudgifter kan ikke direkte sammenlignes med lønmodtagernes, idet der i indkomststatistikens opgørelser ikke skelnes mellem renteudgifter i forbindelse med virksomhed og den selvstændiges private renteudgifter. Opdeles de selvstændiges renteindtægter og renteudgifter ud fra skattevæsenets registrering af erhvervsrenter, får man et andet billede af de selvstændiges formueindkomster.

Det kan måske undre at de private indtægter fra at være positive kan blive negative. Når det er tilfældet skyldes det, at der i renteindkomsten også indgår fx gevinster og tab på investeringsbeviser samt renteindtægter/udgifter i forbindelse med køb og salg af obligationer.

Tabel 4.5 **Selvstændige familiers gennemsnitlige renteudgifter og renteindtægter - fordelt på privat og erhverv. 2011**

	Renteindtægter		Renteudgifter	
	Erhverv	Privat	Erhverv	Privat
	1.000 kr.			
Selvstændige i alt	11,3	3,4	133,6	48,6
Selvstændige med 10 eller flere ansatte ...	71,7	- 9,5	550,8	109,7
Selvstændige med 5-9 ansatte	25,8	2,6	391,6	74,6
Selvstændige med 1-4 ansatte	13,1	1,8	222,2	54,2
Selvstændige uden ansatte	8,7	4,2	85,4	44,4
Medarbejdende ægtefæller	5,3	5,4	77,8	30,4

Den gennemsnitlige private renteindtægt for en selvstændig er 3.400 kr. og de private renteudgifter er på 48.600 kr.

Stor del af de selvstændiges renter er erhvervsrenter

De selvstændiges private renteindtægter og renteudgifter kommer derved til i meget højere grad at ligge på niveau med lønmodtagere, der i gennemsnit har 2.500 kr. i renteindtægt og 43.100 kr. i renteudgift.

I resten af denne publikation vil det, når intet andet er nævnt, være formuebegrebet "Formueindkomst brutto", der bliver anvendt. Ud fra formuekomponenterne i nedenstående tabel er det muligt at skelne mellem de forskellige formueindkomster og de tilhørende indkomstbegreber.

I "Indkomst i alt" indgår formueindkomsten efter bruttometoden. "Formueindkomst brutto" tillagt lejeværdi giver "Formueindkomst", som er det begreb, der indgår i "Samlet indkomst". Og "Formueindkomst brutto" tillagt lejeværdi og fratrukket renteudgifter giver formueindkomst med nettorenter, som er det formuebegreb, der indgår i "Samlet indkomst med nettorenter". (Se tabel 2.1)

**Tabel 4.6 Formuekomponenter og indkomst i alt -
fordelt efter familiens socio-økonomiske gruppe. 2011**

	Indkomst i alt	Leje- værdi	Rente- indtægt	Rente- udgift
	1.000 kr.			
Selvstændige i alt	823,9	74,4	14,7	182,3
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	2 395,5	144,5	62,2	660,5
Selvstændige med 5-9 ansatte	1 477,0	97,1	28,3	466,3
Selvstændige med 1-4 ansatte	1 033,2	81,0	14,8	276,4
Selvstændige uden ansatte	696,3	69,8	12,9	129,8
Medarbejdende ægtefæller	422,6	60,9	10,6	108,2
Lønmodtagere i alt	602,4	48,0	2,5	43,1
Topleder	1 145,3	99,4	1,5	84,8
Lønmodtagere på højeste niveau	767,3	68,5	3,6	53,8
Lønmodtagere på mellemniveau	627,0	53,1	2,7	46,4
Lønmodtagere på grundniveau	483,1	33,8	1,9	33,4
Andre lønmodtagere	431,0	25,1	1,6	26,4
Lønmodtagere, stilling uoplyst	557,7	45,5	3,3	44,9
Pensionister i alt	273,6	33,0	7,1	11,6
Førtidspensionister	268,3	11,4	2,0	10,0
Folkepensionister	270,1	37,5	8,5	11,1
Efterlønsmodtager mv.	320,7	47,4	7,4	20,5
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	264,4	15,7	0,7	17,5
Modtagere af sygedagpenge m.m.	247,1	12,4	1,0	15,5
Kontanthjælpsmodtagere	185,6	1,8	0,2	4,6
Uddannelsessøgende	81,8	1,1	0,6	1,9
Andre	120,2	14,2	3,2	11,2

5. Overførselsindkomst

Overførselsindkomster er her afgrænset som indkomster, der ikke er resultat af erhvervsmæssig indsats i indeværende år eller af kapitalbesiddelse. Overførselsindkomster omfatter således også udbetalinger fra private arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner. I denne publikations opgørelser indeholder begrebet overførselsindkomst kun pengeydelse og ikke værdien af naturalydelse, som fx brug af lægehjælp og lignende.

Tabel 5.1 Gennemsnitlig overførselsindkomst, 2011

	Person i alt	Familie		
		Enlige	Par	Alle
1.000 kr.				
Overførselsindkomst i alt	74,3	106,9	134,9	120,2
Pensioner i alt	52,0	73,8	95,0	83,8
Folke- og førtidspensioner inkl. tillæg	30,3	51,2	46,2	48,8
ATP-pension	2,2	2,3	4,8	3,5
Efterløn	4,4	2,9	11,7	7,1
Tjenestemandspension	6,0	7,3	12,2	9,6
Andre pensioner	9,2	10,1	20,2	14,9
Dagpenge o.l. i alt	12,8	17,4	24,8	20,9
Kontanthjælp	2,2	4,4	2,7	3,6
Arbejdsløshedsdagpenge o.l.	4,5	5,3	9,3	7,2
Andre bistandsydelse	6,1	7,6	12,8	10,1
Andre overførsler	9,6	15,7	15,1	15,4
Statens uddannelsesstøtte (SU)	3,3	5,7	4,9	5,3
Boligstøtte	2,7	7,1	1,3	4,3
Børnetilskud	3,6	2,9	9,0	5,8
Overførselsindkomst i alt for dem med overførselsindkomst	115,4	141,5	155,9	148,8

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

*64 pct. får
overførselsindkomst*

I 2011 modtog i alt 2.920.000 personer overførselsindkomst, hvilket svarer til 64,4 pct. af de lidt flere end 4,5 mio. personer i landet, som er fuldt skattepligtige og fyldt mindst 15 år.

*Alle familier med børn
under 18 år får
børnefamilieydelse*

Antallet af familier, som modtog en eller anden form for overførselsindkomst, var helt oppe på 80,7 pct. af familierne. Når andelen af både personer og familier er så høj skyldes det blandt andet, at visse overførselsindkomster gives til alle uanset indkomstforhold. Fx udbetaler staten børnefamilieydelse til alle, der har børn under 18 år.

Børnefamilieydelse udbetales som udgangspunkt til den person som har forældremyndighed over barnet. Er der tale om et par udbetales beløbet i udgangspunkt til moren i familien. Det udbetalte beløb er skattefrit.

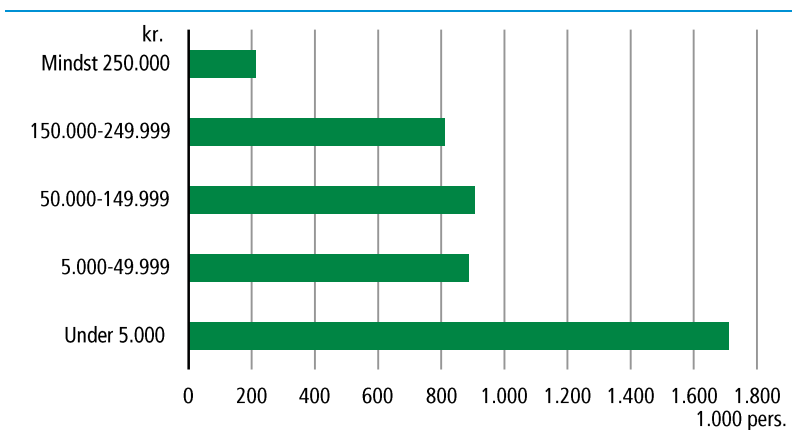
En anden overførselstype som er vidt udbredt er boligstøtte. Typisk i form af boligydelse til pensionister og boligsikring til unge børnefamilier, førtidspensionister og andre lavindkomstgrupper som bor til leje. Boligstøtte udbetales i udgangspunktet til den person som står som lejer af boligen, og beløbet er ikke skattepligtigt.

*Hver familie modtager i
gennemsnit 120.200
i overførsel*

I gennemsnit modtager hver af de 4,5 mio. skattepligtige personer 74,300 kr. i overførselsindkomst og hver familie 120.200 kr. Disse gennemsnitsbeløb dækker over meget store forskelle.

Af de mere end 4,5 mio. fuldt skattepligtige modtog 38 pct. under 5.000 kr., mens lidt færre end 5 pct. (213.300 personer) modtog mere end 250.000 kr. årligt i overførselsindkomst. Af beløbene over 250.000 kr. kommer 36 pct. fra arbejdsmarkeds- og andre private pensioner og 28 pct. fra tjenestemandspensioner. 3 pct. kommer fra dagpenge og lignende.

Figur 5.1 **Personer - fordelt efter størrelsen af deres overførselsindkomst. 2011**



Ser man isoleret på den gruppe, der modtager overførselsindkomst, får de i gennemsnit 115.400 kr. pr. person eller 148.800 kr. pr. familie.

Der er i alt 1.389.000 personer, der modtager pensioner og lignende. 993.000 personer modtager dagpenge og lignende, mens 595.600 personer modtager boligstøtte. Boligstøtten udgør i gennemsnit 20.500 kr.

Personer der modtager pension får i snit 169.600 kr.

De personer, der modtager pensioner, får i gennemsnit 169.600 kr. i pension, hvilket er et højere beløb end de gennemsnit, man kan aflæse under de enkelte pensionstyper isoleret. Dette skyldes, at en del pensionister modtager flere forskellige typer af pension.

Der er også 1.480.800 personer, som modtager andre overførsler. De modtager i gennemsnit 29.300 kr. i andre overførsler.

Andre overførsler omfatter, aktiveringsydelse, sygedagpenge og barseldagpenge, revalideringsydelse, ydelse til pasning af syge børn og kursusbeløb eller anden understøttelse udbetalt af arbejdsløshedskasse (bortset fra arbejdsløshedsdagpenge og uddannelsesgodtgørelse) eller strejke- eller lockoutgodtgørelse.

Tabel 5.2 Gennemsnitlig overførselsindkomst. 2011

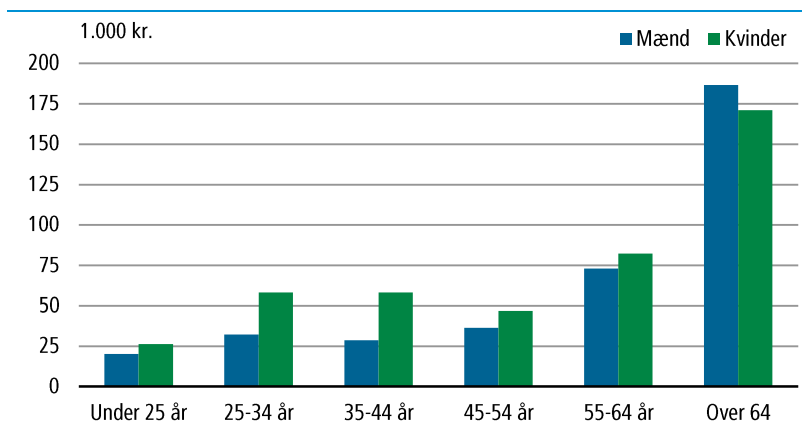
	Med beløbstypen		
	Personer	Gnsn. pr. person	Gnsn. pr. familie
	antal	1.000 kr.	
Overførselsindkomst i alt	2 919 596	115,4	148,8
Pensioner i alt	1 388 965	169,6	220,7
Folke- og førtidspensioner inkl. tillæg	1 186 069	115,6	145,9
ATP-pension	810 693	12,1	15,5
Efterløn	162 776	121,8	138,1
Tjenestemandspension	192 911	140,2	153,8
Andre pensioner	524 017	79,6	93,9
Dagpenge o.l. i alt	993 008	58,3	64,7
Kontanthjælp	175 828	57,4	61,5
Arbejdsløshedsdagpenge o.l.	318 835	63,6	67,0
Andre bistandsydelse	879 805	31,4	34,7
Andre overførsler	1 480 750	29,3	32,2
Statens uddannelsesstøtte (SU)	387 735	38,5	41,8
Boligstøtte	595 563	20,5	20,6
Børnetilskud	683 154	23,7	24,0

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

*Pensionister
modtager mest i
overførselsindkomst*

De grupper, der modtager mindst i overførsler, er aldersgruppen 15-24 år og aldersgruppen mellem 45-54 år, mens den gruppe, der modtager mest, er pensionisterne over 64 år. Af de totale overførsler i 2011 modtog aldersgruppen 15-24 år kun 4,7 pct., mens aldersgruppen over 64 år modtog 51,1 pct. af det samlede udbetalte beløb.

Figur 5.2 Gennemsnitlig overførselsindkomst - fordelt på aldersgrupper og køn. 2011



Kvinder modtager mest Kvinder modtager større overførselsbeløb end mænd i alle aldersgrupper, undtagen i gruppen af personer over 64 år. Man skal dog huske at fx. børnefamilieydelsen, som hovedregel udbetales til kvinder.

Mænd over 64 år får mest i overførsel Renser man opgørelserne for disse ydelser er det dog stadig således, at kvinder modtager de højeste overførselsbeløb i alle aldersgrupper, med undtagelse af aldersgruppen over 64 år, hvor mænd modtager mere end kvinder.

Variationer over livsforløbet Der er stor forskel på, hvilke overførsler man modtager i forskellige aldersgrupper. Det er især de ældre, som modtager pensioner, mens de unge modtager overførsler som SU (Statens Uddannelsesstøtte). Overførselsindkomster for personer fordelt efter både typen af overførselsindkomst og efter køn og alder fremgår af tabel 11.1.

Uddannelse spiller en rolle Hvor meget man modtager i overførselsindkomst, varierer også med uddannelsesniveaet. Generelt kan man sige, at jo højere ens uddannelsesniveau er, des lavere er fx den gennemsnitlige udbetaling af dagpenge og lignende.

I gennemsnit modtager personer med grundskole som den højeste afsluttede uddannelse næsten 10 gange mere i kontanthjælp, end gruppen af personer, som har afsluttet en lang videregående uddannelse. Til gengæld modtager personer med lange videregående uddannelser i gennemsnit mere i arbejdsløshedsdagpenge end personer der alene har en grundskole uddannelse.

Tabel 5.3 Gennemsnitlig overførselsindkomst - fordelt efter beløbstype og personens uddannelse. 2011

	Dagpenge og lign. i alt	Kontanthjælp	Arbejdsløshedsdagpenge	Andre bistandsydelser	Overførselsindkomst i alt ¹
	1.000 kr.				
Grundskole uddannelse	14,1	4,0	3,3	6,7	79,2
Gymnasial uddannelse	9,9	2,3	3,0	4,6	44,0
Erhvervsfaglig uddannelse	14,1	1,4	5,9	6,8	67,1
Kort videregående uddannelse	12,0	0,9	6,0	5,1	51,3
Mellemlang uddannelse	9,5	0,6	4,0	4,9	66,1
Lang videregående uddannelse	9,9	0,4	5,5	4,0	55,3
Udenfor niveau og uoplyst	14,8	4,8	3,1	7,0	79,1

¹ Overførsler i alt i denne tabel er uden børnepenge og boligstøtte

84.400 familier får over 400.000 kr. i overførsler

Opgørelserne over familierne viser, at 395.700 familier modtog mere end 250.000 kr. og heraf modtog 84.400 familier mere end 400.000 kr. i overførselsindkomst, svarende til 14,1 pct. og 3,0 pct. af samtlige familier.

Af de 84.400 familier, der modtog over 400.000 kr., var de 73.300 "Par-familier" og de 11.100 var af familietypen "Enlige". Kun 7,3 pct. af familier med mere end 400.000 kr. i overførselsindkomst har børn og 82,6 pct. er pensionister eller efterlønsmodtagere. Selvstændige par uden børn og uden ansatte får mest i overførselsindkomst blandt alle som er i arbejde, nemlig i gennemsnit 163.200 kr. i 2011.

Fordelt efter familiens socio-økonomiske status er det generelt pensionister som modtager mest i overførselsindkomst fx modtager en parfamilie, hvor personen med højest indkomst er førtidspensionist med 3 eller flere børn i gennemsnit 370.300 kr. i overførsler i 2011.

Tabel 5.4

**Gennemsnitlig overførselsindkomst -
fordelt efter familiens socio-økonomiske gruppe. 2011**

	Enlige			Par			
	0 børn	1 barn	2 børn +	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn +
	1.000 kr.						
Familier i alt	107,9	87,3	116,3	182,7	73,1	68,6	97,9
Selvstændige i alt	41,4	50,0	71,5	141,0	62,0	61,4	75,0
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	33,3	28,0	34,9	72,3	31,7	40,2	56,0
Selvstændige med 5-9 ansatte	22,5	32,3	58,8	72,9	47,0	48,8	63,8
Selvstændige med 1-4 ansatte	26,8	35,3	59,3	81,9	50,9	56,2	69,0
Selvstændige uden ansatte	44,2	53,9	75,2	163,2	69,3	66,0	81,2
Medarbejdende ægtefæller	33,4	8,2	39,7	115,4	53,0	48,9	63,4
Lønmodtagere i alt	20,1	40,5	67,0	80,5	59,5	60,1	80,0
Topledere	13,9	24,9	47,9	70,4	38,0	42,7	57,4
Lønmodtagere på højeste niveau	18,0	32,7	56,3	74,1	47,0	49,1	62,9
Lønmodtagere på mellemniveau	15,8	35,9	60,1	72,5	52,1	54,1	69,8
Lønmodtagere på grundniveau	19,8	44,0	72,7	78,4	69,2	70,7	94,3
Andre lønmodtagere	24,5	49,8	80,6	92,2	84,4	89,8	119,5
Lønmodtagere, stilling uoplyst	27,0	48,6	80,4	108,5	65,0	67,0	90,3
Pensionister i alt	206,6	249,0	280,1	335,3	339,9	349,3	370,0
Førtidspensionister	219,7	250,6	280,5	342,1	339,6	349,1	370,3
Folkepensionister	202,6	232,3	273,1	333,2	347,0	372,9	345,8
Efterlønsmodtager mv.	203,6	230,4	236,9	342,8	334,5	317,0	336,1
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	153,6	190,3	221,1	250,6	251,6	259,0	294,8
Modtagere af sygedagpenge m.m.	166,8	210,2	242,8	276,3	275,3	296,9	317,4
Kontanthjælpsmodtagere	128,7	194,4	237,0	210,1	262,8	296,0	332,6
Uddannelsessøgende	48,6	160,1	189,6	104,4	168,0	188,9	207,3
Andre	38,0	126,5	159,9	215,9	137,3	123,2	156,5

6. Disponibel indkomst

Den disponible indkomst er det beløb, som personen har tilbage til forbrug og opsparing efter at have betalt direkte skatter mv.

Beregning af disponibel indkomst

For at foretage en rimelig sammenligning af den disponible indkomst for boligejere og lejere beregnes den disponible indkomst ud fra familiernes "Indkomst i alt" plus lejeværdi. Når man til ejernes indkomst tillægger en lejeværdi, som repræsenterer den huslejudgift, de sparer ved ikke at bo til leje, er det rimeligt også at reducere deres indkomst med de ekstra renteudgifter, de betaler på lån i deres hus. Da man i indkomstregistret ikke kan skelne mellem de renteudgifter, der vedrører boligkøb, og renter der vedrører lån til forbrug, fratrækkes alle renteudgifter for både ejere og lejere for at komme til en disponibel indkomst, som kan sammenlignes.

Ud over renteudgifterne fratrækkes underholdsbidrag også i beregningen af den disponible indkomst. Personer, der er pålagt at betale underholdsbidrag, kan ikke undgå at betale disse. De vil således aldrig selv kunne disponere over dette beløb. Derimod reduceres indkomsten ikke med udgifter vedrørende a-kasse, fagforening, transport og andre ligningsmæssige fradrag, da personerne i en vis udstrækning selv kan vælge, om de vil afholde disse udgifter.

Disponibel indkomst:

Disponibel indkomst er samlet indkomst minus skat, renteudgifter og underholdsbidrag. (eller Indkomst i alt plus lejeværdi minus skat, renteudgifter og underholdsbidrag).

Tabel 6.1. Gennemsnitlig disponibel indkomst. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
		1.000 kr.		
1 Indkomst i alt (1+2+3+4+5)	286,6	265,7	683,6	463,5
2 Erhvervsindkomst	201,7	147,7	523,0	325,4
3 Overførselsindkomst	74,3	106,9	134,9	120,2
4 Formueindkomst, brutto	8,3	7,5	20,1	13,5
5 Anden indkomst	2,3	3,7	5,5	4,5
6 Lejeværdi af egen bolig	24,8	17,9	64,5	40,0
7 Samlet indkomst (1+6)	311,4	283,6	748,1	503,5
8 Renteudgifter	22,0	14,3	58,9	35,4
9. Samlet indkomst med nettorenter (7-8)	289,5	269,3	689,3	468,1
10 Skat mv	89,9	78,1	219,5	145,1
11 Underholdsbidrag	0,7	1,1	1,1	1,1
12 Disponibelt indkomst (9-11-12)	198,8	190,0	468,6	321,9

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

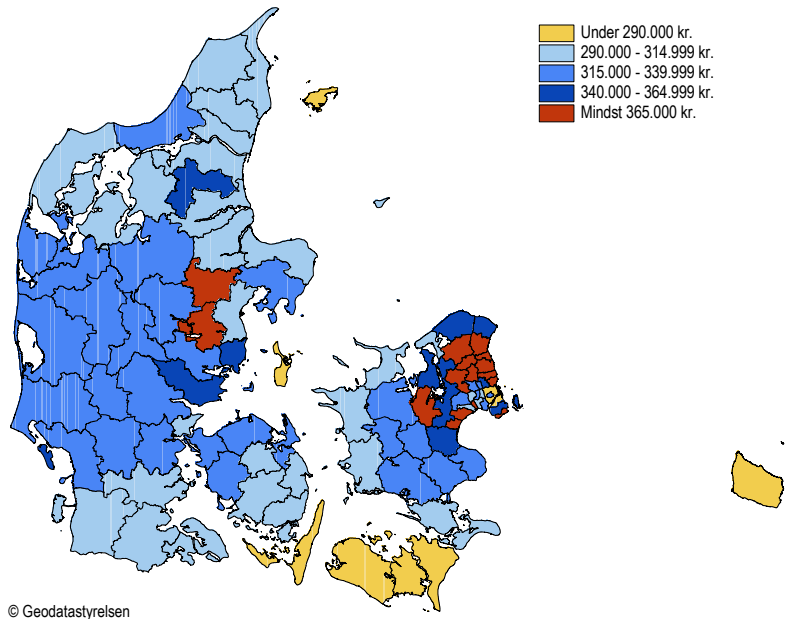
Familierne havde 321.900 kr. i disponibel indkomst i 2011 og betalte 145.100 kr. i skat og arbejdsmarkedsbidrag m.m.

Familier i Gentofte har mest til rådighed

I Gentofte, Rudersdal og Hørsholm kommune, som alle ligger nord for København, havde indbyggerne de højeste disponible familieindkomster, nemlig henholdsvis 552.500 kr., 541.700 kr. og 532.400 kr. mens man i København, på Samsø og på Lolland havde de laveste rådighedsbeløb, nemlig i gennemsnit henholdsvis 259.100 kr., 264.400 kr. og 264.500 kr.

Den gennemsnitlige disponible indkomst er højest i Region Hovedstaden nemlig 332.300 kr. I Region Sjælland og Region Midtjylland er den disponible indkomst stort set ens hhv. 323.700 kr. og 321.800 kr. mens den i Region Syddanmark og Region Nordjylland er hhv. 312.900 kr. og 305.500 kr.

Figur 6.1. Gennemsnitlig disponibel familieindkomst - fordelt efter kommune. 2011



54 pct. af familierne bor i lejebolig

I alt bor 54 pct. af familierne i lejebolig og 46 pct. i ejerbolig. 36,1 pct. af de familier, som bor i parcel- og stuehus, har en disponibel indkomst over 500.000 kr., mens kun 4 pct. af familierne i lejebolig har en disponibel indkomst over 500.000 kr.

Ejerbolig/lejebolig:

Familien bliver klassificeret som boligejere, når familien bor i en bolig, som ifølge kommunens BBR oplysning er beboet af ejer selv, og når familien samtidigt betaler ejendomsværdiskat. Oplysningerne i BBR er fra 1. januar 2012

Boligtype:

Familiens boligtype bestemmes ud fra kommunernes registrering i BBR-registret 1. januar 2012.

Ejerlejligheder er defineret som én bolig, der både er registreret som etageboliger i BBR-registret og klassificeret som ejerbolig.

Andre boligtyper er lig BBR-registrets øvrige kategorier så som kollegieboliger, sommerhuse m.m.

*Familiernes
indkomster og
boligform*

Ser man alene på familiernes indkomster, så kan man konstatere, at 63 pct. af de familier med en disponibel indkomst på under 500.000 kr. bor i lejelejlighed. Hvis familiens disponible indkomst derimod er over 1,5 mio. kr. bor kun 12 pct. af disse familier en lejerbolig.

Tabel 6.2 **Antal familier - fordelt efter disponibel indkomst, boligform og boligtype. 2011**

	Ejer				Lejer i alt
	Parcel og stuehus	Række- kæde- og dobbeltus	Ejer- lejlighed	Andre boligtyper	
	antal familier				
I alt	1 034 785	126 869	114 036	19 781	1 515 793
Under 150.000 kr.	42 481	5 037	8 268	2 155	529 361
150.000 - 499.999 kr. ...	618 463	82 099	80 664	15 402	922 689
500.000 - 999.999 kr. ...	344 056	37 269	22 521	2 044	59 806
1.000.000 - 1.499.999 kr. ...	21 013	1 923	1 791	124	2 541
1.500.000 kr. og derover ...	8 772	541	792	56	1 396

De 10 pct. af enlige danskere med den laveste disponible indkomst har i 2011 gennemsnitligt 31.800 kr. om året. Dette kan man naturligvis ikke leve af, denne gruppe må derfor også formodes hovedsageligt at bestå af udeboende studerende, personer som har tilbragt en del af året i udlandet uden at have skiftet folkeregisteradresse, samt selvstændige med tab i virksomheden og personer med negativ formueindkomst, som kan trække gennemsnittet en hel del ned.

De 10 pct. rigeste enlige har i 2011 omkring 440.800 kr. efter skat til forbrug eller opsparing. Tilsvarende har de 10 pct. rigeste parfamilier en samlet disponibel indkomst efter skat på lige over 1 million kr. i 2011. Læs mere om decilfordelinger i bogens afsnit 8.2.

Tabel 6.3 Gennemsnitlig disponibel indkomst for decilgrupper. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
1.000 kr.				
1. decilgruppe	1,1	31,8	139,8	41,1
2. decilgruppe	80,8	98,7	254,9	132,4
3. decilgruppe	117,8	129,2	308,7	161,5
4. decilgruppe	144,3	146,0	360,8	195,9
5. decilgruppe	168,2	160,5	410,0	234,5
6. decilgruppe	194,9	179,4	457,2	283,7
7. decilgruppe	222,9	203,1	506,8	350,8
8. decilgruppe	255,3	233,1	565,5	434,4
9. decilgruppe	300,1	276,9	650,7	534,4
10. decilgruppe	503,0	440,8	1 032,0	850,5

*Mange Indvandrere
fra vestlige lande
klar sig godt*

Den rigeste halvdel af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande ligner ofte personer af dansk oprindelse når man ser på niveauet for den disponible indkomst. Således har de rigeste 10 pct. af indvandrere fra vestlige lande en årlig disponibel indkomst på 537.900 kr., mens det tilsvarende tal for personer med dansk oprindelse er 510.900 kr. i 2011.

*Personer fra ikke
vestlige lande har
lavere indkomst*

Til gengæld har indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande en væsentlig lavere indkomst end personer af dansk oprindelse. De 10 pct. indvandrere fra ikke vestlige lande med den højeste disponible indkomst havde i gennemsnit en disponibel indkomst på 334.000 kr.

*Husk at efterkommere
er ofte yngre end den
øvrige befolkning*

Her skal dog bemærkes, at alderssammensætningen af gruppen er af væsentlig betydning. Efterkommere af indvandrere fra vestlige såvel som ikke vestlige lande er generelt yngre end den samlede befolkning, derfor er det på den baggrund ikke overraskende, at indkomsten i denne gruppe er lavere end for befolkningen som helhed.

Tabel 6.4 Gennemsnitlig disponibel indkomst - fordelt på herkomst. 2011

	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	
	1.000 personer				
Personer i alt	140,4	233,9	9,6	46,5	4 100,2
	1.000 kr.				
1. decilgruppe	- 20,7	- 1,1	- 3,7	- 3,5	5,2
2. decilgruppe	30,4	47,6	31,0	5,8	86,9
3. decilgruppe	86,0	85,3	69,2	18,3	122,7
4. decilgruppe	122,7	111,7	105,8	32,7	148,4
5. decilgruppe	149,7	130,8	139,9	50,7	172,8
6. decilgruppe	175,3	149,1	172,9	69,8	199,6
7. decilgruppe	203,9	170,5	208,0	99,4	227,4
8. decilgruppe	239,2	195,8	247,3	137,8	259,6
9. decilgruppe	289,7	228,8	300,6	188,9	304,4
10. decilgruppe	537,9	334,0	537,8	294,3	510,9

6.1 Udvikling i disponibel indkomst 2000 - 2011

Andelen af overførselsindkomst er steget

Der er i perioden sket visse forskydninger i indkomstsammensætningen. Overførselsindkomstens andel er steget fra 23,2 pct. i 2000 til 25,9 pct. i 2011. Den beregnede lejeværdi af egen bolig er steget, mens erhvervsindkomsten, renteudgiftens andel og skatteandelen er faldet. Disse ændringer medfører tilsammen, at den disponible indkomsts andel af indkomst i alt er steget fra 61,3 pct. i 2000 til 69,4 pct. i 2011.

Tabel 6.5 Gennemsnitlig indkomst for personer - fordelt efter indkomsttype og i pct. af indkomst i alt

	2000		2011	
	Gnsn.	Pct. af Indkomst i alt	Gnsn.	Pct. af Indkomst i alt
	1.000 kr.		pct.	
Indkomst i alt	216,5	100,0	286,6	100,0
Erhvervsindkomst	156,2	72,2	201,7	70,4
Overførselsindkomst	50,2	23,2	74,3	25,9
Formueindkomst, brutto	8,6	8,2	33,1	11,6
Anden indkomst	1,4	0,7	2,3	0,8
Lejeværdi af egen bolig	11,1	5,1	24,8	8,6
Samlet indkomst	227,5	105,1	311,4	108,6
Renteudgifter	20,2	9,3	22,0	7,7
Samlet indkomst med nettoerter	207,4	95,8	289,5	101,0
Skat mv.	74,1	34,2	89,9	31,4
Disponibel indkomst	132,6	61,3	198,8	69,4

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

7. Sammenhæng mellem indkomstbegreber

Indkomststatistikken anvender fire overordnede sumbegreber, nemlig "Indkomst i alt", "Samlet indkomst", "Samlet indkomst med nettorenter" og "Disponibel indkomst".

*Tre forskellige
begreber for indkomst
total*

Forskellen på de tre førstnævnte indkomstopgørelser kan alene forklares ud fra det indkomstbegreb, der indgår i totalen. I begrebet "Indkomst i alt" indgår formueindkomsten efter bruttometoden. I "Samlet indkomst" indgår lejeværdi, renteindtægter og øvrig formueindkomst og i "Samlet indkomst med nettorenter" indgår formueindkomsten med lejeværdi og nettorenter.

Den disponible indkomst beregnes ved at reducere "Samlet indkomst med nettorenter" med "Skat mv.". Alle fire indkomstbegreber benyttes både i person og familieopgørelser. Nedenstående tabel illustrerer på personniveau de niveauforskelle, der er mellem de fire overordnede indkomstbegreber.

Tabel 7.1 **Indkomstsommer - fordelt efter personens socioøkonomiske gruppe. 2011**

	Indkomst i alt	Samlet indkomst	Samlet indkomst nettorenter	Disponibel indkomst
	1.000 kr.			
Selvstændige i alt	475,7	523,9	397,1	268,5
Selvstændige med 10 eller flere ansatte	1 809,1	1 896,2	1 270,0	810,0
Selvstændige med 5-9 ansatte	979,6	1 043,1	640,9	413,1
Selvstændige med 1-4 ansatte	630,8	684,3	466,4	308,5
Selvstændige uden ansatte	407,4	454,3	364,0	248,7
Medarbejdende ægtefæller	205,3	225,1	214,2	163,8
Lønmodtagere i alt	384,5	414,1	387,7	255,9
Topledere	783,5	842,6	787,7	461,8
Lønmodtagere på højeste niveau	500,2	542,9	509,7	326,4
Lønmodtagere på mellemniveau	399,8	433,4	405,1	269,4
Lønmodtagere på grundniveau	312,6	334,4	313,4	213,8
Andre lønmodtagere	282,6	299,2	282,1	193,6
Lønmodtagere, stilling uoplyst	362,0	390,9	362,5	242,3
Pensionister i alt	201,1	226,1	217,0	163,6
Førtidspensionister	213,3	223,7	214,5	164,9
Folkepensionister	196,6	225,0	216,4	162,6
Efterlønsmodtager mv.	209,1	238,9	225,6	167,6
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	211,4	227,4	210,9	157,7
Modtagere af sygedagpenge m.m.	193,7	206,7	192,1	146,6
Kontanthjælpsmodtagere	157,3	159,6	154,7	120,6
Uddannelsessøgende	40,2	40,8	39,9	34,8
Andre	75,8	88,7	80,0	63,5

Valget af indkomstbegreb og formueindkomst afhænger som tidligere nævnt af, hvilken analyse indkomsten skal indgå i.

8. Indkomstfordeling

Indkomstfordeling har stor informationsværdi

Indkomstfordelingen er ikke kun et udtryk for hvor lige eller ulige et samfund er. Indkomstfordelingen afspejler også, at folk befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb. Unge under uddannelse har fx typisk en lav indkomst, som stiger når deres uddannelse færdiggøres og deres erhvervs erfaring vokser. Herudover kan indkomstforskellene i samfundet også skyldes, at nogle personer bevidst vælger en lavere indkomst, fx ved kun at arbejde på deltid.

Herudover skal man tage hensyn til, at par har en form for fælles økonomi, som taler for, at man opgør deres indkomst under et. Således tages i dette kapitel altid udgangspunkt i familiens samlede indkomst og ikke den personlige indkomst.

Personkredsen i dette kapitel

Befolkningen, som indgår i opgørelserne i dette kapitel, er de personer, som indgår i familier med mindst én fuldt skattepligtig voksen over 14 år. Det vil sige, at børn også indgår i personopgørelserne i kapitlet.

Valg af tælleenhed afgør fortolkningsmulighederne

Det er vigtigt at forholde sig til valget af indkomstbegreb, når man skal undersøge, hvor meget den ene person eller familie har i indkomst i forhold til de andre. Skal det være den samlede indkomst før skat, den disponible indkomst eller den såkaldte ækvivalerede indkomst? De valg, der foretages, påvirker både anvendelse og tolkning af resultaterne. I dette kapitel er det den ækvivalerede disponible indkomst, der benyttes, hvor intet andet er nævnt. Se afsnit 8.1 om den ækvivalerede disponible indkomst.

Opdeling i grupper

Til grund for de fleste af disse mål ligger en sortering af personer eller familier efter størrelsen af deres indkomst. Når befolkningen er rangordnet efter størrelsen af et bestemt indkomstbegreb, kan man efterfølgende vælge at opdele dem i ti lige store grupper, kaldet decilgrupper.

Forskellige ulighedsmål

Mange ulighedsmål er baseret på forskelle mellem disse grupper, enten hvor stor en del af de samlede indkomster de forskellige decilgrupper har, hvor stor den gennemsnitlige indkomst er i de forskellige decil- og kvartilgrupper, gennemsnitsindkomsten i laveste decil i pct. af gennemsnitsindkomsten i højeste decil eller andre mere eller mindre komplicerede fordelingsmål med udgangspunkt i decilgrupperne.

Risiko for fattigdom

Et andet meget anvendt ulighedsmål er Gini-koefficienten. Gini-koefficienten er et matematisk mål, som med et enkelt tal søger at angive graden af ulighed i en fordeling, fx indkomstfordelingen. se afsnit 8.4.

I europæiske indkomstanalyser møder man ofte begrebet *Risk of Poverty* – ROP. I Eurostats undersøgelser tilhører man gruppen med

Risiko for fattigdom - ROP, hvis en persons indkomst ligger under 60 pct. af medianindkomsten. Hvem og hvor mange der tilhører denne gruppe, afhænger blandt andet af det indkomstbegreb, man vælger at tage udgangspunkt i. Se afsnit 8.5.

En dansk fattigdomsgrænse

I juni 2013 udsendte et regeringsnedsat ekspertudvalg en rapport, der indeholdt forslag til en dansk fattigdomsgrænse. Denne fattigdomsgrænse er beskrevet i fakta boksen på side 67, men vil ikke blive behandlet yderligere i denne publikation. Der henvises, derfor i denne forbindelse til publikationen *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*.

8.1 Ækvivalensindkomst

Ækvivalensindkomst gør indkomster sammenlignelige mellem familietyper

Når man måler på indkomstfordelingen, måles gerne på familiens samlede indkomst frem for individernes personlige indkomst. Ækvivalensindkomst er en vægtet indkomst, som beregnes for at kunne sammenligne familiers indkomst uafhængigt af familiens størrelse og alderssammensætning.

En familie med mange familiemedlemmer skal have en højere indkomst end familien med få familiemedlemmer for at opnå samme forbrugsmuligheder. Det er derfor ikke retvisende at sammenligne den samlede indkomst for en enlig, med den samlede indkomst for en familie på seks personer.

Det koster selvfølgelig mere at mætte en stor familie end en familie på én person. Men der er stordriftsfordele, som betyder, at den store familie ikke behøver den samme gennemsnitsindkomst pr. familiemedlem, som familien på én person for at opnå samme velstand. Familien på seks personer behøver, ikke seks aviser, seks køleskabe osv. For at gøre indkomsterne sammenlignelige på tværs af familietyper korrigeres indkomsterne med en ækvivalensfaktor.

Danmarks Statistik benytter OECD's modificerede ækvivalensskala

Til beregning af ækvivalensfaktoren bruges flere forskellige ækvivalensringsskalaer nationalt og internationalt, idet der ikke internationalt er enighed om, hvilken der er den bedste. Danmarks Statistik har siden 2002 valgt at benytte OECD's modificerede skala, hvor første voksne har vægten 1, anden voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3. Dvs. to voksne uden børn har ved den modificerede skala ækvivalensfaktoren 1,5.

Eksempel på en ækvivalensindkomst

En enlig uden børn med en disponibel indkomst på 200.000 kr. har samme ækvivalerede disponible indkomst, som hver person i en parfamilie uden børn med en disponibel familieindkomst på 300.000 kr. Den ækvivalerede disponible indkomst for ét familiemedlem beregnes som familieindkomst divideret med ækvivalensfaktoren. Dvs. oven-

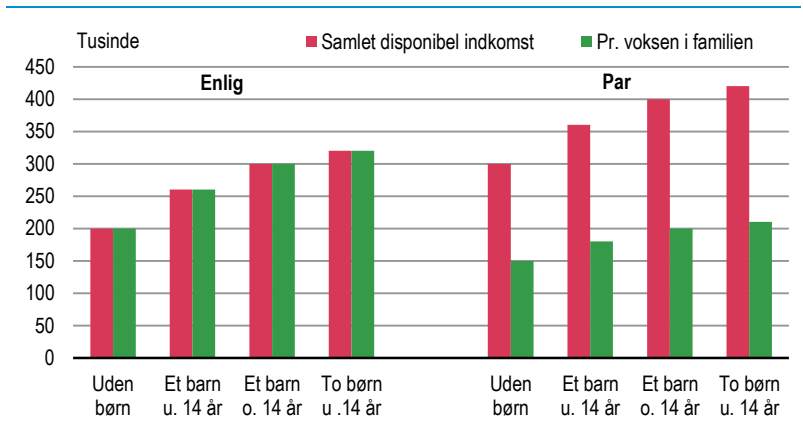
stående parfamilie får en ækvivalensindkomst på 300.000 kr./1,5 = 200.000 kr.

*Korrektion for
stordriftsfordele*

For et par svarer 300.000 kr. til 150.000 kr. pr. person i familien. Parfamilien skal altså have mindre indkomst pr. person end en enlig for at opnå samme ækvivalerede disponible indkomst som den enlige. Et par med to børn til og med 14 år, der har en disponibel familieindkomst på 420.000 kr., får en ækvivalensvægtet indkomst på $420.000/2,1 = 200.000$ kr. Det vil sige at hver af de 2 voksne i familien skal opnå en disponibel indkomst på 210.000 kr. for at opnå en ækvivaleret disponibel indkomst på 200.000 kr. om året.

Figur 8.1

Så stor skal familiens samlede disponible indkomst være, for at opnå en ækvivaleret disponibel indkomst på 200.000 kr.



*Alle i familien har
samme ækvivalerede
indkomst*

Alle familiemedlemmer – herunder også eventuelle børn – får tildelt samme ækvivalerede disponible indkomst uanset hvor meget det enkelte medlem af familien tjener. Med ækvivaleringen af indkomsterne antages det således at forbrugsmulighederne er helt lige fordelt mellem familiens medlemmer.

*Par med 1 barn
har størst
forbrugsmuligheder*

Med en samlet disponible indkomst på 579.100 kr. er par med mere end 2 børn, den familietype, med den største samlede familieindkomst i gennemsnit. Korrigeres dette for familiestørrelsen med OECDs ækvivalens skala, så svarer det til 223.100 kr.

Par med 1 barn har derimod i gennemsnit "kun" en gennemsnitlig disponible indkomst på 512.500 kr., men dette giver en ækvivaleret disponible indkomst på 271.100 kr. Dette indikerer altså at det gennemsnitlige velstandsniveau, efter vores korrektion for familiens størrelse og sammensætning er størst i parfamilier med 1 barn.

*Indkomsten markant
lavere for enlige*

De enlige har i alt en gennemsnitlig ækvivaleret indkomst på 178.500 kr. Den ækvivalerede disponible indkomst er altså markant lavere for de enlige end i parfamilier.

Dette skyldes til dels at OECDs ækvivalensskala korrigerer for de stordriftsfordele som der er ved at bo flere sammen. Men det skyldes i høj grad også, at andelen af enlige er højere blandt de helt unge og de ældre, hvor indkomsten typisk også er lavere.

Tabel 8.1 Ækvivalerede indkomster - fordelt efter familietype. 2011

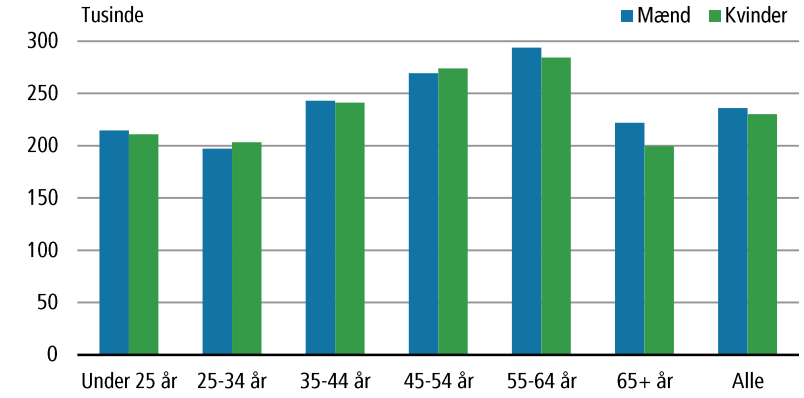
	Antal familier	Disponibel familieindkomst	Ækvivaleret disponible indkomst
1.000 kr.			
Familier i alt	2 811 264	321,9	218,6
Uden børn	2 044 304	259,5	211,0
Med 1 barn	315 591	429,7	243,2
Med 2 børn	327 339	523,4	243,8
Med 3 eller flere børn	124 030	544,8	213,2
Par	1 331 030	468,6	263,2
Uden børn	737 732	402,7	268,5
Med 1 barn	212 631	512,5	271,1
Med 2 børn	272 511	569,1	258,5
Med 3 eller flere børn	108 156	579,1	223,1
Enlige i alt	1 480 234	190,0	178,5
Uden børn	1 306 572	178,6	178,6
Med 1 barn	102 960	258,7	185,7
Med 2 eller flere børn	70 702	299,8	165,1
Enlige mænd	683 708	188,9	184,3
Uden børn	653 150	183,4	183,4
Med 1 barn	23 515	295,6	208,6
Med 2 eller flere børn	7 043	345,9	187,2
Enlige kvinder	796 526	190,9	173,4
Uden børn	653 422	173,8	173,8
Med 1 barn	79 445	247,8	178,9
Med 2 eller flere børn	63 659	294,7	162,6

Ved sammenligning af mænds og kvinders ækvivalerede disponible indkomst finder man ikke den samme forskel mellem kønnenes indkomst som ved de indkomstbegreber, der har været behandlet i de forrige kapitler.

Kvinder på 45-54 år har højere ækvivaleret indkomst end jævnaldrene mænd

I aldersgrupperne mellem 45 og 54 år har kvinder højere ækvivaleret disponible indkomst end mænd i samme aldersgrupper. I aldersgrupperne over 55 år har mænd højere indkomst end kvinder. Når kvindernes ækvivalerede disponible indkomst er højere end mænds i aldersgruppen 45-54 år, på trods af en lavere personlig indkomst, skyldes det, at kvinderne oftere opnår højere forbrugsmuligheder gennem ægtefællens indkomst.

Figur 8.2 Ækvivaleret disponibel indkomst - fordelt på aldersgrupper og køn. 2011



Velstandsniveauet højest for mænd på 55-64 år i parforhold

Opdeles personer, efter hvilken familietype de tilhører, har mænd mellem 55-64 år, som indgår i parforhold, den højeste ækvivalerede indkomst efterfulgt af kvinder i parforhold mellem 55-64 år.

Hvis alle personer, som indgår i et parforhold, dannede par med én person indenfor samme aldersgruppe som dem selv, så ville de ækvivalerede indkomster for mænd og kvinder være ens for parfamilier i alle aldersgrupper.

Tabel 8.2 Ækvivaleret disponibel indkomst for personer - fordelt efter køn og familietype. 2011

	Personer i familietypen			
	Par		Enlige	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	1.000 kr.			
Alle	259,0	258,8	182,4	172,9
Under 25 år	243,4	239,5	140,6	135,1
25-34 år	223,2	230,6	163,7	149,7
35-44 år	257,7	260,9	208,1	183,8
45-54 år	289,9	302,0	220,6	201,2
55-64 år	319,9	311,2	219,8	218,4
65 år +	233,1	223,5	195,3	179,7

8.2 Decilfordelinger

Fordeling på tiendedele

I det følgende afsnit belyses hvordan den ækvivalerede disponible indkomst er fordelt på deciler. I en decilfordeling er befolkningen opdelt i ti lige store grupper. Når der laves deciler på indkomst, oplyses befolkningen efter størrelsen af deres indkomst.

Opstilling af deciler Som eksempel betragter vi en befolkning bestående af 100 personer. Hvis vi stiller dem op i en række efter størrelsen på deres indkomst, så personen med den laveste indkomst står forrest og personen med den højeste indkomst står bagerst, så vil de ti forreste med de laveste indkomster udgøre 1. decil. Nummer 11-20 i rækken vil udgøre 2. decil osv. op til 10. decil, som udgøres af de ti bagerste.

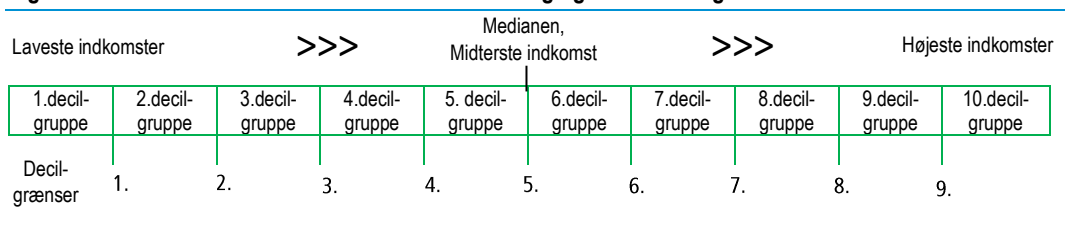
Medianindkomsten Medianindkomsten er indkomsten for den midterste person. I dette eksempel med en befolkning på 100 personer, vil medianindkomsten være gennemsnittet for person nummer 50 og person nummer 51 i rækken. Det er med andre ord den indkomst, hvor halvdelen af befolkningen har en højere indkomst og den anden halvdel af befolkningen har en lavere indkomst.

Medianindkomst:

Medianindkomsten er den indkomst (målt i kroner), som kan karakteriseres ved, at 50 pct. af befolkningen har indkomster, som er lavere, og 50 pct. har indkomster, som er højere end dette beløb.

Decilgrænse På samme måde er 1. decilgrænse det beløb, hvor 10 pct. af befolkningen har en indkomst, som er under 1. decilgrænse. 20 pct. af befolkningen har en indkomst, som er under 2. decilgrænse osv.

Figur 8.3 Illustration af decilfordeling og anvendte begreber



Decilgruppe Beregner man gennemsnitsindkomsten for de enkelte deciler, ser man, at de 10 pct. af familierne med den højeste indkomst i gennemsnit har en ækvivaleret disponibel indkomst på 485.300 kr., og at parfamilierne i 10. decilgruppe endda har 571.800 kr. i 2011.

Ser man i stedet på familierne i nederste decil er den gennemsnitlige ækvivalerede disponible indkomst på 58.000 kr., og 88.700 for par. I denne forbindelse skal det dog bemærkes at der i denne gruppe også indgår mange familier med negativ indkomst fx som følge af under-skud i egen virksomhed eller store renteudgifter, som trækker gennemsnitsindkomsten væsentligt ned.

Tabel 8.3 Gennemsnitlig ækvivaleret disponibel indkomst i decilgruppe. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
		1.000 kr.		
1. decilgruppe	60,3	32,0	88,7	58,8
2. decilgruppe	133,8	96,9	155,9	124,8
3. decilgruppe	156,4	125,3	182,5	152,4
4. decilgruppe	178,6	141,7	206,2	172,3
5. decilgruppe	201,3	154,3	228,7	189,5
6. decilgruppe	224,3	169,2	251,7	208,3
7. decilgruppe	249,6	189,1	277,8	231,1
8. decilgruppe	280,6	214,7	310,1	259,8
9. decilgruppe	326,3	253,8	358,4	303,3
10. decilgruppe	520,0	407,6	571,8	485,3

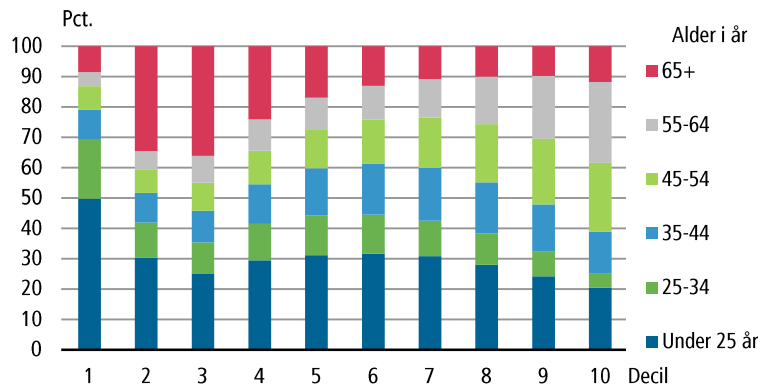
*Lav ækvivaleret
indkomst blandt
unge*

Med udgangspunkt i den disponible indkomst er aldersgruppernes placering indenfor de enkelte deciler vist i figur 8.4. Det fremgår, at 49,8 pct. af de personer, som har de laveste disponible indkomster (personer i 1. decil), er personer under 25 år. 21,7 pct. af personerne med de næsthøjeste indkomster, dvs. indkomster i 9. decil, er personer mellem 45 og 54 år.

*Størst ækvivaleret
indkomst for de
45-64 årige*

61 pct. af personer i gruppen med de højeste rådighedsbeløb er over 44 år, hvilket fremgår af søjlen ved 10. decil. Andelen af personer over 64 år er klart størst i andet og tredje decil, hvor de udgør mellem 34-37 pct. af gruppen, hvilket skal ses i forhold til at de udgør omkring 18 pct. af den samlede befolkning.

Figur 8.4 Aldersfordeling i decilerne - ækvivaleret disponibel indkomst. 2011



I tabel 8.4 fremgår det, at de 10 pct. blandt de 0-24 årige med lavest indkomst gennemsnitligt havde en ækvivaleret disponibel indkomst på 40.300 kr., mens de 10 pct. med lavest indkomst blandt personer

over 64 år havde en gennemsnitlig ækvivaleret indkomst på 98.100 kr. Bemærk, at der her indgår personer med negativ indkomst i grupperne, som trækker gennemsnittene ned i laveste decil.

Personer under 25 år, har en højere ækvivaleret disponibel indkomst end de 25-34 årige i næsten alle deciler. Det kan virke overraskende, men skyldes, at det store flertal af 0-24 årige er hjemmeboende og derfor tilskrives familiens velstandsniveau.

Tabel 8.4 **Ækvivaleret disponibel indkomst efter alder og decilgruppe. 2011**

	I alt		Aldersgruppe				
	Under 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65 år +	
	1.000 personer						
Antal	5 512,6	1 659,1	629,6	767,3	788,2	701,6	966,8
	1.000 kr.						
1. decilgruppe ..	60,3	40,3	44,9	70,6	80,4	87,5	98,1
2. decilgruppe ..	133,8	112,7	111,1	147,8	159,8	166,3	136,8
3. decilgruppe ..	156,4	141,6	140,5	175,5	189,7	194,0	146,2
4. decilgruppe ..	178,6	167,2	164,6	198,0	215,3	221,2	155,2
5. decilgruppe ..	201,3	190,5	186,7	217,8	238,9	248,5	167,3
6. decilgruppe ..	224,3	212,4	206,6	237,6	262,6	276,4	183,0
7. decilgruppe ..	249,6	235,0	226,9	259,4	288,4	306,6	204,0
8. decilgruppe ..	280,6	261,6	250,6	286,4	320,1	342,9	233,8
9. decilgruppe ..	326,3	300,2	283,9	327,5	367,9	396,0	282,3
10. decilgruppe ..	520,0	468,1	387,5	500,9	593,1	651,8	491,5

Decilgrænse

Man kan let blive i tvivl om, hvorvidt det er et gennemsnit eller en grænseværdi mellem decilerne, der er angivet i en tabel. Som tommelfingerregel vil det gælde at en fordeling som har ti deciler viser gennemsnit i decilerne, mens en decilfordeling med ni deciler viser grænserne mellem decilerne.

For at holde de to opgørelsesmetoder sprogligt adskilt har Danmarks Statistik valgt at benævne opgørelsen med ni deciler for "decilgrænser".

Decilgrænsen angiver højeste indkomst i gruppen

Den indkomstværdi, der aflæses ud for hver enkelt decil, beskriver indkomstniveauet for den person- eller familie, som har den højeste indkomst i decilgruppen. Tal i deciltabeller tolkes derfor således, at når man fx ved 6. decil i kolonnen for personer i nedenstående tabel aflæser værdien 236,4, betyder det, at 60 pct. af de skattepligtige personer i Danmark har en indkomst, der er mindre, og 40 pct. har en indkomst, der er større end 236.400 kr.

10 pct. af familierne har over 348.900 kr.

De 10 pct., som har de laveste indkomster, har under 118.300 kr., mens de 10 pct., som har de højeste indkomster, har over 360.500 kr. For familier fremgår det, at 50 pct. af "Parfamilier" har over 239.900 kr., mens 50 pct. af de "Enlige" familier har over 161.100 kr.

Tabel 8.5 Decilgrænser - fordelt på familietype. 2011

	Personer i alt	Familier		
		Enlige	Par	Alle
Ækvivaleret disponibel indkomst		1.000 kr.		
1. decilgrænse	118,3	75,5	141,7	103,0
2. decilgrænse	145,8	113,7	169,7	135,9
3. decilgrænse	167,2	134,9	194,8	153,3
4. decilgrænse	190,0	148,0	217,5	172,6
5. decilgrænse	212,6	161,1	239,9	195,3
6. decilgrænse	236,4	178,2	264,1	220,1
7. decilgrænse	263,8	200,7	292,4	249,2
8. decilgrænse	299,6	230,8	330,0	287,0
9. decilgrænse	360,5	282,6	394,7	348,9

Decilgruppe Man kan også beskrive indkomstfordelingen ud fra den samlede indkomstmasse. Summerer man indkomsterne for alle personer, får man beregnet den samlede indkomstmasse. Man kan herefter beskrive indkomstfordelingen ved at opføre, hvor stor en del af den samlede indkomstmasse personerne i de enkelte decilgrupper har.

Fordeling af indkomstmassen På samme måde kan man fordele indkomstmassen for familietyper. Det gør man ved først at sortere fx alle "Enlige" efter størrelsen af deres indkomst. Derefter summeres indkomsterne for de 10 pct. "Enlige", som har de laveste indkomster. Denne indkomstsum for de fattigste 10 pct. sættes herefter i forhold til den totale indkomstmasse for alle "Enlige". På denne måde beregner man, at de 10 pct. "Enlige", som har de laveste indkomster, har 1,8 pct. af indkomstmassen for alle "Enlige".

Lige indkomstfordeling Hvis fordelingen af indkomsterne var helt lige, dvs. alle havde den samme indkomst, ville hver decilgruppe have 10 pct. af indkomstmassen.

Tabel 8.6 Procentvis fordeling af indkomstmassen. 2011

	Personer i alt	Familier						
		Enlige		Par	Alle			
Ækvivaleret disponibel indkomst		pct.						
		Akkumuleret	Akkumuleret	Akkumuleret	Akkumuleret			
1. decilgruppe	2,6	2,6	1,8	1,8	3,4	3,4	2,1	2,1
2. decilgruppe	5,7	8,3	5,4	7,2	5,9	9,3	5,6	7,7
3. decilgruppe	6,7	15,0	7,0	14,2	6,9	16,2	6,6	14,3
4. decilgruppe	7,7	22,7	7,9	22,1	7,8	24,0	7,4	21,7
5. decilgruppe	8,6	31,3	8,6	30,7	8,7	32,7	8,4	30,1
6. decilgruppe	9,6	40,9	9,5	40,2	9,6	42,3	9,5	39,6
7. decilgruppe	10,7	51,6	10,6	50,8	10,6	52,9	10,7	50,3
8. decilgruppe	12,0	63,6	12,0	62,8	11,8	64,7	12,2	62,5
9. decilgruppe	14,0	77,6	14,2	77,0	13,6	78,3	14,4	76,9
10. decilgruppe	22,3	100,0	22,8	100,0	21,7	100,0	14,4	100,0

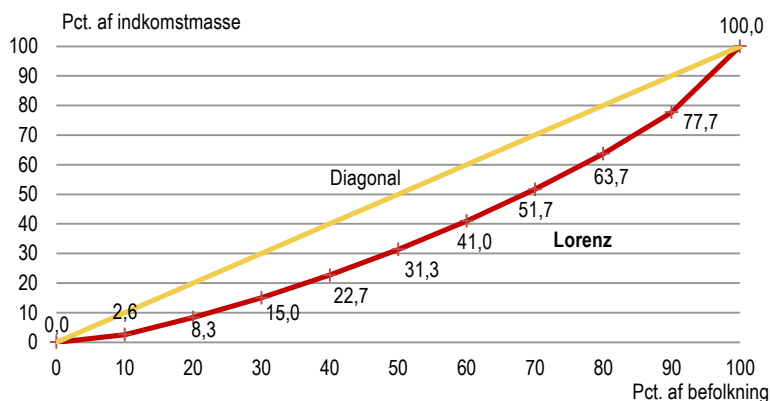
De 10 pct. med de højeste indkomster har over 22 pct af indkomstmassen

Hvis man vil beregne, hvor stor en del af den ækvivalerede familieindkomst, den halvdel af personerne med de laveste indkomster har, må man beregne den kumulerede fordeling. Den halvdel af "personer i alt", som har de laveste indkomster, har i alt $(2,6+5,7+6,7+7,7+8,6) = 31,3$ pct. af den totale indkomstmasse for "Personer i alt". De 10 pct. med den højeste indkomst havde 22,3 pct. af den ækvivalerede familieindkomst.

8.3 Lorenz-kurver

Tabel 8.6 ovenfor viser, at de 10 pct. med lavest indkomst har 2,6 pct. af den samlede ækvivalerede familieindkomst. De 20 pct. med lavest indkomst har $2,6 + 5,7 = 8,3$ pct. af den samlede indkomstmasse. Således kan man fortsætte. Tegnes dette ind i et diagram, får man Lorenzkurven.

Figur 8.5 Lorenz-kurver for personer. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2011



Lorenz-kurven beskriver ulighed

Lorenz-kurven er en grafisk illustration af, hvorledes indkomstmassen er fordelt i befolkningen. Hvis indkomstfordelingen var helt lige, så 10 pct. af befolkningen havde 10 pct. af indkomsterne, 20 pct. af befolkningen havde 20 pct. af indkomsterne osv., så ville kurven følge 45°-linjen (diagonalen).

Afstand til diagonalen bestemmer uligheden

Det vil sige, at jo nærmere kurven ligger ved diagonalen, jo mere lige er indkomstfordelingen. Jo fjernere kurven ligger fra diagonalen, jo mere ulige er indkomstfordelingen. Det følger, at arealet mellem Lorenz-kurven og diagonalen siger noget om størrelsen af uligheden i indkomstfordelingen.

Da det er andele og ikke absolutte størrelser man sammenligner, er Lorenz-kurver velegnede til at sammenligne indkomstfordelinger i forskellige lande, tidsperioder m.m. Man kan også sammenligne Lo-

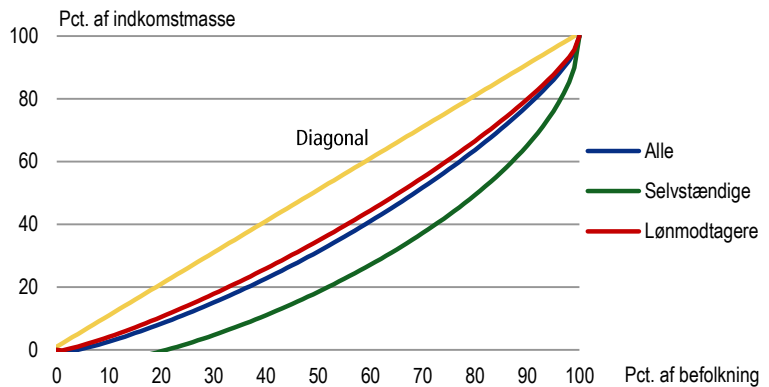
renz- kurver for indkomster før og efter skat og på den måde belyse fordelingsvirkningerne af skatten.

Ovenstående Lorenz-kurve er lavet for alle personer. Lorenzkurven kan også bruges til at illustrere uligheden indenfor bestemte samfundsgrupper. Nedenfor betragtes uligheden indenfor to samfundsgrupper, lønmodtagere og selvstændige.

*De "fattigste"
39 pct. selvstændige
har 10 pct. af
indkomstmassen*

Det forholder sig sådan, at de 23 pct. af lønmodtagerne med den laveste indkomst har ca. 10 pct. af gruppens samlede indkomst, mens man skal samle de 39 pct. "Selvstændige" med lavest indkomst for at nå, 10 pct. af den samlede indkomstmasse for de selvstændige. Det er her værd at bemærke at indkomsten for mange selvstændige er negativ.

Figur 8.6 Lorenz-kurver for personer - fordelt efter socioøkonomisk gruppe. 2011



Man bør være opmærksom på, at Lorenz-kurver beskriver ulighed, men de siger intet om indkomsternes størrelse. Man kan altså ikke ud fra ovenstående figur tolke, at selvstændige tjener mere eller mindre end lønmodtagere. Figuren siger blot, at uligheden *indenfor* gruppen af selvstændige er større end uligheden *indenfor* gruppen af lønmodtagere.

8.4 Gini-koefficienter

*Gini-koefficient
måler ulighed*

Gini-koefficienten er endnu et mål for indkomstulighed i samfundet, og den kan antage værdier mellem 0 og 100. Jo mindre Gini-koefficienten er, jo mindre er uligheden i samfundet.

Gini-koefficienten bestemmes ud fra størrelsen af arealet mellem lorenz kurven og diagonalen i lorenzkurven. Gini-koefficienten er 0, hvis Lorenz-kurven er sammenfaldende med 45°-linien. Det vil kun ske, hvis der er tale om en helt ligelig indkomstfordeling, dvs. når alle personer i et samfund har den samme indkomst.

Et ekstremt tilfælde er det eksempel, hvor én person modtager al indkomst, og de øvrige personer ikke har nogen indkomst. I dette tilfælde

bliver arealet mellem kurven lige så stort som arealet under 45°-linjen, og Gini-koefficienten bliver i dette specialtilfælde lig 100. Gini-koefficienten kan også blive over 100, hvis nogle personer har negativ indkomst.

Har en gruppe en høj Gini-koefficient, kan det skyldes, at der i gruppen er personer med meget lave indkomster, men det kan også skyldes, at der i gruppen indgår personer med meget høje indkomster.

Gini-koefficienten ...

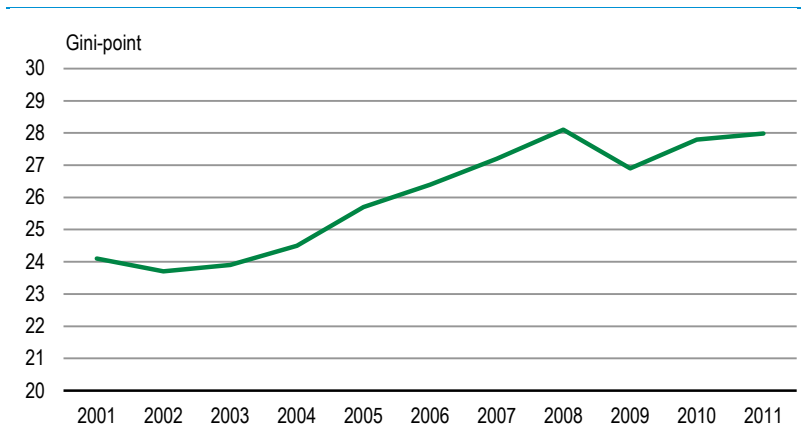
Beregnet på Danmarks Statistiks ækvivalerede disponible indkomst var Gini-koefficienten 28,0 i 2011, målt på hele den danske befolkning. Det er 3,9 point højere end i år 2001, hvor Gini-koefficienten var på 24,1.

... påvirkes af konjunkturerne

Ser man på udviklingen over de seneste 10 år har tendensen været, at Gini-koefficienten har ligget nogenlunde konstant i år med lav økonomisk vækst, mens den steg i årene med høj økonomisk vækst fra 2003-2008.

Figur 8.7

Gini-koefficient. 2001-2011



Velstandsfordelingen mest ulige blandt de yngste

Ved at beregne Gini-koefficienten for de enkelte aldersgrupper får man estimeret et tal for indkomstfordelingen indenfor aldersgrupperne. Variationen i indkomsten er størst for personer mellem 15 og 24 år. Her var Gini-koefficienten målt på den ækvivalerede disponible familieindkomst 28,0 i 2011.

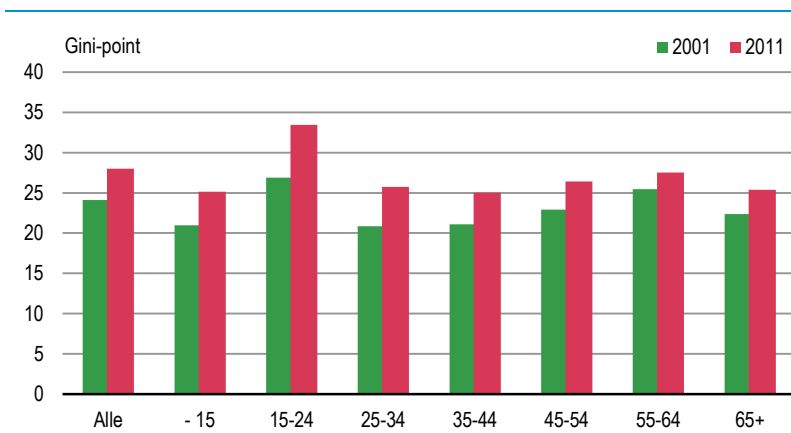
Dette skal særligt ses i lyset af at gruppen af 15-24 årige ikke er en særlig homogen gruppe. Flertallet af unge under 18 år bor fortsat hjemme, og nyder dermed godt af forældrenes indkomst, mens de lidt ældre unge ofte er flyttet hjemmefra. Hertil kommer, at en stor del af de udeboende unge studerer, og derfor har en relativ lav indkomst i forhold til dem af deres jævnaldrende, som er i arbejde eller fortsat bor hjemme.

*Indkomstfordeling
for børn
ligner forældrenes*

Gini-koefficienten i 2011 er relativt lav i aldersgrupperne under 15 år og ældre over 64 år. Mht. børnene under 15 år, så er deres velstandsniveau jo bestemt af forældrenes indkomst. Børnenes Gini-koefficient afspejler derfor også i nogen grad Gini-koefficienten i deres forældres årgange, som typisk er mellem 25 og 50 år.

Med en Gini-koefficient på 25,4 er indkomstfordelingen også relativt jævn blandt personer over 65 år. Dette skyldes primært, at hovedindtægtskilden for en meget stor gruppe af ældre er folkepensionen. Det gør gruppen af ældre relativt indkomstmæssigt homogen.

Figur 8.8 Gini-koefficient, fordelt på aldersgrupper.
Ækvivaleret disponibel indkomst. 2011



*Gini-koefficient målt
på erhvervsindkomst*

Gini-koefficienten kan måles på meget andet end den ækvivalerede disponible indkomst. Nedenfor er Gini-koefficienten beregnet på erhvervsindkomsten indenfor faggrupper.

*Størst ulighed
blandt
privat ansatte*

Uligheden er relativt lav indenfor de store faggrupper, som hovedsageligt er beskæftiget i det offentlige. For folkeskolelærere er Gini-koefficienten helt nede på omkring 13,5. Til gengæld er uligheden i erhvervsindkomst lidt større blandt de grupper som arbejder i det private. Den højeste ulighed indenfor faggrupper, når man ser på Gini-koefficienten finder vi blandt andet indenfor arbejde med sport og fitness, samt blandt butiksejere med Gini-koefficienter over 60.

*Størst ulighed i
faggrupper med høj
og lav indkomst*

Gini-koefficienterne er blandt de udvalgte faggrupper størst, hvor man har de højeste og de laveste gennemsnitsindkomster. Det fremgår desuden, at uligheden oftest er større for mænd end for kvinder.

Tabel 8.7

**Gini-koefficienter og gennemsnitlig erhvervsindkomst for faggrupper
(med over 100 mænd og 100 kvinder). 30-60 årige. 2011.**

	DISCO08	Erhvervs- indkomst	Mænd	Kvinder
	Kode	1.000 kr.	Gini-koefficient	
10 største faggrupper				
Undervisning på grundskoleniveau (inkl. 10. klasse)	2341	367,6	13,5	13,5
Pædagogisk arbejde	2343	297,8	16,9	16,6
Rengøringsarbejde undtagen i private hjem	9112	217,0	31,9	25,7
Børneomsorgsarbejde	5311	239,4	28,2	20,5
Social- og sundhedsarbejde i private hjem (inkl. plejehjem)	5322	247,4	32,3	21,0
Sygeplejerskearbejde	2221	355,9	15,7	14,3
Almindeligt kontorarbejde	4110	331,3	25,1	16,8
Omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler (ekskl. plejehjem)	5321	296,1	17,8	15,8
Salgsarbejde i butik	5223	255,6	24,0	22,3
Specialpædagogisk arbejde	2357	334,4	15,2	15,5
Top-10 efter erhvervsindkomst				
Speciallægearbejde	2212	1 393,4	32,1	35,8
Ledelse af hovedaktiviteten inden for sundhedsområdet	1342	1 232,4	24,3	26,4
Andet arbejde med dyreopdræt	6129	1 065,3	48,5	41,9
Øverste virksomhedsledelse	1120	1 037,9	42,8	41,8
Ledelse af hovedaktiviteten inden for finans- og forsikringsområdet	1346	952,4	33,6	22,8
Arbejde med omsætning af værdipapirer og valuta	3311	870,5	40,0	26,3
Advokatarbejde	2611	847,3	42,2	29,6
Øverste ledelse i offentlige virksomheder	1112	837,8	25,6	20,7
Ledelse inden for økonomifunktioner	1211	797,1	30,1	24,5
Almindeligt lægearbejde	2211	779,4	23,3	23,1
Bund-10 efter erhvervsindkomst				
Instruktørarbejde inden for fitness og beslægtede områder	3423	231,6	34,8	43,9
Butiksejere	5221	230,1	57,0	70,9
Andet rengøringsarbejde	9129	225,9	38,0	33,3
Køkkenhjælp mv.	9412	223,3	34,6	24,4
Rengøringsarbejde undtagen i private hjem	9112	217,0	31,9	25,7
Kasseassistentarbejde inden for catering og fastfood	5246	212,0	34,4	28,1
Andet servicearbejde	5160	192,4	41,3	54,3
Servicearbejde	5100	189,6	57,1	58,6
Turist- og rejselederarbejde	5113	175,6	48,1	48,0
Arbejde med sport og fitness	3420	174,6	63,6	62,2

8.5 Risiko for fattigdom

ROP I international indkomststatistik, støder man ofte på begrebet *risk of poverty* (ROP) eller på dansk *risiko for fattigdom*.

Grænsen for risiko for fattigdom Eurostat definerer gruppen i risiko for fattigdom, som personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 pct. af medianen. Andre sætter grænsen ved 50 pct. af medianen. I nedenstående afsnit betegnes de to mål som henholdsvis *ROP60* og *ROP50*.

DST benytter normalt ROP60 Danmarks Statistik benytter samme definition som Eurostat. Derfor omhandler nedenstående afsnit med mindre andet er opgivet *ROP60*. Der kan ikke nødvendigvis sættes lighedstegn mellem det at befinde sig i risiko for fattigdom og det at være fattig. At være i risiko for fat-

tigdom indikerer blot, at familiens indkomstniveau er væsentlig lavere (i dette tilfælde over 40 pct. lavere) end gennemsnitsindkomsten i en almindelig dansk familie.

En dansk fattigdomsgrænse

Et ekspertudvalg om fattigdom nedsat af regeringen udgav i juni 2013 en publikation: *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*. I denne rapport nåede Ekspertudvalget frem til at definere økonomisk fattigdom som det forhold, hvor en person samtidig opfyldte følgende kriterier.

- En disponibel indkomst, der i tre på hinanden følgende år lå på højst 50 pct. af medianen
- Familiens finansielle formue var på under 100.000 kr. pr. voksen – udtrykt i 2010-priser
- Personen måtte ikke være studerende eller dele husstand med studerende over 17 år.
- For 2010 opgjorde Ekspertudvalget, på baggrund af datagrundlaget for lovmodellen, at den økonomiske fattigdomsgrænse lå på 103.200 kr. pr. person, og at 42.200 personer samlet set var omfattet af denne grænse.

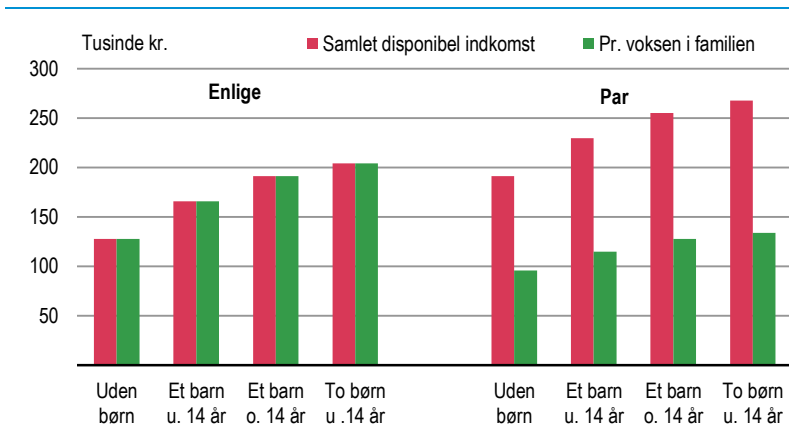
Danmarks Statistik opgjorde i 2010 medianindkomsten i Danmark til 209.500 kr. Det betyder, at man var i risiko for fattigdom, såfremt man havde en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 pct. af 209.500 kr. Det svarede til 125.700 kr. om året.

Median indkomsten er 212.600 kr.

For et par uden børn vil grænsen være 60 pct. af 212.600 kr. ganget med 1,5 som er familiens ækvivaleringsfaktor (se. afsnit 9.1). Det svarer til en disponibel familieindkomst på 191.300 kr. om året. Udregnet pr. voksen i familien er det 95.700 kr. om året.

Figur 8.9

Beløbsgrænser for risiko for fattigdom på familietyper. Disponibel familieindkomst. 2011



5,5 mio. personer indgår i undersøgelse

5.512.600 personer bosat i Danmark indgår i 2011-opgørelsen, som omfatter alle personer, som bor i familier, hvor mindst et af de voksne familiemedlemmer er fuldt skattepligtig i Danmark og over 14 år. Heraf var lidt færre end 691.000 personer i risiko for fattigdom. Det

vil med andre ord sige, at 12,5 pct. af danskerne havde en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 pct. af medianindkomsten.

*Lønmodtagerfamilier
har lav risiko for
fattigdom*

Det fremgår af nedenstående tabel, at for de 970.000 personer, som bor i familier, hvor personen med den højeste indkomst er lønmodtager på højeste niveau, er det 17.000 personer, som er i risiko for fattigdom. Det svarer til 1,8 pct. af gruppen. Dette er væsentligt under landsgennemsnittet på 12,5 pct.

Selv om andelen af pensionister og lønmodtagere på grundniveau i risiko for fattigdom også er mindre end landsgennemsnittet, så udgør disse grupper en stor andel af personerne i lavindkomstgruppen i kraft af gruppernes størrelse.

*Ikke erhvervsaktive
familier er oftere i risiko
for fattigdom*

Ikke overraskende er det de familier, hvor personen med den højeste indkomst er studerende, som oftest lever med risiko for fattigdom. Ud af denne gruppe på næsten 116.000 personer lever de 95,9 pct. i risiko for fattigdom. Hertil skal det dog også bemærkes at studerende med en lønindtægt over 56.089 kr. fra fx studiejob, i denne opgørelse betegnes som lønmodtagere.

Blandt de arbejdsløse og øvrige uden for erhverv, som hovedsageligt består af kontanthjælpsmodtagere, er andelen af personer i risiko for fattigdom hhv. 38,5 pct. og 72,6 pct. Af de selvstændige lever 18 pct. i risiko for fattigdom.

Sammenholdes 60-procent grænsen med 50-procent grænsen, kan man blandt andet se, at en stor andel af de pensionister som var i risiko for fattigdom ved 60-procent grænsen ikke mere er i gruppen. Andelen af pensionister i risiko for fattigdom falder således fra 9,4 pct. til 2,7 pct., altså har $9,4 - 2,7 = 6,7$ pct. af gruppen en indkomst som ligger mellem 50 og 60 pct. af medianindkomsten.

**Tabel 8.8 Personer i risiko for fattigdom -
fordelt på familiens socioøkonomiske gruppe. 2011**

	Personer antal	ROP60		ROP50	
		Personer	Andel	Personer	Andel
		antal	pct.	antal	pct.
	————— 1.000 —————			1.000	
I alt	5512,6	690,8	12,5	410,9	7,5
Selvstændig	271,8	49,0	18,0	37,0	13,6
Lønmodtager på højeste niveau	970,5	17,2	1,8	8,8	0,9
Lønmodtager på mellemniveau	743,5	22,0	3,0	10,5	1,4
Lønmodtager på grundniveau	1898,2	162,4	8,6	78,0	4,1
Arbejdsløs	125,2	48,2	38,5	21,5	17,2
Uddannelsessøgende	116,3	111,5	95,9	103,3	88,9
Pensionist, efterlønsmodtager	1149,3	107,8	9,4	30,5	2,7
Ude af erhverv i øvrigt	237,9	172,7	72,6	121,2	51,0

*Tidsfaktoren
spiller en stor rolle*

Et andet vigtigt aspekt er varighed af perioden med lav indkomst. Jo længere tid en familie har haft en lav indkomst, des større er risikoen for, at familien er økonomisk fattig. Af de 691.000 personer som i 2011 var i risiko for fattigdom er de 239.000 nytilkomne til gruppen. Det vil sige, at de i 2010 ikke var i risiko for fattigdom. 309.000 personer har derimod befundet sig i gruppen mindst 3 år i træk, heraf har de 156.000 befundet sig i gruppen i 5 år i træk.

Figur 8.10 viser antallet af år i træk, personer har befundet sig i risiko for fattigdom fordelt efter socioøkonomisk status for personen med den højeste indkomst i familien 2011.

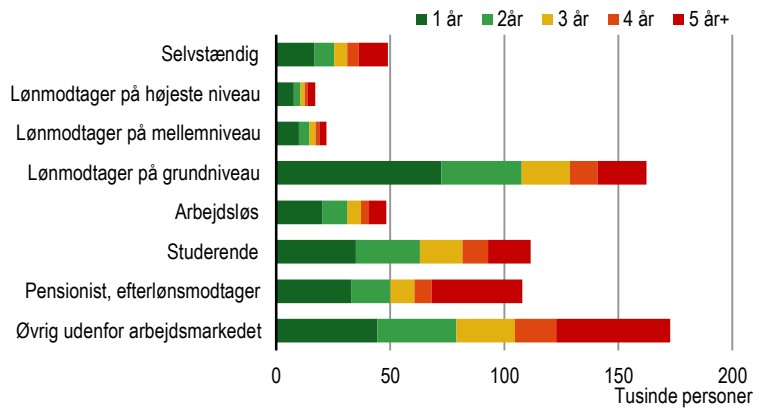
*Mange år
i risiko for
fattigdom*

Af de omkring 108.000 pensionister med en ækvivaleret indkomst under 60 pct. af medianindkomsten i 2011, har 57.700 også haft en lav indkomst i 2010 og 2009 og dermed mindst været i risiko for fattigdom gruppen 3 år i træk. Dermed er pensionisterne den gruppe med den laveste mobilitet ud af gruppen. 39.600 pensionister har været i risiko for fattigdom i minimum 5 år.

Øvrige udenfor arbejdsmarkedet, dvs. kontanthjælpsmodtagere, hjemmegående mv. samt de selvstændige, hænger også fast i gruppen med relativ fattigdom i op til flere år. Således har henholdsvis 54 pct. og 48 pct. af de personer, som er i risiko for fattigdom, befundet sig i denne gruppe tre år i træk. Hvis perioden også her udvides til fem år i træk, er 29 pct. og 23 omfattet af risiko for fattigdom.

De grupper, som i 2011 havde befundet sig kortest tid blandt de personer, som er i risiko for fattigdom, er de arbejdsløse og lønmodtagerne. Førstnævnte skal ses i lyset af, at de arbejdsløse er dagpengemodtagere, hvoriblandt mange har været i beskæftigelse i de foregående år.

Figur 8.10. Antal år i træk med risiko for fattigdom (60-procentgrænsen) - fordelt efter socioøkonomisk status for personen med den højeste indkomst i familien. 2011



ROP varierer med alderen

Af tabel 8.9 nedenfor fremgår det, at 11,1 pct. af alle børn under 15 år lever i familier med risiko for fattigdom i 2011. Højest er andelen af personer i risiko for fattigdom i aldersgruppen 15-24 år, hovedårsagen hertil er den store andel af studerende i denne gruppe. Også gruppen på 25-34 år har mange under ROP-grænserne på hhv. 50 og 60 pct. af medianindkomsten.

Gruppen af 55-64 årige har den laveste risiko for at befinde sig i gruppen med risiko for fattigdom. Her er det 702.000 personer, som havde under 60 pct. af medianindkomsten i befolkningen, hvilket svarer til 4,6 pct. af gruppen.

Tabel 8.9 Personer i risiko for fattigdom fordelt på aldersgrupper. 2011

	Personer antal	ROP60		ROP50	
		Personer antal	Andel pct.	Personer antal	Andel pct.
Alle	5512,6	690,8	12,5	410,9	7,5
-14 år	972,1	108,2	11,1	52,2	5,4
15-24 år	687,0	219,9	32,0	162,3	23,6
25-34 år	629,6	126,4	20,1	84,9	13,5
35-44 år	767,3	70,7	9,2	40,0	5,2
45-54 år	788,2	53,3	6,8	30,6	3,9
55-64 år	701,6	32,4	4,6	19,1	2,7
65-74 år	569,7	35,8	6,3	12,2	2,1
75 år +	397,1	44,0	11,1	9,6	2,4

Store forskelle i ældregruppen

For personer over 75 år vurderes 11,1 pct. af gruppen til at være i risiko for fattigdom. Dette er kun tilfældet for 6,3 pct. af de 65-74 årige. Denne forskel bunder i flere forhold. En væsentlig indkomstkilde for mange ældre er ratepensioner, som udbetales i en begrænset årrække efter at den ældre har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, hvorefter

ter udbetalingerne ophører. En anden årsag er, at de yngre generationer af ældre har sparet mere op end de ældste, idet pensionsopsparingsraten har været kraftigt stigende de seneste årtier.

8.6 Maksimal udjævning og 80/20-raten

Forskellige ulighedsmål

I dette afsnit gives en kort introduktion til et par andre, ofte anvendte ulighedsmål *den maksimale udjævningsprocent* og *80/20 raten*.

Den maksimale udjævningsprocent

Den maksimale udjævningsprocent, som på engelsk er kendt som *the Robin Hood index* eller *the Hoover index*, udtrykker, hvor stor en andel af indkomstmassen, der skal flyttes fra dem, der har over gennemsnittet, til dem, der har under gennemsnittet, for at opnå en fuldstændig ligelig fordeling af indkomsten. Jo højere den maksimale udjævningsprocent er, des mere skæv er indkomstfordelingen indenfor gruppen.

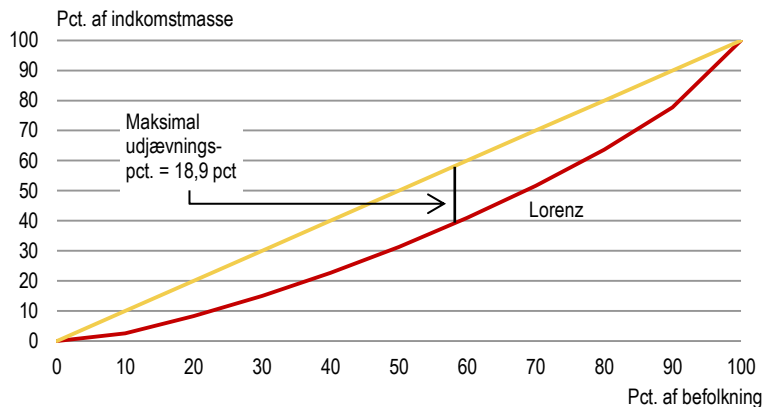
Sammenhæng til Lorentz-kurven

Den maksimale udjævningsprocent kan på lige fod med Gini-koefficienten udledes med udgangspunkt i Lorentz-kurven. Den maksimale udjævningsprocent er således et udtryk for længden af den lodrette linje mellem lorenzkurven og diagonalen der, hvor afstanden mellem de to er størst.

Afstand til diagonalen

Punktet på den vandrette akse, hvor afstanden mellem diagonal og Lorenzkurven er størst, svarer til andelen af danskere med en ækvivaleret indkomst under gennemsnittet. I 2011 var den gennemsnitlige ækvivalerede indkomst 233.100 kr. Omkring 59 pct. befolkningen havde en indkomst under 233.100 kr.

Figur 8.11 Maksimal udjævningsprocent. 2011



Hvor meget man teoretisk skal flytte for at få fuldstændig lighed

Når man betragter befolkningen under ét, er den maksimale udjævningsprocent i 2011 på 19,1 pct. af indkomstmassen. Det vil sige, at man for at kunne skabe fuldstændig lighed, skal flytte 19,1 pct. af den

samlede ækvivalerede disponible indkomst, fra dem, som har en indkomstover gennemsnittet, til personer, som har et velstandsniveau under gennemsnittet.

80/20-raten Et andet mål, der bruges internationalt til at beskrive ulighed, er forholdet mellem indkomstmassen for de 20 pct. med de største indkomster og den samlede indkomst hos de 20 pct., der har de laveste indkomster. Dette forhold bliver kaldt 80/20-raten.

80/20-raten kan for personer beregnes med udgangspunkt i tabel 8.6 Dette gøres ved at tage andelen af indkomstmassen for de to højeste deciler og dele det med andelen af indkomstmassen for de to nederste deciler. Således bliver 80/20-raten : $\frac{14,0+22,3}{2,6+5,7} = 4,36$.

8.7 Sammenligning af fordelingsmål

Forskellige mål, men stort set ensartet udvikling over tid

Ser man på de forskellige mål for ulighed fremgår det, at selv om de er beregnet efter vidt forskellige metoder, svinger de pænt i takt. Så ved sammenligning af indkomstfordelinger mellem forskellige grupper i det danske samfund får man stort set det samme billede frem, uanset hvilket fordelingsmål man vælger. Alle ulighedsmålene viser, at gruppen med de mest ensartede indkomstniveauer, er enlige kvinder med 2 eller flere børn, og at der er større forskel i de selvstændiges indkomster end i lønmodtagernes indkomster.

Tabel 8.10

Udvikling i de forskellige fordelingsmål - udregnet på den ækvivalerede disponible indkomst på personniveau. 2000-2011

	Gini-koefficient	Maksimal udjævningsprocent	80/20 raten	Pct. andel under 60 pct. af medianindkomsten (ROP)
2000	24,1	16,4	3,40	9,7
2001	24,1	16,5	3,42	10,0
2002	23,7	16,2	3,37	9,5
2003	23,9	16,3	3,40	9,6
2004	24,5	16,8	3,50	10,5
2005	25,7	17,5	3,73	11,0
2006	26,4	18,0	3,85	10,9
2007	27,2	18,4	4,04	11,1
2008	28,1	18,7	4,68	11,8
2009	26,9	18,2	4,31	12,0
2010	27,8	18,9	4,35	12,4
2011	28,0	19,1	4,36	12,5

Fire mål, samme udvikling

Som det fremgår af figur 8.10, er udviklingen i indkomstuligheden stort set den samme, uanset hvilket indkomstulighedsmål man betragter. Generelt steg uligheden fra 2001 til 2008, hvor den efter finanskrisen faldt i 2009, hvorefter den igen er steget frem mod 2011.

*Finansielle tab
påvirker ikke
ROP meget*

Det eneste mål som ikke udviser et fald i 2008 er risiko for fattigdom. Dette skyldes primært at årsagen til den generelt faldende ulighed er finansielle tab, som primært rammer relativt få personer med høje indkomster. Dette påvirker ikke risiko for fattigdom så meget, idet denne måler antallet af personer under en grænse, fremfor størrelsen af de enkeltes indkomst.

*Størst ulighed
blandt unge*

Tabel 8.11 viser, at uligheden er blandt 15-24-årige. Dette er en gruppe, som er karakteriseret ved at en stor del fortsat er hjemmeboende og dermed nyder godt af forældrenes indkomst. En anden stor del af gruppen er udeboende studerende med deraf følgende lav indkomst, mens andre igen er flyttet hjemmefra og kommet ind på arbejdsmarkedet. Den mest lige gruppe er gruppen over 75 år.

Tabel 8.11

Forskellige fordelingsmål - fordelt efter alder, udregnet på den ækvivalerede disponible indkomst på personniveau. 2011

	Gini- koefficient	Maksimal udjæv- nings- procent	80/20 raten
Alle	28,0	19,1	4,36
-14 år	25,2	16,9	3,74
15-24 år	33,4	23,2	7,04
25-34 år	25,8	17,7	4,31
35-44 år	25,0	16,8	3,79
45-54 år	26,4	17,8	4,00
55-64 år	27,5	18,7	4,13
65-74 år	26,6	18,8	3,55
75 år +	21,5	15,2	2,74

*Størst ulighed
blandt enlige mænd
uden børn*

De øvrige ulighedsmål ovenfor er alle regnet med personer som enheden. Ulighed kan også måles med familien som enhed. Nedenfor ses hvordan indkomstfordelingen er for forskellige familietyper. Som det fremgår, indikerer alle ulighedsmål at indkomstvariationen er størst blandt enlige mænd uden børn.

*Størst lighed
blandt enlige kvinder
med børn*

Indkomstligheden er størst blandt enlige kvinder med børn. Bemærk dog her, at en høj grad af indkomstlighed indenfor gruppen ikke er ensbetydende med, at gruppens gennemsnitsindkomst er høj, men blot at afstanden mellem dem indenfor gruppen, der har de højeste indkomster, og dem med de laveste indkomster er relativt lille.

*Metodeændring i
beregning af risiko for
fattigdom for familier*

Risiko for fattigdom måles med udgangspunkt i medianen for den ækvivalerede disponible indkomst på personniveau. Ændringen betyder således, at grænsen for risiko for fattigdom er ens uanset hvilken familietype som betragtes.

Ændringen betyder, at man ikke uden databrud kan sammensætte en tidsserie ved opslag i de enkelte udgaver af *Indkomster*. I stedet henvises til Danmarks Statistiks Tiårsoversigt 2013, hvor en komplet serie fra 2000 til 2011 uden databrud er beregnet.

Tabel 8.12 **Forskellige fordelingsmål - fordelt efter familietype
udregnet på den ækvivalerede disponible indkomst for familier. 2011**

	Gini- koefficient	Maksimal udjævnings- procent	80/20 raten	Pct. andel under 60 pct. af median- indkomsten (ROP)
Familier i alt	29,7	20,3	4,86	13,3
Uden børn	31,2	21,5	5,38	13,9
Med 1 barn	25,1	17,1	3,66	12,0
Med 2 børn	23,6	15,8	3,42	9,7
Med 3 eller flere børn	26,8	17,8	4,10	11,9
Par	26,0	17,7	3,80	10,8
Uden børn	27,6	19,1	4,04	12,0
Med 1 barn	23,1	15,5	3,35	10,0
Med 2 børn	22,3	14,8	3,17	7,3
Med 3 eller flere børn	26,2	17,2	4,02	11,4
Enlige i alt	29,3	19,7	5,13	14,7
Uden børn	30,3	20,4	5,56	15,9
Med 1 barn	22,1	15,1	3,06	6,7
Med 2 eller flere børn	19,3	13,1	2,62	4,7
Enlige mænd	33,1	22,3	6,97	18,4
Uden børn	33,3	22,4	7,11	18,7
Med 1 barn	27,6	18,5	4,33	11,0
Med 2 eller flere børn	28,0	18,6	4,40	10,8
Enlige kvinder	25,6	17,2	3,97	11,8
Uden børn	26,9	18,1	4,38	13,3
Med 1 barn	19,8	13,6	2,71	5,8
Med 2 eller flere børn	18,0	12,3	2,45	4,2

8.8 Andre opgørelsesmetoder

*Forskellige
beregninger af
Gini-koefficient*

En lang række danske, såvel som internationale institutioner, som fx Økonomi og Indenrigsmisteriet (Lovmodellen, tidl. ved Finansministeriet) og Det Økonomiske Råd m.fl. måler fra tid til anden indkomstuligheden. Der er generel enighed om at anvende en ækvivaleret disponibel indkomst, men den disponible indkomst er ikke altid defineret på helt samme måde i de forskellige opgørelser.

*Lejeværdi af bolig
indgår ikke i alle
opgørelser*

Et eksempel er, at imputeret lejeværdi af egen bolig og renteudgifter ikke indgår i den disponible indkomst i undersøgelser lavet af Eurostat og OECD, på grund af problemer med at sikre en ensartet imputering af lejeværdien på tværs af lande. Det gælder også mellem de danske institutioner, som måler indkomstfordelingen. Det kan derfor være forskelligt, hvilke komponenter som indregnes i den disponible indkomst.

Forskellige metoder til familieækvivalering

Der er heller ikke konsensus om en fælles metode til familieækvivalering. Hvor Danmarks Statistik på lige fod med Eurostat benytter OECDs modificerede skala (se afsnit 9.1), benytter OECD ikke selv den skala de har lagt navn til, men bruger i stedet en skala hvor ækvivaleringsfaktoren er kvadratroden af antallet af familiemedlemmer, uanset familiemedlemmernes alder. I Økonomi- og indenrigsministeriets lovmodel bruges en metode til familieækvivalering, som ligger tæt op af OECDs.

Det Økonomiske Råd benytter en tredje metode til familieækvivalering. Her har man på baggrund af Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse, og standardbudgetter fra forbrugerrådet beregnet en skala ud fra danske forbrugsmønstre. Her tæller voksne for 1, børn for 0,6, hvorefter antallet af familiemedlemmer opløftes til 0,8.

Forskelligartet behandling af negative indkomster

Behandlingen af negative og ekstreme indkomster kan også variere meget fra land til land og fra institution til institution. Flere lande opererer slet ikke med negative indkomster, hvorfor OECD i deres opgørelser, uanset hvilket land der er tale om, sætter negative indkomster til nul i alle opgørelser.

I Danmarks Statistiks opgørelser indgår samtlige personer uanset størrelsen på deres indkomster. Dette gælder også for personer som har haft store tab på værdipapirer eller store renteudgifter, som gør, at deres indkomster bliver negative. Praksis er overordnet den samme i Lovmodellen, men her foretages dog oftest en frasortering af personer med de mest ekstreme positive og negative indkomster samt personer med en disponibel indkomst på nul.

Variation er det normale, så brug tal med forsigtighed

Derfor kan fordelingsmålene variere en del fra institution til institution, selvom det ser ud til at der er tale om samme fordelingsmål. Man bør derfor ikke forsøge, at sammenholde niveauet for Gini-koefficienterne eller sammensætte tidsserier på baggrund af forskellige undersøgelser, uden grundigt at sætte sig ind i de forudsætninger som ligger bag beregningerne i de enkelte undersøgelser.

Betydelig usikkerhed ved internationale sammenligninger

Internationale undersøgelser af indkomstfordelingen, som foretages af OECD såvel som Eurostat er oftest behæftet med væsentlig usikkerhed på tværs af lande. Her gøres en stor indsats for at sikre brugen af sammenlignelige beregningsmetoder. Men alene det, at lave helt sammenlignelige indkomstbegreber på tværs af lande, med vidt forskellige velfærdssystemer er stort set umuligt.

Hertil kommer at indkomstundersøgelser udenfor de nordiske lande ofte er stikprøvebaseret. Det giver anledning til stor usikkerhed. Både i kraft af at undersøgelsen ofte er baseret på personers egne skøn af deres indkomst, men i lige så høj grad på grund af en betydelig statistisk usikkerhed. Man bør derfor også være forsigtig, når det kommer til tolkningen af internationale sammenligninger af fx Gini-koefficienten.

9. Tema: Indkomstmobilitet

Indkomstmobilitet

Det er ikke altid de samme personer og familier, som har de højeste indkomster år efter år. Nogle personer og familier har i perioder et meget stabilt indkomstniveau, mens indkomstniveauet er mere svingende for andre. Målinger af indkomstmobilitet viser, i hvor høj grad familier eller personers indkomst ændres over tid – i forhold til indkomstniveauet for den øvrige del af befolkningen.

Forestiller man sig, at man hvert år stillede befolkningen op i rækkefølge efter størrelsen af deres indkomst, ville nogle personer skifte position fra år til år. Dette kan ske på grund af en stigning eller et fald i indkomsten i forhold til indkomstniveauet i det omgivende samfund. Men befolkningen er heller ikke en konstant størrelse, og indkomstmobilitet forekommer således også i takt med, at nye børn og indvandrere kommer til, mens andre dør eller udvandrer.

Forløbsanalyser

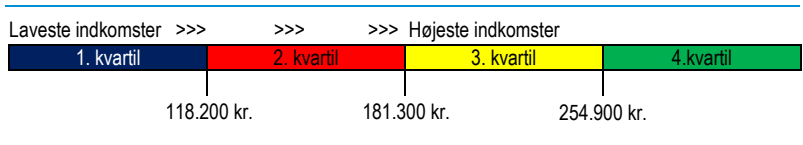
Med udgangspunkt i udvalgte persongrupper foretages i dette kapitel en række forløbsanalyser. Det undersøges, hvordan visse gruppers socioøkonomiske status har ændret sig over tid. Der ses også på, hvad disse skift betyder for årsindkomsten og fx på, hvordan kontanthjælpsmodtagere, som er kommet tilbage i arbejde, fordeler sig indkomstmæssigt, i forhold til de øvrige i beskæftigelse.

Befolkningen inddeles i kvartiler

Vi betragter, som i hovedparten af bogen, alle fuldt skattepligtige danskere over 14 år. For at forsimple analysen opdeles denne del af befolkningen i fire lige store grupper. I 2011 havde 25 pct. af befolkningen i 2011 en personlig disponibel indkomst under 118.200 kr. Denne fjerdedel af befolkningen betegnes efterfølgende som 1. kvartil. Yderligere 25 pct. havde en disponibel indkomst mellem 118.200 kr. og 181.300 kr. Disse personer udgør 2. kvartil. I 3. kvartil lå den disponible indkomst mellem 181.300 kr. og 254.900 kr., og endelig er 4. kvartil de 25 pct. med en disponibel indkomst over 254.900 kr. i 2011.

Figur 9.1

Illustration af kvartiler. Disponibel indkomst. 2011



Indkomstgrænserne mellem kvartilerne ændrer sig naturligvis over tid, bl.a. pga. af inflationen. Fx var indkomstbeløbsgrænsen mellem 2. og 3. kvartil, som nævnt 181.300 kr. i 2011, i 2001 var samme grænse 129.900 kr.

Indkomstmobilitet over en periode på ti år

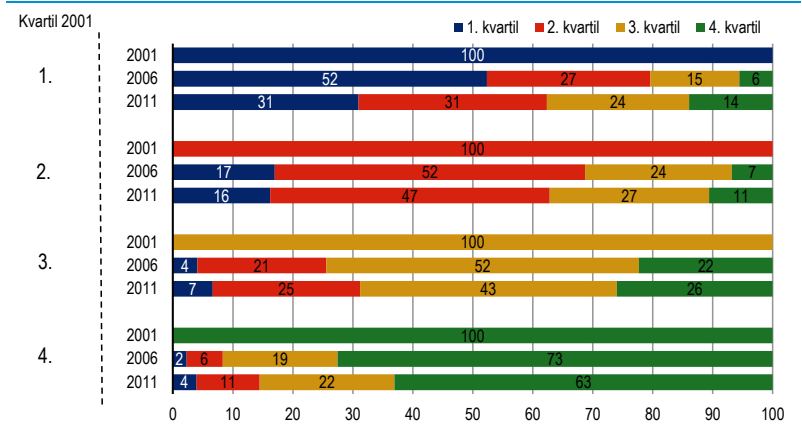
Figur 9.2 nedenfor illustrerer indkomstmobiliteten. Populationen vist i figuren er de 3,7 mio. personer, som var fuldt skattepligtige og over 14 år i 2001, og som har været i landet alle år fra 2001 til 2011. Be-

folkningen er inddelt efter størrelsen af deres disponible indkomst, hvor den fjerdedel med lavest indkomst (1. kvartil) er de blå, og den fjerdedel med den højeste indkomst (4. kvartil) er de grønne.

Mange rykker op i indkomsthierarkiet

Figuren viser, at i 2006 var 52 pct. af gruppen, som befandt sig i 1. kvartil i 2001, fortsat en del af 1. kvartil, mens 6 pct. af gruppen var rykket helt op i 4. kvartil. Ti år efter, i 2011, var det 14 pct., som var rykket op i 4. kvartil, mens 31 pct. fortsat befandt sig i 1. kvartil.

Figur 9.2 Indkomstmobilitet 2001-2011



Udvalgt gruppe er statistisk...

I figuren er der en 'opadgående' indkomstmobilitet. Der er flere som i 2011 befinder sig i et af de højere kvartiler end i de lave, hvor der i 2001 var lige mange i hver kvartil. Forklaringen, på den 'opadgående' mobilitet, er at den persongruppe som er udvalgt, alle var over 14 år i 2001 og har været her alle år frem til 2011. Gruppen er med andre ord statistisk.

... men befolkningen er dynamisk

Befolkningen, som kvartilerne beregnes for, er derimod ikke statistisk. I forhold til 2001 har en ny generation af unge, som ikke er en del af ovenstående figur, taget plads i de laveste indkomstkvarterer i 2011. Samtidig er dem, som var unge i 2001 blevet ældre og er i mange tilfælde gået fra at være studerende til at være en del af arbejdsmarkedet. Der var også personer, ofte ældre, i 2001, som siden er døde. De er heller ikke en del af den statistiske population, som betragtes ovenfor.

Socioøkonomisk status - nøglebegreber

Med den socioøkonomiske opdeling af befolkningen, opdeles befolkningen i grupper efter væsentligste indkomstkilde og tilknytning til arbejdsmarkedet i det givne indkomstår som beskrevet nedenfor.

Beskæftigede

Personer, hvis væsentligste indkomst er løn (over grundbeløbet på 56.089 kr. i 2011) eller overskud af selvstændig virksomhed

Dagpengemodtagere

Personer, som har været arbejdsløse mindst halvdelen af året, eller hvis væsentligste indkomst er dagpenge, sygedagpenge, orlovsydelse og uddannelsesgodtgørelse.

Kontanthjælpsmodtagere

Personer, hvis hovedindtægtskilde er kontanthjælp, revalideringsydelse, integrationsydelse mv.

Pensionister

Personer, hvis hovedindtægtskilde er førtidspension, efterløn eller personer over 65 år, som ikke er beskæftigede

Studerende

Personer, som har været under uddannelse mere end tre måneder i løbet af året eller pr. 1. oktober, og som ikke har en årlig lønindkomst over 56.089 kr.

Øvrige

Personer, som ikke falder ind under de øvrige kategorier

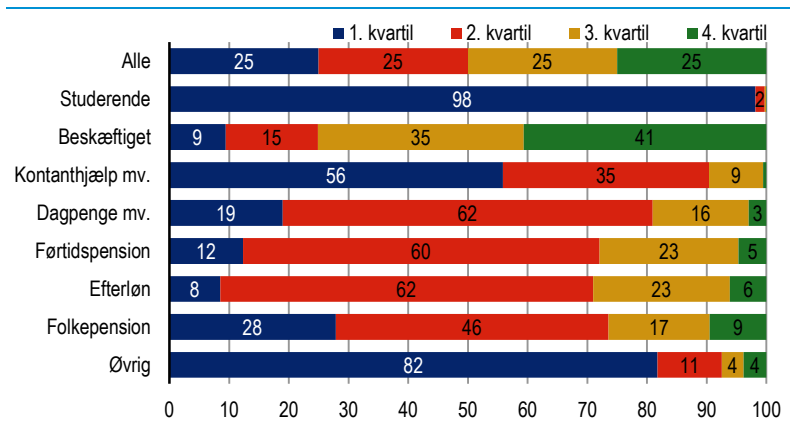
*Indkomsten er ofte
aldersafhængig*

Ser man på indkomsten over et livsforløb, er indkomsten ofte relativt lav i ungdomsårene. Gennemsnitligt topper indkomsten, når man er i slutningen af 40'erne, og falder igen i takt med, at man trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Men indkomstniveauet er naturligvis ikke kun en funktion af alderen. Perioder med ledighed, sygdom og barsel eller varigt tab af arbejdsevne, kan også have væsentlig indflydelse på indkomstniveauet.

Figur 9.3

Indkomstfordeling i 2011.

Socio-økonomiske grupper inddelt i kvartiler efter disponibel indkomst, 2011.



*Studerende har
lav indkomst*

98 pct. af de studerende er en del af 1. kvartil. 2 pct. af denne gruppe tilhører 2. kvartil. Dette er ikke overaskende da alle studerende med en arbejdsindkomst over 56.089 kr. kategoriseres som beskæftigede.

Når en lille gruppe studerende er en del af 2. kvartil skyldes det i de fleste tilfælde enten imputeret afkast af ejerbolig eller øvrigt formueafkast.

Størst indkomst i beskæftigelse

Når en ung forlader uddannelsessystemet og kommer i arbejde, stiger indkomsten væsentligt. Blandt personer, hvis hovedindkomstkilde er erhvervsindkomst, er det kun 9 procent, som tilhører 1. kvartil, og 15 pct. som tilhører 2. kvartil. Derimod tilhører hele 41 pct. af denne gruppe 4. kvartil. Gruppen af beskæftigede udgør omkring 2,5 mio. personer af de 4,5 mio. danskere over 14 år.

56 pct. af kontanthjælpsmodtagerene er i 2011 en del af 1. kvartil, og yderligere 35 pct. af gruppen tilhører 2. kvartil. Modtagere af de øvrige overførsler som dagpenge, førtidspension, efterløn og folkepension er for de flestes vedkommende en del af 2. kvartil.

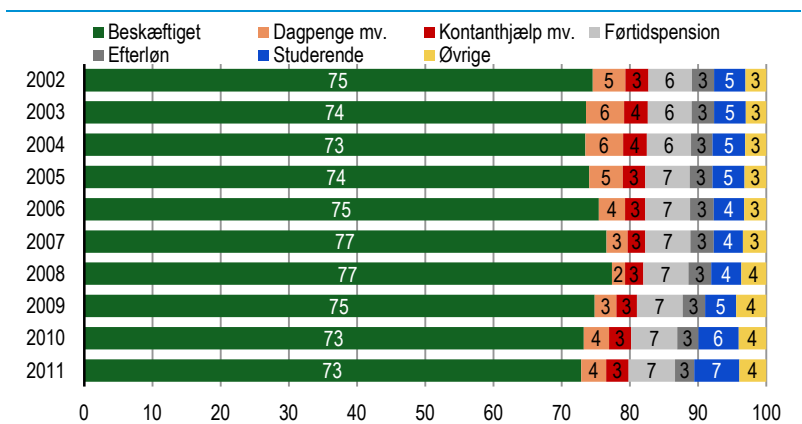
I gruppen øvrig, som i 2011 består af 137.000 personer, er 82 pct. en del af 1. kvartil. Gruppen formodes, at være en blanding af hjemmeboende unge, hjemmegående ægtefæller, personer som ikke er berettiget til fx kontanthjælp, eller som har været ude at rejse en del af året uden at skifte folkeregisteradresse mv.

Indkomstmobilitet som resultat af social mobilitet

En stor del af den indkomstmobilitet, som kan måles, er et resultat af social mobilitet. Unge, som går fra at være under uddannelse, oplever ofte, at deres disponible indkomst stiger voldsomt, når de træder ind på arbejdsmarkedet. Personer, som går fra beskæftigelse til ledighed, oplever et fald i indkomsten og omvendt. Kontanthjælpsmodtagere som går på pension, oplever ofte, at deres indkomst stiger, mens en beskæftiget oftest får reduceret indkomsten ved pensionering osv.

Figur 9.4

Socioøkonomisk fordeling af personer mellem 15 og 64 år



I 2011 er 73 pct. af befolkningen mellem 15 og 64 år i beskæftigelse, 7 pct. er på dagpenge eller kontanthjælp, 7 pct. på førtidspension.

Disse andele har ikke været konstante i alle år, således toppede andelen med hovedindkomst fra beskæftigelse i 2008, med 77 pct., mens kun 5 pct. havde dagpenge eller kontanthjælp som hovedindkomstkilde samme år. Omvendt var 10 pct. på dagpenge og kontanthjælp i 2004, hvor det ligesom i 2011 var 73 pct. af de 15-64 årige, som var i beskæftigelse.

9.1 Indkomstforløb for de unge

Uddannelsesvalg har betydning

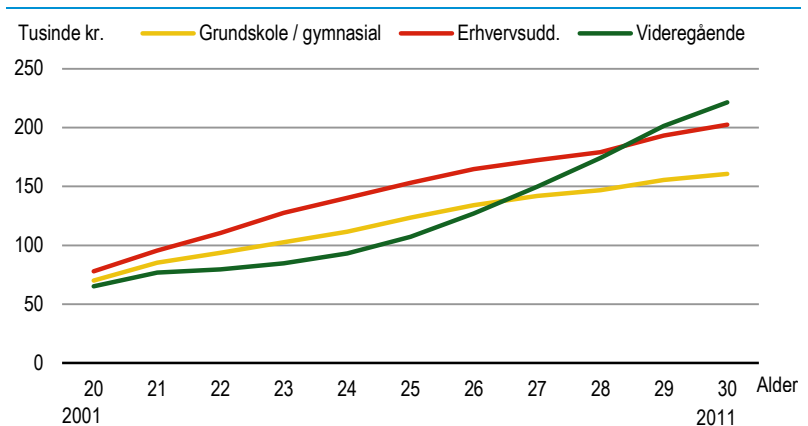
Uddannelsesvalg betyder meget for de unges fremtidige indkomstmuligheder. Mens studerende i studieårene ofte tjener mindre end deres jævnaldrende på arbejdsmarkedet, har de oftest højere indkomst efter endt uddannelse.

Årgang 1981

Hvis man følger en enkelt årgang, der er født i 1981, fra 2001 til 2011, kan man se, at personer, der i 2011 kun havde en grundskoleuddannelse, har haft en højere gennemsnitlig indkomst end personer med en videregående uddannelse, helt frem til de er 26-år. Men indkomststigningen for de grundskoleuddannede aftager relativt hurtigt i løbet af 20'erne. Dem der som 30-årige er erhvervsuddannede har i alle ungdomsårene haft en højere indkomst end dem som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse.

De akademisk uddannede, der kommer fra et relativt lavt indkomstniveau i 23-24-årsalderen, passerer gennemsnitligt omkring de 28. år de erhvervsuddannedes indkomstniveau og har i 2011 den højeste disponible indkomst med et gennemsnit på 221.500 kr.

Figur 9.5 Disponibel indkomst for årgang 1981 - fordelt efter deres højst fuldførte uddannelse i 2011.



*Ny population:
De færdiguddannede
fra 2001*

I 2001 afsluttede 79.300 danskere en uddannelse, som fortsat i 2011 er deres højest opnåede uddannelse. Det vil sige, at de ikke siden 2001 har fuldendt et uddannelsesforløb. Denne gruppe deles op i tre undergrupper. Dem som...

1. Har gennemført en videregående uddannelse,
2. gennemførte en erhvervsfaglig uddannelse
3. ikke har gennemført en uddannelse, siden de forlod grundskolen eller gymnasiet.

*Nogle fortsætter
studierna, men
dropper ud*

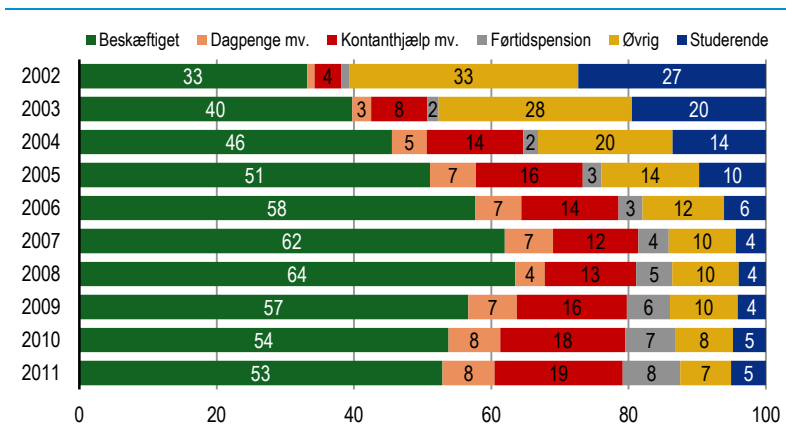
Nogle af de 79.300 personer har studeret videre i efterfølgende år, men altså ikke formået at gennemføre disse efterfølgende studier. Det er disse personer, der er de studerende i de efterfølgende figurer.

*Unge uden erhvervs-
kompetencegivende
uddannelse*

Den første gruppe vi betragter, er den gruppe, som i 2011 fortsat kun har en grundskole eller gymnasial uddannelse, som de afsluttede i 2001. Denne gruppe består af 19.700 personer. En stor del af denne gruppe var i 2001 mellem 15 og 17 år, da de forlod grundskolen eller gymnasiet, og har altså ikke siden fuldført en uddannelse.

Figur 9.6

Socioøkonomisk status for personer med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med grundskole eller gymnasial uddannelse



*Så mange kom i
beskæftigelse*

Af de 19.700, som ikke har fuldført en uddannelse, siden de forlod folkeskole eller gymnasium, var de 64 pct. i beskæftigelse syv år senere i 2008. Netop denne gruppe blev særlig hårdt ramt, da økonomien efter finanskrisen i 2008 gik i stå, og beskæftigelsen i denne gruppe er siden faldet til 53 pct. i 2011. Andelen af kontanthjælpsmodtagere steg i samme periode fra 13 til 19 pct.

*1 ud af 12 er på
førtidspension*

Ti år senere, i 2011, har 8 pct. af dem, som har forladt skolesystemet uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, fået tildelt førtidspension.

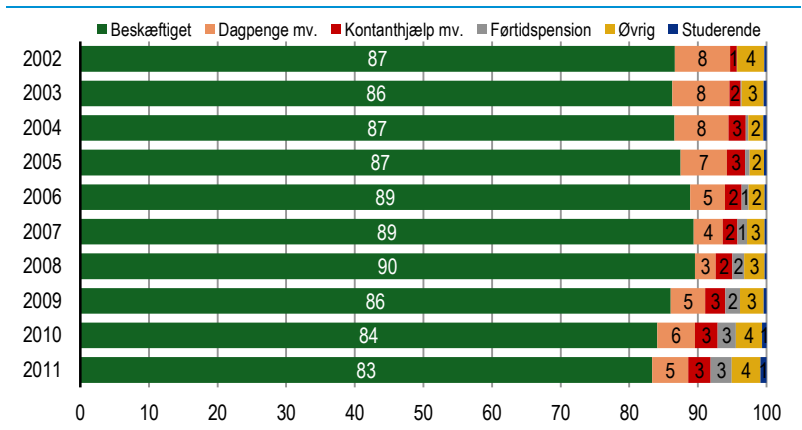
*Frafald på
uddannelserne*

Det fremgår også, at en del af gruppen var studerende i de efterfølgende år. Dette er alle personer som efter folkeskole, gymnasium pe-

riodevis har været i gang med en uddannelse, men altså ikke har modtaget et nyt eksamensbevis siden 2001.

I 2001 forlod omkring 30.000 personer uddannelsessystemet med en erhvervsfaglig uddannelse. Af disse har de 28.200 personer været i Danmark i hele perioden fra 2001-2011.

Figur 9.7 **Socioøkonomisk status for personer med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med erhvervsfaglig uddannelse**



Så mange af de faglærte kom i beskæftigelse

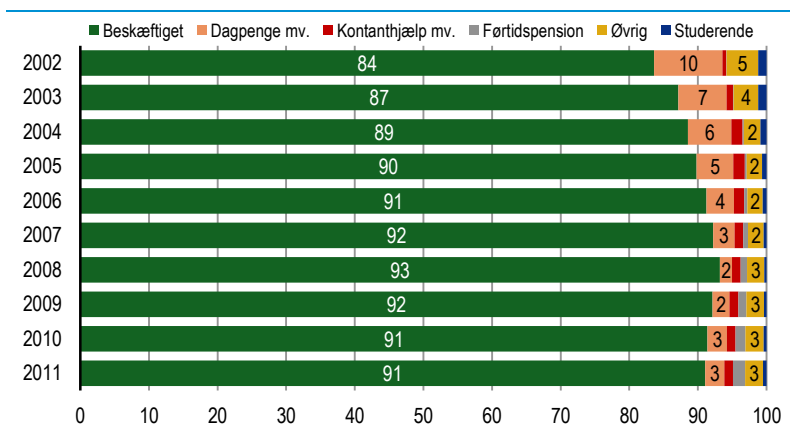
87 pct. af dem, der har fået en erhvervsfaglig uddannelse i 2001, havde året efter deres hovedindkomst fra beskæftigelse. Beskæftigelsesgraden steg frem til 2008, hvor 90 pct. havde deres hovedindkomst fra beskæftigelse. Herfra faldt beskæftigelsen tilbage til 83 pct. i 2011.

Ledige faglærte får oftere dagpenge

Personer med en erhvervsfaglig uddannelse er oftere forsikret mod ledighed og har kortere ledighedsperioder end de ufaglærte. Derfor befinder de sig relativt mere i dagpengesystemet i perioder med ledighed, end de ufaglærte, der oftere får kontanthjælp. For de faglærte er forholdet af dagpengemodtagere i forhold til kontanthjælpsmodtagere omkring 2:1, mens det tilsvarende forhold blandt de ufaglærte er 1:2.

I 2001 forlod 34.000 personer uddannelsessystemet med en videregående uddannelse. 32.400 af disse personer har været i Danmark i hele perioden fra 2001-2011 og indgår i figur 9.8.

Figur 9.8 **Socioøkonomisk status for personer med samme højeste fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med en videregående uddannelse**



Beskæftigelse for personer med en videregående uddannelse

Personer med en videregående uddannelse havde første år efter endt uddannelse lidt sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet end de faglærte. Således var det 84 pct. af gruppen, som året efter tjente hovedparten af indkomsten på arbejdsmarkedet. Det er 3 pct. færre end for de faglærte. Herfra er beskæftigelsen dog vokset markant for denne gruppe til 93 pct. i 2008. Gruppen har også været påvirket af den økonomiske krise, dog ikke i samme grad som de faglærte. Beskæftigelsen er således kun faldet med 2 procentpoint fra i 2008 til 2011.

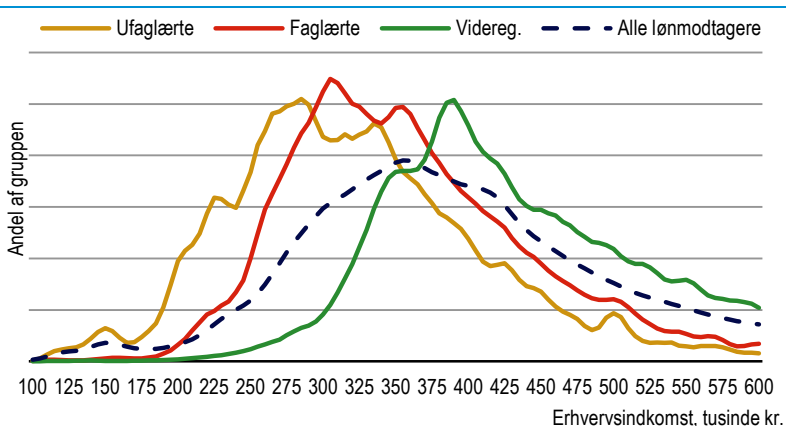
Uddannelse og indkomst

Et spørgsmål er, hvor stor en del af gruppen, der kommer i beskæftigelse. Et andet spørgsmål er, hvordan uddannelsesniveaet har betydning for indkomsten for dem, som kommer i beskæftigelse.

Mindst 37 timer om ugen

For ikke at medtage personer, som er beskæftiget på nedsat tid, eller kun har været beskæftiget en del af året, så medtages kun personer med mere end 1900 løntimer om i året. Dermed udelukkes folk som kun har fritidsjob eller begrænset sæsonarbejde fra opgørelsen.

Figur 9.9 **Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med samme højeste fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Erhvervsindkomst**



Lønnen er lav for ufaglærte 10 år efter skoleafslutning

Medianindkomsten for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med mere end 1900 løntimer i året var 396.100 kr. i 2011. Altså har halvdelen af alle lønmodtagere en erhvervsindkomst, som er mindre end dette beløb, mens den øvrige halvdel tjente mere. 79 pct. af dem som 10 år tidligere forlod skolesystemet uden en erhvervskompetencegivende uddannelse tjente mindre end medianindkomsten. Ufaglærte, som kommer i beskæftigelse, har altså oftere markant lavere indkomst end de øvrige personer på arbejdsmarkedet.

Faglærte på samme lønniveau som det øvrige arbejdsmarked 10 år efter afsluttet uddannelse

For de faglærte er den samme andel 68 pct., men som det fremgår af figur 9.9, så topper deres kurve generelt kun lidt til venstre for den kurve, der viser fordelingen af erhvervsindkomsten for alle lønmodtagere. Det vil sige, at indkomsten for den typiske faglærte ti år efter han tog sin uddannelse, flugter meget godt med den almindelige indkomst for øvrige lønmodtagere på arbejdsmarkedet. Til gengæld er det relativt få af de faglærte, som har en erhvervsindkomst, væsentligt over gennemsnittet.

Højest løn til personer med videregående uddannelse

Det er kun 33 pct. af personer med en videregående uddannelse, som tjener under medianen på 396.100 kr. for fuldtidsbeskæftigede. Personer med en videregående uddannelse har altså ti år efter, at deres studier er endt, en erhvervsindkomst, som er væsentlig højere end både de faglærte og de ufaglærte. Dertil kommer at deres beskæftigelsesfrekvens er væsentlig højere end de faglærtes og i særlig grad i forhold til de ufaglærte.

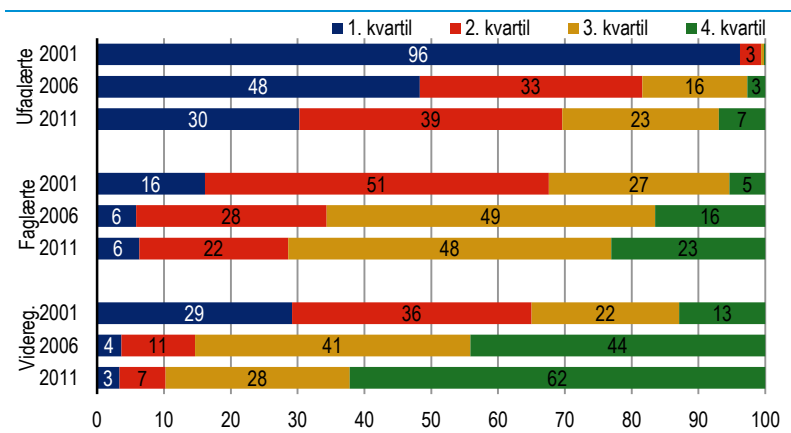
Indkomstmobilitet og uddannelse

Figur 9.10 viser, hvordan de ufaglærte, faglærte og personer med videregående uddannelser har fordelt sig i indkomstkvarterilerne i perioden 2001-2011. Her fremgår det, at 96 pct. af de 19.700 personer, som forlod uddannelsessystemet som ufaglærte i 2001 og ikke siden har gennemført en uddannelse, befandt sig i 1. kvartil i 2001. Dette er ikke overaskende idet mange i gruppen, kun havde en grundskoleeksamen, som den højeste fuldførte uddannelse og på dette tidspunkt var om-

kring 16 år. I 2011 befandt 30 pct. sig fortsat i 1. kvartil, mens det var 30 pct. af gruppen, som befandt sig i den halvdel af populationen, som har de højeste indkomster (3. og 4. kvartil).

Bemærk, at 2001 er det år, hvor personerne afsluttede deres uddannelse, dvs. at nogle måske har afsluttet uddannelsen i slutningen af året og først herefter er påbegyndt jobsøgningen.

Figur 9.10 **Indkomstmobilitet for personer, som afsluttede uddannelse i 2001, fordelt efter uddannelsesniveau. Disponibel indkomst**



Opadgående mobilitet for alle, men særlig for faglærte...

De faglærte havde større disponibel indkomst i det år, de afsluttede deres uddannelse, end de ufaglærte. Her befandt 16 pct. af gruppen sig i 1. kvartil, mens samlet 32 pct. tilhørte 3. og 4. kvartil. I 2006 var andelen i den halvdel af populationen, som havde den højeste disponible indkomst, vokset til 65 pct., og ti år efter de afsluttede deres uddannelse, var 71 pct. af de faglærte en del af den halvdel af befolkningen, som tjente mest.

... og personer med videregående uddannelser

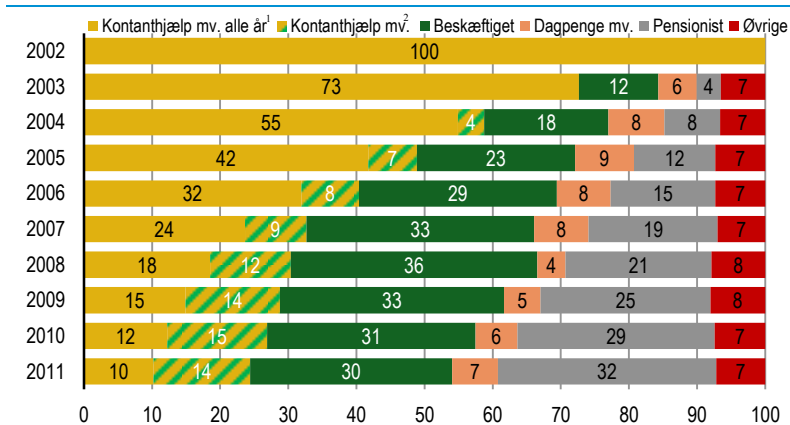
Blandt personer med en videregående uddannelse er det 62 pct. af gruppen, som befandt sig i 4. kvartil ti år efter, at de havde afsluttet deres uddannelse. Yderligere 28 pct. var en del af 3. kvartil. Kun 3 pct. var i 1. kvartil.

9.2 Indkomstforløb for ikke-beskæftigede i 2002

På dagpenge eller kontanthjælp i 2002

I dette afsnit betragtes personer, hvis primære indkomstkilde i 2002 stammede fra dagpenge eller kontanthjælp mv. Kun personer, som har været i Danmark alle årene fra 2002 til 2011, indgår i den efterfølgende analyse. Dette drejer sig om 106.000 kontanthjælpsmodtagere og 156.000 dagpengemodtagere

Figur 9.11 Udvikling i socioøkonomisk status for kontanthjælpsmodtagere i 2002



¹ Personer, som har været på kontanthjælp i alle år siden 2002.

² Personer, som er vendt tilbage på kontanthjælp, efter minimum et år i en af de øvrige grupper.

Kontanthjælpsmodtagere et år senere

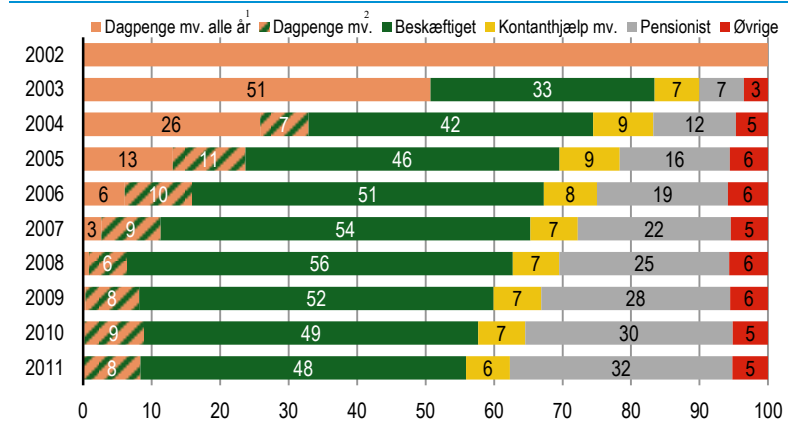
I 2002 havde 106.000 personer kontanthjælp eller kontanthjælpslignende ydelser som hovedindkomstkilde. Året efter var 73 pct. af denne gruppe stadig på kontanthjælp, mens 12 pct. var kommet i beskæftigelse. De sidste 16 pct. var overgået til andre indkomstkilder, bl.a. dagpenge eller pension.

Ni år senere

24 pct. af kontanthjælpsmodtagerene i 2002 var fortsat på kontanthjælp i 2011. Heraf, havde 10 pct. af kontanthjælpsmodtagerne i alle årene været på denne ydelse, mens 14 pct. har været ude af kontanthjælpsystemet i minimum et år, hvorefter de på et eller andet tidspunkt er vendt tilbage på kontanthjælp.

I 2008 var 36 pct. af kontanthjælpsgruppen i 2002 kommet i beskæftigelse. Dette er siden faldet ned til 30 pct. En stor del af kontanthjælpsmodtagerne fra 2002 gik i de følgende år på efterløn, folkepension eller førtidspension. Således er 32 pct. af gruppen fra 2002 pensioneret i 2011. Ser man bort fra den gruppe som er gået på pension, så er det 44 pct. af de resterende, som er kommet i beskæftigelse i 2011.

Figur 9.12 Udvikling i socioøkonomisk status for dagpengemodtagere i 2002



1 Personer som har været på dagpenge i alle år siden 2002

2 Personer som er vendt tilbage på dagpenge, efter minimum et år i en af de øvrige grupper.

Dagpenge modtagere et år senere

Af de 156.000 personer, som i 2002 var på dagpenge, var de 33 pct. af gruppen kommet i beskæftigelse året efter. Chancen for, at en gennemsnitlig dagpengemodtager kommer i beskæftigelse året efter er altså næsten tre gange større end chancen for en kontanthjælpsmodtager.

Ni år senere

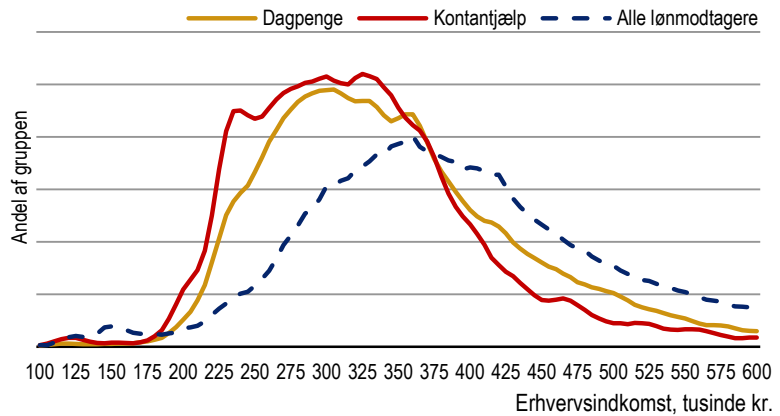
Ni år efter er det 48 pct. af dagpengemodtagerne, som er kommet i beskæftigelse. Fraregnes de 32 pct., som i de mellemliggende år er gået på pension, svarer dette til at 70 pct. af gruppen i 2011 modtog hovedparten af deres indkomst på arbejdsmarkedet.

8 pct. af gruppen var fortsat på dagpenge i 2011. Da dagpengeperioden i denne periode kun er fire år, er der naturligvis ikke tale om uafbrudte forløb, men om at de, efter en eller flere perioder i beskæftigelse, er blevet ledige igen, og er tilbage på dagpenge. Til sammenligning er det se figur 9.4 kun 4 pct. af den samlede befolkning mellem 15 og 64 år, som er på dagpenge. Det indikerer, at tidligere dagpengemodtagere har en merrisiko for igen at ende på dagpenge, efter at de er kommet i beskæftigelse.

Indkomst for dem som i 2011 arbejder fuldtid

Det at komme i beskæftigelse fra kontanthjælp og dagpenge medfører normalt en stigning i indkomsten. Hvor markant denne stigning i indkomsten er, afhænger af lønniveauet for dem, som kommer i beskæftigelse. Figur 9.13 viser, størrelsen af erhvervsindkomsten i 2011 for dem af kontanthjælps og dagpengemodtagerne fra 2002, som i 2011 var beskæftiget.

Figur 9.13 Fuldtidsbeskæftigede i 2011 for delt efter erhvervsindkomst i 2011 og socio-økonomisk status i 2002



Højere løn til tidligere modtagere af dagpenge end kontanthjælpsmodtagere

Kurverne for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere topper til venstre for alle lønmodtagere, hvilket viser, at de fleste af dem, der vender tilbage på arbejdsmarkedet, opnår en lavere indkomst end den gennemsnitlige indkomst på arbejdsmarkedet. Medianen for erhvervsindkomsten i 2011 for en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager var således 319.500 kr. for personer, som ni år tidligere var på kontanthjælp. For dagpengemodtagere var beløbet 338.400 kr. For alle lønmodtagere er medianindkomsten 396.100 kr. i 2011.

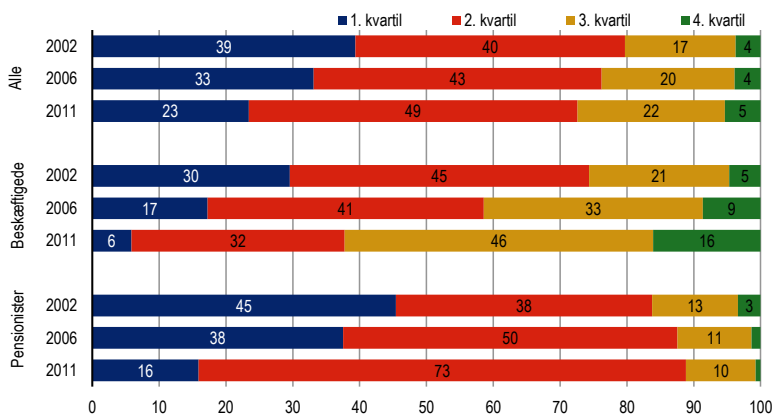
Få tidligere modtagere af midlertidige ydelser, kommer senere til at tjene meget

Både de tidligere modtagere af kontanthjælp og dagpenge er underrepræsenteret blandt dem, der tjener mest på arbejdsmarkedet. Det var således 24 pct. af alle fuldtidslønmodtagere, som i 2011 havde over 500.000 kr. i erhvervsindkomst. Det samme var tilfældet for 9 pct. af dagpengemodtagerne og 5 pct. af kontanthjælpsmodtagerne fra 2002, som i 2011 var fuldtidsbeskæftiget.

Indkomstmobilitet for kontanthjælpsmodtagere

Den typiske modtager af kontanthjælp mv. befandt sig i 2002 i 1. og 2. kvartil. 39 pct. af gruppen befandt sig i 1. kvartil og andre 40 pct. i 2. kvartil. Ni år senere tilhørte 23 pct. af gruppen 1. kvartil, 49 pct. tilhørte 2. kvartil 3. og 4. kvartil rummede tilsammen 27 pct. af dem, som i 2002 var på kontanthjælp.

Figur 9.14 Indkomstmobilitet for personer som modtog kontanthjælp mv. i 2002, fordelt efter status i 2011. Disponibel indkomst.



Opadgående mobilitet for dem som kommer i beskæftigelse ...

Betragtes den del af kontanthjælpsmodtagerne i 2002, som er kommet i beskæftigelse i 2011, kan man se, at de i forhold til udgangspunktet i 2002 har oplevet en relativ indkomststigning. I 2011 tilhørte 46 pct. af denne gruppe 3. kvartil og 16 pct. tilhørte 4. kvartil. I 2002 var det samlet 26 pct. af denne gruppe, som var en del af de to øverste kvartiler.

.. og efter pensionering

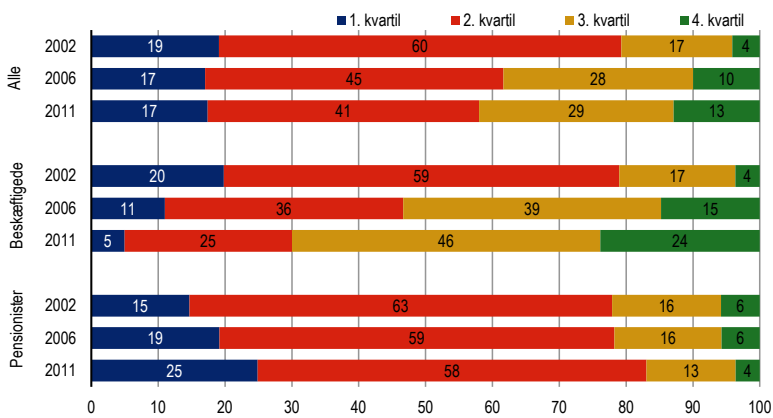
Som det fremgik af figur 9.3, befandt størstedelen af pensionisterne sig i 2. kvartil i 2011. Det var også tilfældet for de tidligere modtagere af kontanthjælp. For denne gruppe har pensioneringen budt på en relativ indkomstfremgang. Hvor 45 pct. af gruppen i 2002 var en del af 1. kvartil, var den andel i 2011 reduceret til 16 pct. af gruppen.

Kontanthjælpsmodtagere med høj personlig indkomst

Kontanthjælpsmodtagere inkluderer fx også folk på revalideringsydelse, hvor ydelsen er højere end for personer på kontanthjælp. Derudover er der mange, som også modtager boligstøtte og børnefamilieydelse, samt en række mindre kendte ydelsestyper, som f.eks. skattefri kontanthjælp til dækning af merudgifter for handikappede børn. Når 4 pct. af kontanthjælpsmodtagerne i 2002 tilhører øverste kvartil, skyldes det oftest, at de modtager en eller flere af førnævnte ydelser.

Indkomstfordelingen i 2011 for de tidligere dagpengemodtagere, som er kommet i beskæftigelse ligner til forveksling indkomstfordelingen for kontanthjælpsmodtagerne. Dog er de med 24 pct. af gruppen i 4. kvartil, oftere repræsenteret i den del af befolkningen med den højeste indkomst, som det også antydes af figur 9.13.

Figur 9.15 **Indkomstmobilitet for personer som modtog dagpenge i 2002, fordelt efter status i 2011. Disponibel indkomst.**



Pensionering giver lavere indkomst

Relativt oplever dagpengemodtagere fra 2002, som i 2011 var pensioneret et lille fald i indkomsten. I 2002 var det således kun 15 pct. af gruppen, som var en del af 1. kvartil, det stiger i 2011 til 25 pct. Andelen af gruppen i de to øverste kvartiler falder samlet fra 22 pct. til 17 pct.

Det fremgår, at de tidligere dagpengemodtagere, har en lavere indkomst efter pensionering end kontanthjælpsmodtagerne. Det skyldes, at en større andel af de kontanthjælpsmodtagere, som går på pension er overgået til førtidspension, hvor ydelserne er højere end på fx folkepension. Ser man på formueindkomst og øvrige biindtægter ved siden af pensionen, så er de højere for de tidligere dagpenge modtagere end for dem som kom fra kontanthjælp.

Dagpengemodtagere med høj personlig indkomst

Man bliver klassificeret som dagpengemodtager, hvis man har modtaget dagpenge mere end halvdelen af året, uanset størrelsen af lønindkomsten i den øvrige del af året. En stor del af de dagpengemodtagere som befinder sig i øverste kvartil i 2002, har således haft en relativ høj lønindkomst i den øvrige del af året.

9.3 Indkomstforløb for førtidspensionister

Tildelt førtidspension i 2010

I det efterfølgende betragtes gruppen af personer som...

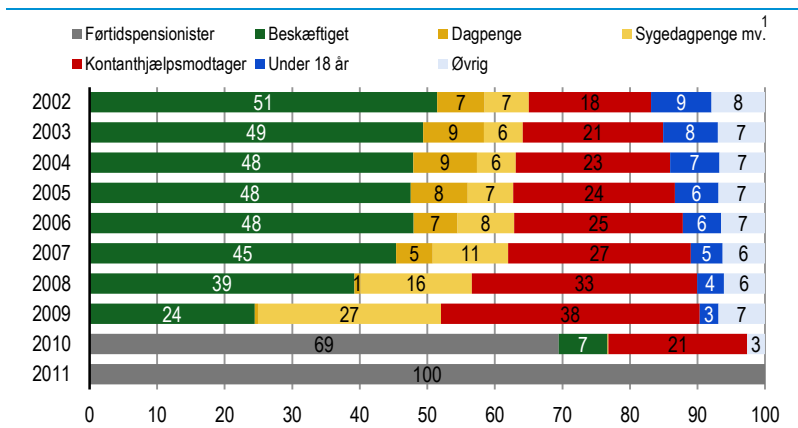
1. i løbet af 2010 fik tildelt en førtidspension
2. var på førtidspension i 2011,
3. har været en del af befolkningen i alle årene siden 2002.

Denne gruppe omfatter i alt 16.500 personer.

Forløbet vendes

Fremfor at se på forløbet i årene efter at personerne har fået tildelt førtidspension, betragtes i stedet forløbet op til tildelingen af førtidspensionen.

Figur 9.16 **Udvikling i socioøkonomisk status for personer, som fik tildelt førtidspension i 2010**



¹ Inklusiv ledighedsydelse.

Status otte år før tildelingen af førtidspension

I 2002 havde 51 pct. af de 16.500 personer, som i 2010 fik tildelt førtidspension, deres hovedindkomst fra beskæftigelse i form af løn eller overskud af selvstændig virksomhed. 18 pct. var på kontanthjælp, og 9 pct. var i 2002 under 18 år gamle.

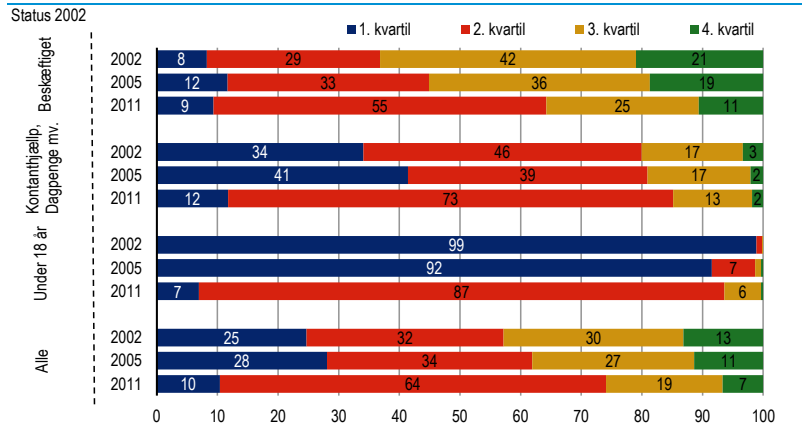
I årene frem mod tildelingen af førtidspensionen steg særligt andelen af gruppen, som var på kontanthjælp eller sygedagpenge. Et år før tildelingen af førtidspension var 38 pct. af gruppen således på kontanthjælp, mens 27 pct. modtog sygedagpenge eller ledighedsydelse mv.

1 ud af 16 uden personlig indkomst af væsentlig betydning

7 pct. af gruppen havde ingen nævneværdig indtægt eller var studerende. Omkring en femtedel af øvrig-gruppen var studerende. Den resterende del af denne gruppe havde i årene op til tildelingen af førtidspensionen har oftest været forsørget af fx ægtefælle, forældre eller levet af personlig formue.

Figur 9.17 viser, at der efter tildelingen af førtidspension i 2011 er sket en udligning af indkomsten indenfor den gruppe, som fik tildelt førtidspension i 2010.

Figur 9.17 **Indkomstmobilitet for personer, som fik tildelt førtidspension i 2010, efter deres socioøkonomiske status i 2002.**



Førtidspension stabiliserer indkomsten

Det fremgår af figur 9.17, at gruppen som helhed var nogenlunde jævnt fordelt i kvartilerne i 2002, med en lille overrepræsentation i 2. og 3. kvartil, med hhv. 32 og 30 pct. af gruppen. Kun 13 pct. tilhørte 4. kvartil.

Efter tildelingen af førtidspension var det i 2011 hele 64 pct. af gruppen, som var en del af 2. kvartil, mens 26 pct. af førtidspensionisterne befandt sig i den halvdel af befolkningen med de højeste indkomster.

Udgangspunkterne otte år tidligere for de personer, som i 2010 fik tildelt førtidspensionen var dog vidt forskellige. Ikke overraskende befandt næsten alle de personer, som var under 18 år i 2002, sig i 1. kvartil i 2002. Efter tildelingen af førtidspensionen ni år senere var 87 pct. af denne gruppe en del af 2. kvartil.

Førtidspension giver generelt et løft i indkomsten ...

Den del af gruppen, som var på dagpenge eller kontanthjælp i 2002, fordelte sig med 34 pct. i 1. kvartil og 46 pct. i 2. kvartil. Denne gruppe har overordnet oplevet, at de er gået lidt frem i indkomstrangeringen efter tildelingen af førtidspension, hvor 73 pct. af gruppen tilhørte 2. kvartil i 2011, mens kun 12 pct. tilhørte 1. kvartil.

... bortset fra dem, der kommer fra beskæftigelse

Den del af gruppen, som kom fra beskæftigelse oplevede derimod, at de er faldet tilbage i indkomstrangeringen. 63 pct. af gruppen havde en indkomst over medianen i 2002. Efter tildelingen af førtidspension er den andel faldet til 26 pct., og over halvdelen af gruppen fandtes nu i 2. kvartil.

Flere analysemuligheder

Kapitlet viser kun et begrænset udsnit af de mange bagvedliggende kræfter, som driver indkomstmobiliteten. Analysemulighederne er langt fra udtømte.

Med Danmarks Statistiks registre er det muligt at følge ikke bare indkomsten, men også andre væsentlige aspekter som bolig og familieforhold, samt detaljerede arbejdsmarkeds- og sundhedsoplysninger på individniveau, ofte helt tilbage til starten af 1980'erne.

Har man interesse i at få lavet specifikke forløbsanalyser eller øvrige udtræk på Danmarks Statistiks registre, kan man henvende sig til Danmarks Statistiks Kundecenter, som laver skræddersyede løsninger mod betaling.

Mere information:

Kundecenter@dst.dk, tlf. 3917 3544

Danske organisationer og forskningsinstitutioner kan også henvende sig til Danmarks statistiks forskningservice, som kan stille anonymiserede mikrodata til rådighed for forskning.

Mere information:

www.dst.dk/da/forskning, tlf: 3917 3130

10. Ordforklaringer og definitioner

<i>Aktieindkomst</i>	Aktieindkomst beskattes efter særlige regler og indregnes som anden formueindkomst, se nærmere under skat af aktieudbytte mv.
<i>Alder</i>	En persons alder er lig med alderen den 31. december indkomståret.
<i>Anden personlig indkomst</i>	I anden personlig indkomst indgår legater, visse gaver, dusører, underholdsbidrag, visse udenlandske indkomster, m.m.
<i>Andre bistandsydelser</i>	Andre bistandsydelser omfatter aktiveringsydelser, barsels- og sygedagpengeydelse, revalideringsydelser, ydelser til pasning af syge børn og kursusbeløb eller anden understøttelse udbetalt af en arbejdsløshedskasse (bortset fra arbejdsløshedsdagpenge) samt strejke- og lock-outgodtgørelse.
<i>Andre overførsels-indkomster</i>	Andre overførsler består af stipendier fra Statens Uddannelsesstøtte, boligstøtte og familieydelse til børn og unge. Boligstøtten omfatter boligsikring og boligydelse til pensionister.
<i>Andre pensioner</i>	Andre pensioner omfatter private pensioner.
<i>Arbejdsløse</i>	Hvis en person i årets løb har været registreret ved det offentlige arbejdsformidlingssystem og har haft en gennemsnitlig ledighedsgrad over 50 pct., klassificeres personen som arbejdsløs, også selv om personen har haft indkomst som selvstændig erhvervsdrivende, medarbejdende ægtefælle eller lønmodtager.
<i>Arbejdsløshedsdagpenge</i>	Arbejdsløshedsdagpenge o.l. omfatter almindelige arbejdsløshedsdagpenge samt uddannelsesgodtgørelse til ledige.
<i>Arbejdsmarkedsbidrag</i>	Alle erhvervsaktive skal som hovedregel betale et arbejdsmarkedsbidrag på otte pct. af deres erhvervsindkomst. Man betaler AM-bidrag af sin indkomst før fradrag. Der skal også svares AM-bidrag af fri bil og fri telefon samt fratrædelsesgodtgørelse og jubilæumsgratiale. Der skal ikke betales AM-bidrag af følgende indtægter: Folkepensioner, førtidspension, tjenestemandspension, ydelser fra pensionsforsikringer og ratepensioner, arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, orlovsydelse, efterløn, kontanthjælp, stipendier fra SU, underholdsbidrag samt rente og udbytte.
<i>Arbejdsstyrken</i>	Arbejdsstyrken er alle over 14 år, som enten er selvstændig erhvervsdrivende, lønmodtager, arbejdsløs mindst halvdelen af året eller modtager af sygedagpenge ifølge den socioøkonomiske klassifikation.
<i>ATP pension</i>	ATP (Arbejdsmarkedets Tillægspension) er en tvungen pensionsordning for de fleste lønmodtagere mellem 16 og 64 år - tidligere 66 år. Der skal også betales ATP af en række overførselsindkomster, hvoraf de væsentligste er arbejdsløshedsdagpenge samt barsels- og sygedag

- ATP pension forts.* penge. Ordningen skal sikre, at man får en ekstra pension ved siden af sin folkepension. Man kan få ATP-pension når man fylder 65. Tidligere var aldersgrænsen 67 år. Pensionens størrelse afhænger af, hvor meget man har indbetalt gennem tiden, og den udbetales normalt i månedlige rater.
- Befordringsfradrag* Man har ret til et befordringsfradrag (transportfradrag), hvis man dagligt har mere end 24 kilometers transport til og fra sit arbejde. Betingelsen for at få befordringsfradrag er, at arbejdet er indtægtsgivende. Derfor kan man ikke fradrage transportudgiften til et uddannelsessted. Fradraget regnes ud efter faste satser, og ikke på baggrund af de udgifter, som man reelt har til sin transport. Man beregner fradraget ud fra, hvor langt man har til arbejde, og hvor mange arbejdsdage man har haft. Det er derfor ligegyldigt, hvilket transportmiddel man har brugt til arbejde.
- Boligform* Opdeler familierne i ejere og lejere. Familien klassificeres som ejer, når familien bor i en bolig, som ifølge kommunens BBR oplysninger er beboet af ejer selv, og når familien samtidigt betaler ejendomsskat. Voksne der bor hos forældre, der er ejere, betragtes altid som lejere. I denne publikation er benyttet BBR-oplysninger 1.januar 2012.
- Boligtype* Opdeler familierne efter typen af deres ejerbolig ud fra kommunernes registrering i BBR-registret (Bygnings- og Boligregistret – I denne publikation 1. januar 2012).
Parcel- og rækkehus er defineret som de boliger, der i BBR er registreret som parcelhus, stuehus, rækkehus, dobbelthus eller kædehus.
Ejerlejlighed er defineret som en bolig, der både er registreret som etagebolig i BBR og klassificeret som ejerbolig.
Andre boliger er lig BBR's øvrige kategorier, så som kollegieboliger, sommerhuse m.m.
- Boligstøtte* Boligstøtte kan udbetales enten som boligsikring (til ikke-pensionister) eller som boligydelse (til pensionister). I begge tilfælde er boligstøtten skattefri. Boligstøtte kan ydes som hjælp til betaling af den løbende boligudgift. Man kan som hovedregel kun få boligstøtte, hvis boligen har eget køkken. Boligstøttens størrelse afhænger af familiens indkomst samt huslejens og boligens størrelse.
- Bopæl* Bopælskommunen bestemmes af personens eller familiens adresse ved årets udgang.
- Bruttoindkomst* Bruttoindkomsten omfatter al indkomst, der inddrages under den almindelige indkomstbeskatning, herunder indkomst som medarbejdende ægtefælle, arbejdsmarkedsbidraget og den særlige pensionsopsparing. Underskud af selvstændig virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig og fradrag for medarbejdende ægtefælle indgår i bruttoindkomsten som negativ indkomst. Beløb indsat på virksomhedsordnin

Bruttoindkomst forts. gerne af selvstændigt erhvervsdrivende er trukket fra indkomsten, og beløb hævet fra ordningerne er lagt til. Renteudgifter, herunder erhvervsrenter, er ikke fratrukket i bruttoindkomsten, men indgår i statistikken som fradrag. Det betyder bl.a., at nettooverskud af virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig er opgjort før fradrag af renteudgifter.

Indkomster, der ikke er omfattet af den almindelige indkomstbeskatning, bl.a. de fleste kapitalgevinster, arv og visse gaver, forskellige tillæg til de offentlige pensioner, understøttelser og lignende, visse ydelser efter lov om social aktivering, boligsikring, boligydelse til pensionister, børnetilskud og ungdomsydelse, indgår ikke i bruttoindkomsten.

Børn Alle under 15 år regnes som børn i den socioøkonomiske klassifikation, mens alle under 25 år regnes som børn i familieopgørelserne, såfremt de bor sammen med deres forældre og ikke selv har børn.

Børnefamilieydelse og børnetilskud Børnefamilieydelse tildeles alle familier med børn under 18 år, uafhængig af indkomstforhold. Børnetilskud tildeles enlige forældre, forældrelose o.l., børn af pensionister, børn født uden for ægteskab uden bidragspligtige, børn af enker/enkemænd, flerbørnsfamilier og uddannelsessøgende forældre.

Dagpenge og lign. Er lig med kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge inkl. uddannelsesgodtgørelse, orlovsydelse, sygedagpenge og andre kontanthjælpsydelse.

Dansk oprindelse En person er af dansk oprindelse, hvis mindst én af forældrene både er dansk statsborger og født i Danmark. Det har således ikke betydning, om personen selv er dansk statsborger eller født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om personens forældre, er personen af dansk oprindelse, hvis den pågældende er dansk statsborger og født i Danmark.

Datagrundlag for indkomststatistikken Der er anvendt følgende fire registre fra Skat: Det Centrale Slutlingsregister, Det Centrale Oplysningssedelregister (COR), Det Centrale Pensionsregister og Pensionsafgiftsregistret. Derudover er anvendt flg. registre fra Danmarks Statistik: Erhvervsregistret, Register for arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger (AMFORA), Dagpengeudbetalingsregister, Befolkningsstatistikregister, Børnetilskudsstatistikregister, Pensionsstatistikregister, Boligstøtteregister og Kontanthjælpsstatistikregister.

Deciler Deciler bruges til at beskrive spredningen i indkomstfordelingen. Ved beregning af deciler sorteres talmaterialet efter indkomststørrelse. Materialet inddeles derefter i ti lige store grupper. 10 pct. af indkomsterne ligger under (til venstre) for den værdi der skiller nederste gruppe og anden nederste gruppe, kaldet 1. decil og 2. decil. 10 pct. af

- Deciler forts.* befolkningen har en indkomst under den største indkomst i 1. decil og 90 pct. har en indkomst over denne værdi. 20 pct. af befolkningen har en indkomst under største indkomst i 2. decil, og 80 pct. har en indkomst over denne værdi osv.
- Direkte skatter mv.* Direkte skat mv. består af statsskat, sundhedsbidrag, kommuneskat, kirkeskat, ejendomsværdiskat, aktieskat, betalt udenlandsk skat, arbejdsmarkedsbidrag og til og med 2003 særligt pensionsbidrag. Moms og punktafgifter er derimod indirekte skatter.
- DISCO-koder* Er en 4-cifret FN nomenklatur, der opdeler alle jobs i 372 stillingsgrupper. Jobs med samme DISCO-kode omfatter arbejdsfunktioner, der i indhold og opgaver er karakteriseret ved en høj grad af ensartethed.
- Discogrupperingen har følgende ti hovedgrupper (første ciffer i DISCO-koden):
- 0 Militært arbejde
 - 1 Ledelse på øverste plan i virksomheder, organisationer og den offentlige sektor
 - 2 Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område
 - 3 Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau
 - 4 Kontorarbejde
 - 5 Salgs-, service- og omsorgsarbejde
 - 6 Arbejde inden for landbrug, gartneri, skovbrug, jagt og fiskeri, der forudsætter viden på grundniveau
 - 7 Håndværkspræget arbejde
 - 8 Proces- og maskinoperatørarbejde samt transport- og anlægsarbejde
 - 9 Andet arbejde.
- Disponibel indkomst* Disponibel indkomst er det beløb, man har tilbage af indkomsten til forbrug og opsparing, når direkte skat mv., underholdsbidrag og renteudgifter er betalt.
- Efterløn* Efterløn gør frivillig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet muligt fra det fyldte 60. år. For at gå på efterløn skal man have været medlem af en a-kasse i mindst 25 år inden for 30 år og have betalt efterlønsbidrag.
- Efterkommer* Ved efterkommer forstås en person, der er født i Danmark af forældre, hvoraf ingen er dansk statsborger.
- Ejendomsformue* Ejendomsformuen er opgjort som summen af de offentlige vurderinger af personens ejendomme ganget med ejerprocenten for hver enkelt ejendom.

- Ejendoms-
vurdering* En skattemæssig anslået værdi, som skal afspejle ejendommens handelspris. Ejendomsværdien består af grundværdi + bygningsværdi og anvendes for parcel-, række- og sommerhuse samt ejerlejligheder til beregning af ejendomsværdiskat. Vurderingen foretages af SKAT og finder sted hvert andet år. Vurderingsterminen er den 1. oktober i det år, hvori vurderingen foretages.
- Ejendoms-
værdiskat* Ejendomsværdiskatten 2011 er baseret på skattemyndighedernes vurdering af ejendommens værdi 2001, 2002 og 2011.
- Ejendomsværdiskatten beregnes som udgangspunkt med en pct. af ejendomsværdien. For den del af ejendomsværdien, der ligger ud over 3.040.000, beregnes der tre pct. i ejendomsværdiskat. Der er indbygget lempelser for personer på efterløn samt førtids- og folkepension. Har man ejet ejendommen før 1. juli 1998, er der også lempelser.
- Enlige* Voksne personer som enten bor alene eller sammen med børn under 25 år. Desuden personer der bor sammen med andre voksne personer, men hvor personerne på adressen ikke opfylder kriterierne for at blive karakteriseret som en parfamilie. Fx vil en familie bestående af en mor og hendes to hjemmeboende børn på hhv. 22 og 25 år blive karakteriseret som enlig med børn og den 25 årige vil danne sin egen familie, enlig uden børn.
- Erhvervsaktiv* Personer over 14 år, som enten er selvstændig erhvervsdrivende eller lønmodtager ifølge den socioøkonomiske klassifikation.
- Erhvervs-
indkomst* Erhvervsindkomsten omfatter løn mv. som ansat og overskud af selvstændig virksomhed. I "Løn mv. i alt" indgår ud over almindelige løn-udbetalinger også vederlag og honorarer til medlemmer af bestyrelser og udvalg, diæter, kørselsdagpenge, værdien af fri bil, fri telefon mv.
- Faggrupper* I denne publikation bruges faggruppe synonymt med stillingsgruppe.
- Familie* En familie afgrænses som en eller flere personer, der bor på samme adresse og som har visse indbyrdes relationer.
- En familie kan bestå af en enlig voksen, af et par eller af et ikke-hjemmeboende barn under 25 år. Hjemmeboende børn under 25 år regnes med til forældrenes familie.
- Familietyper* Familierne kategoriseres i denne publikation i følgende familietyper: Enlige med og uden børn og Par med og uden børn.
- Folke- og
førtidspension
inkl. tillæg* Alle danske statsborgere med fast bopæl her i landet kan, fra 1. juli 2004, søge om folkepension fra de er fyldt 65 år. Pensionens størrelse afhænger af den samlede indkomst og kan helt bortfalde ved en større arbejdsindtægt. Pensionen består af et indtægtsreguleret grundbeløb og pensionstillæg. Det er derudover muligt at søge om forskellige

<i>Folke- og førtidspension inkl. tillæg, forts.</i>	andre tillæg. Der er særlige regler for danske og udenlandske statsborgere, der har eller har haft længerevarende ophold i udlandet. Personer hvis erhvervsevne er varigt nedsat, og som derfor ikke er i stand til at forsørge sig selv, kan søge om førtidspension. Førtidspension består af en skattepligtig del og en skattefri del- begge afhængig af invaliditetsgraden.
<i>Forbrugerprisindeks</i>	Forbrugerprisindekset er et vægtet indeks udregnet på basis af de varer og tjenester, der indgår i familiernes forbrug i Danmark. Indekset opgøres på grundlag af de faktiske forbrugerpriser, inklusive moms og afgifter. Formålet er at belyse prisudviklingen for de varer og tjenester, der indgår i familiernes forbrug.
<i>Formueindkomst brutto</i>	I formueindkomsten indgår renteindtægter, skattepligtig indtægt fra udlejning af sommerhus og helårsbolig en del af året, reservefondsudlodninger fra kreditforeninger, overskud på skibsanparten anskaffet før d. 12. maj 1989, aktieudbytter, visse fortjenester ved salg af fast ejendom, visse fortjenester ved salg af aktier og visse kursgevinster på værdipapirer. I nogle af indkomstberegningerne tillægges formuen en beregnet lejeværdi af egen bolig, her kaldet samlet formueindkomst.
<i>Forskerindkomst</i>	Højtlønnede udlændinge, der arbejder i Danmark, har særlig gunstige beskatningsforhold. De første tre år i Danmark beskattes man efter den såkaldte 25 pct.-skatteordning, hvilket betyder, at man som forsker betaler væsentligt mindre i skat. Det er også muligt at få fradrag for dobbelt husførelse, hvis familien bliver boende i hjemlandet.
<i>Fradrag</i>	Fradrag kan opdeles i ligningsmæssige fradrag, fradrag i den personlige indkomst og fradrag i formueindkomsten. Når et fradrag gives som et ligningsmæssigt fradrag (fradrag i kommune- og kirkeskatten samt sundhedsbidraget), er skatteværdien af fradraget omkring 33 pct. Det betyder at et ligningsmæssigt fradrag på 1.000 kr. vil reducere ens samlede skat med 330 kr. Et ligningsmæssigt fradrag kan således ikke reducere ens topskat. Det kan kun fradrag, der gives i den personlige indkomst.
<i>Fradrag i alt</i>	Beregnes som bruttoindkomst fratrukket skattepligtig indkomst og arbejdsmarkedsbidrag.
<i>Finansiell formue</i>	Fri finansiell formue er indestående i bank + aktier, pantebreve, investeringsbeviser og obligationer i depot. Værdien er fastsat til kursværdien ultimo året.
<i>Formue indkomst</i>	Formueindkomst brutto tillagt beregnet lejeværdi af egen bolig.
<i>Formue, netto</i>	Nettoformuen er summen af: Fri finansiell formue (Indestående i pengeinstitut samt aktier, pantebreve, investeringsforeningsbeviser og obligationer i depot, opgjort til kursværdi ultimo året) samt ejendomsformue (opgjort til den offentlige vurdering) minus gæld. Værdi

<i>Formue, netto forts.</i>	en af pensionsformuen, andelsbeviser, biler, lystbåde, aktier m.m. udenfor depot indgår ikke i nettoformuen.
<i>Frynsegode mv.</i>	Skattemæssigt ansat værdi af fri bil, fri telefon, fri kost, fri bolig, fri sommerbolig, fri lystbåd, fri tv-licens, fri bil til hovedaktionærer, arbejdsgeberbetalt gruppelevsforfikring.
<i>Fuldtidsbeskæftiget lønmodtager</i>	Ved fuldtidsbeskæftiget lønmodtager medregnes alle, som har haft mindst 1.900 arbejdstimer i indkomståret
<i>Fuldt skattepligtige personer</i>	Alle personer, som hele året har opholdt sig i Danmark, opholdt sig på et dansk skib eller udsendt i tjeneste uden for landet af den danske stat.
<i>Funktionel indkomstfordeling</i>	Den funktionelle indkomstfordeling dækker over fordelingen af samfundets indkomster på produktionsfaktorerne jord, arbejdskraft og kapital.
<i>Førtidspension</i>	Se "Folke- og førtidspension inkl. tillæg".
<i>Gennemsnit</i>	Det aritmetiske gennemsnit findes ved at lægge alle de enkelte talværdier sammen og dividere med antallet af talværdier (observationer). Gennemsnittet samler alle talværdierne i en enkelt værdi, som anses for at være repræsentativ for en større mængde tal eller observationer. Gennemsnittet skal vise niveauet via en <i>midturværdi</i> , hvorom øvrige tal eller observationer grupperer sig.
<i>Gini-koefficient</i>	Nøgletal, som beskriver uligheden i indkomstfordelingen. Gini-koefficienten reducerer informationerne fra Lorenz-kurven til et enkelt tal. Hvis alle personer har samme indkomst, er Gini-koefficienten nul. Har derimod én person al indkomsten, er Gini-koefficienten 100.
<i>Gæld</i>	I denne publikation anvendes et gældsbegeeb, der består af gæld til pengeinstitutter og til realkreditinstitutioner samt pantebrevsgæld i depot.
<i>Herkomst</i>	Gruppering af personer i Danmark som værende af dansk oprindelse, indvandrere eller efterkommere til indvandrere.
<i>Indkomst i alt</i>	Indkomst i alt er lig summen af personens/familiens erhvervsindkomst, overførselsindkomst, formueindkomst brutto og anden ikke klassificerbar indkomst. Indkomst i alt kan også opgøres som samlet indkomst fratrukket beregnet lejeværdi af egen bolig.
<i>Indkomstfordeling</i>	Indkomstfordeling viser hvordan indkomsterne er fordelt mellem personerne/familierne i Danmark.
<i>Indkomstskat</i>	Skat der betales af den personlige indkomst, herunder overskud af selvstændig virksomhed, kapitalindkomst, aktieindkomst og boligværdien (ejendomsværdiskat).

- Indvandrер* Ved indvandrер forstås en person, der er født i udlandet og hvor begge forældre (evt. den ene, hvis der ikke findes oplysninger om den anden) er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrер.
- Jubilæumsgratiale mv.* Jubilæumsgratiale, fratrædelsesgodtgørelse samt værdi af tegnings- og købsrettighed til aktier i virksomheden i det år hvor de realiseres.
- Kapitalindkomst* Kapitalindkomst er renteindtægter, skattepligtig indtægt fra udlejning af sommerhus og helårsbolig en del af året, reservefondsudlodninger fra kreditforeninger, overskud på skibsanparten anskaffet før 12. maj 1989, visse fortjenester ved salg af fast ejendom, visse fortjenester ved salg af aktier og visse kursgevinster på værdipapirer, fratrukket betalte renteudgifter. Kapitalindkomst er lig med formueindkomst brutto fratrukket aktieudbytter og aktiegevinster/tab af aktier ejet mere end tre år og fratrukket betalte renteudgifter.
- Kommune* Kommuneopdelingen er en geografisk og administrativ inddeling af landet i 98 områder. Man kan groft sige, at kommunerne skal varetage de opgaver, hvor ydelserne primært er til gavn for kommunens egne borgere. Kommunerne varetager således en række lokale opgaver, så som driften af folkeskoler, bibliotek m.m.
- Kontanthjælp* Kontanthjælp tildeles når følgende to betingelser er opfyldt samtidigt:
- på grund af store ændringer, er personen ikke i stand til at forsørge sig selv og sin familie
 - personen kan ikke få dækket behovet gennem andre ydelser
- Bopælskommunen vurderer, om der er behov for kontanthjælp.
- Kvartiler* Kvartiler bruges til at beskrive spredningen i indkomstfordelingen. Ved beregning af kvartiler sorteres talmaterialet efter indkomststørrelse. Materialet inddelles derefter i fire lige store grupper. 25 pct. af indkomsterne ligger under (til venstre) for den værdi der skiller nederste gruppe og anden nederste gruppe. Denne indkomstværdi kaldes nedre kvartil. Øvre kvartil er skillelinien mellem de 25 pct. højeste indkomster og de øvrige 75 pct. Den midterste indkomstværdi kaldes median.
- Ved anvendelsen af kvartiler undgår man, i modsætning til fx gennemsnit, ekstreme værdiers indflydelse.
- Lejeværdi af egen bolig* Værdien af at bo i egen bolig. Basis for lejeværdiberegningen er summen af vurderingerne for den bolig, man både ejer og bor i, samt de sommerhuse, man ejer. Lejeværdien udgør en fast procentdel af vurderingerne, som fastsættes ud fra Nationalregnskabs opgørelse af udgifter til boligbenyttelse. Hvis ejerskabet deles med andre personer, fordeles den beregnede lejeværdi ud fra ejerandelen. Lejeværdi bruges i indkomstbegreber, hvor boligejere og lejerers indkomst sammenlignes og regnes som en del af formueindkomsten.

<i>Ligningsmæssige fradrag</i>	Beskæftigelsesfradrag, underholdsbidrag og børnebidrag, gaver til godkendte foreninger, befordringsfradrag, fagforeningskontingent, A-kassebidrag, efterløn/fleksydelsesbidrag, indskud på etableringskonto m.m.
<i>Lorenz-kurve</i>	En grafisk præsentation af indkomstfordelingen. Kurven viser de akkumulerede andele af indkomsten op ad y-aksen, og befolkningen sorteret efter indkomststørrelse ud af x-aksen. Ved en fuldstændig lige fordeling af indkomsterne (alle har samme indkomst) er kurven sammenfaldende med diagonalen. Afviger kurven fra diagonalen, er der ulighed.
<i>Lønindkomst</i>	Indkomst som lønmodtager både i Danmark og i udlandet, inkl. frynsegoder og ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsbidrag og ATP-pensionsbidrag.
<i>Lønmodtagere</i>	Personer, hvis væsentligste indkomst i året har været lønindkomst, og hvor det samlede beløb har været større end 56.089 kr. i 2011 priser (reguleres med forbrugerprisindekset).
<i>Maksimal udjævningskoefficient</i>	Angiver hvor stor en procentdel af de samlede indkomster der skal flyttes, for at give alle personer den samme indkomst.
<i>Median</i>	Angiver den indkomst, hvor 50 pct. i samfundet har under og 50 pct. over dette indkomstbeløb.
<i>Midlertidigt ude af arbejdsstyrken</i>	Er benævnelsen man før benyttede for "Modtagere af sygedagpenge m.m.", dvs. personer på sygedagpenge, uddannelsesgodtgørelse, orlovsydelse m.m.
<i>Nettoindbetaling til virksomhedsordning</i>	Nettobeløb selvstændige lader blive stående i virksomheden ifølge særlige beskatningsordninger for selvstændige. Formålet med ordningerne er at give de selvstændige mulighed for at udjævne den skattemæssige virkning af svingende indkomster.
<i>Nominel indkomst</i>	Den nominelle indkomst er indkomsten målt i året prisniveau, direkte i kr. og øre. Dette kaldes også beløb i løbende priser. Se også realindkomst.
<i>Oprindelseslandegruppe</i>	Gruppering af indvandrere og efterkommere ud fra, om de oprindeligt stammer fra et vestligt eller et ikke vestligt land.
<i>Orlovsydelse</i>	Forældre med børn under ni år kan holde børnepasningsorlov i en periode på mellem 8-13 og op til 52 uger pr. barn. Både lønmodtagere, selvstændige, arbejdsløse og modtagere af kontanthjælp kan holde orlov og står i denne periode ikke til rådighed for arbejdsmarkedet. Ordningerne omfatter børn født før 27. marts 2002, og som er under 9 år. I denne publikation omfatter orlovsydelse alene A-kassemedlemmer.

<i>Overførselsindkomst</i>	Overførselsindkomster er ikke resultat af erhvervmæssig indsats eller af kapitalbesiddelse. Overførselsindkomst overføres til personen fra de offentlige kasser og fra pensionsordninger (ordninger med livsvarige løbende udbetalinger fra et givet tidspunkt eller ratepension).
<i>Overgangsydelse</i>	Overgangsydelsen blev indført for 55-59-årige og blev i 1994 udvidet til også at gælde 50-54-årige. Da ordningen havde størst tilslutning, var knap 50.000 på overgangsydelse. Når en person modtager denne ydelse, skal den pågældende ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Overgangsydelse ophørte i 2007.
<i>Parfamilier</i>	Par omfatter to voksne, der bor på samme adresse og som enten er gift, er registreret som partnere, har fælles børn eller er af forskelligt køn og med aldersforskel mindre end 15 år.
<i>Pension og lign. indkomst</i>	Omfatter folke- og førtidspension inkl. skattefrie tillæg til førtidspensionister, ATP-pensioner, efterløn, overgangsydelse, tjenestemandspensioner, udbetalinger fra arbejdsmarkedspensioner og privattegnede pensioner (undtagen kapitalpension).
<i>Pensionsindbetaling</i>	Omfatter indbetalinger på overenskomstaftalte pensionsordninger samt indbetalinger på de privattegnede ordninger. Indbetalinger til de offentlige pensionssystemer ATP, LD og SP er ikke medtaget i opgørelserne.
<i>Pensionsordning (løbende pension)</i>	Løbende pension er pensionsordninger, der bliver udbetalt løbende. Pensionsordninger kan opdeles i to typer: ordninger med løbende udbetaling og ordninger, hvor hele beløbet udbetales som engangsbeløb. Både de overenskomstaftalte arbejdsmarkedspensioner og ratepensioner og livrente er pensionsordninger med løbende udbetaling, hvorimod kapitalpensioner udbetales som et engangsbeløb.
<i>Pensionister</i>	Personer hvis indkomst fra folke- og førtidspension, efterløn og overgangsydelse er større end deres erhvervsindkomst.
<i>Personel indkomstfordeling</i>	Indkomstfordeling mellem personer.
<i>Personlig indkomst</i>	Lønindkomst, overskud af selvstændig virksomhed inkl. honoraraf-lønning, skattepligtige overførselsindkomster, underholdsbidrag, uddelinger fra fonde og foreninger, hædersgaver, fratrukket bidrag til privattegnede pension (kapitalpension dog højst 46.000 kr. i 2011), øvrige fradrag i personlig indkomst og tilbagebetalt kontanthjælp. Arbejdsmarkedsbidrag er også fratrukket.
<i>Population - familier</i>	Indkomststatistikens familiepopulation omfatter alle familier, hvor mindst en voksen person over 14 år har haft bopæl i Danmark hele året. Familien klassificeres efter sammensætning ved årets udgang.

<i>Population - personer</i>	Indkomststatistikens personpopulation omfatter alle personer, som har haft bopæl i Danmark hele året og er mindst 15 år ved årets udgang.
<i>Realindkomst</i>	Realindkomsten udtrykker den købekraft, man har ved en given indkomst. Det vil sige den mængde af varer og tjenester, man kan købe for den nominelle indkomst. Ved sammenligning af indkomster fra forskellige år, fx år 0 og år T, divideres indkomsterne år T med prisstigningen (her forbrugerprisindeks) fra år 0 til år T. Det giver realindkomst år T med basis år 0. Ændringen i realindkomsten fra år 0 til år T er lig med ændringen i de faktiske forbrugsmuligheder.
<i>Renteindtægt</i>	Renter af indestående i pengeinstitutter mv., pantebreve og obligationer.
<i>Renteudgifter</i>	Betalte renter af gæld til pengeinstitutter, Hypotekbanken, pensionskasser, forsikrings- og finansieringsselskaber, kontokortordninger, kreditforeningsgæld og pantebrevsgæld.
<i>ROP</i>	ROP er forkortelsen for "Risk of Poverty" eller på dansk "risiko for fattigdom". ROP angiver den andel af persongruppe eller familiegruppe, der har under 60 pct. af medianindkomsten for hele gruppen.
<i>Samlet formue indkomst</i>	Formueindkomst brutto tillagt beregnet lejeværdi af egen bolig kaldes også formueindkomst.
<i>Samlet indkomst</i>	Alle skattepligtige indkomster, skattefrie overførsler fra det offentlige, men ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsbidrag, ATP-bidrag, lotterigevinster, hævede kapitalpensioner og andre pensioner hævet i utide. Samlet indkomst er også lig med indkomst i alt tillagt beregnet lejeværdi af egen bolig.
<i>Samlet indkomst med nettorenter</i>	Samlet indkomst fratrukket betalte renteudgifter.
<i>Selvstændige</i>	Personer hvis væsentligste indkomst kommer fra overskud af selvstændig virksomhed.
<i>Skat af aktieudbytte</i>	Skatten på aktieindkomster afhænger af aktieindkomstens størrelse. I 2011 blev aktieindkomster op til 48.300 kr. (96.600 kr. for ægtepar) beskattet med 28 pct. og aktieindkomster over 48.300 kr. (96.600 kr. for ægtepar) beskattet med 42 pct.
<i>Skat for selvstændige erhvervsdrivende</i>	Selvstændigt erhvervsdrivendes indkomst kan variere meget fra det ene år til det andet, og de har ofte store renteudgifter i virksomheden. Det kan være løbende kassekredit og renter af lån til investering. De selvstændige har derfor mulighed for at fratække en del eller alle virksomhedsrenteudgifterne i virksomhedsoverskuddet inden det indgår i skatteberegningen. De selvstændige har også mulighed for at lade noget af overskuddet blive stående i virksomheden i et godt år, og

- Skat for selvstændige erhvervsdrivende, forts.* først lade dette overskud indgå i skatteberegningen i det år, hvor beløbet trækkes ud af virksomheden. I det år, hvor overskuddet bliver stående i virksomheden, betales en foreløbig skat af beløbet, i 2011 25 pct.
- Skat mv.* Personlig indkomstskat inkl. ejendomsværdiskat, arbejdsmarkedsbidrag og (1998-2003) særlig pension. Ejendomsskatten (grundskylden) til kommunen indgår ikke.
- Skatteprocenter* Statsskattens andel af den skattepligtige indkomst til staten stiger med indkomstens størrelse. I 2011 betales der 3,64 pct. skat til staten af indkomster mellem 42.900 og 389.900 kr. og 15 pct. af indkomster over 389.900 kr.
- Skattesystemet* Lovgrundlaget for det danske skattesystem er ”lov nr. 104 af 15. maj 1903 om Indkomst og Formueskat til Staten”. Før indkomstskattens indførelse i 1903 fik staten i overvejende grad sine indtægter gennem beskatning af jord og told. Centrale elementer fra statsskatteoven er fortsat gældende. Grundtanken om at de bredeste skuldre, skal bære de største byrder, dvs. det progressive element samt personfradraget, som oprindeligt var tænkt som det beløb der skulle til for at opretholde et eksistensminimum, stammer begge fra den oprindelige statskattelov.
- Skattefri indkomster* Skattefri ydelser omfatter børnetilskud og familiedydelser, boligsikring og boligydelse, skattefri tillæg til førtidspensionister, varmeghjælp til pensionister, skattefri kontanthjælp og skattefri uddelinger fra fonde og foreninger.
- Skattepligt* Alle, som har fast bopæl i Danmark, eller som har opholdt sig i landet i mere end 6 måneder, benævnes fuldt skattepligtige. Som hovedregel betaler man skat af alle indkomster, både de indkomster der er erhvervet i Danmark samt af de indkomster der kommer fra udlandet. Hvis man derimod bor i udlandet, men arbejder i Danmark, er man begrænset skattepligtig og betaler kun skat til Danmark af erhvervsindkomst.
- Skattepligtig indkomst* Personlig indkomst og kapitalindkomst fratrukket ligningsmæssige fradrag.
- Socioøkonomisk gruppe* Opdeling af befolkningen efter væsentligste indkomstkilde og tilknytning til arbejdsmarkedet i det givne indkomstår.

Selvstændige

er personer hvis væsentligste indkomst kommer fra overskud af selvstændig virksomhed inkl. honoraraflønning (foredrag, kurser, konsulentarbejde mv.). Selvstændig er underopdelt efter, hvor mange ansatte de har i virksomheden.

<i>Socioøkonomisk-gruppe, forts.</i>	<p><i>Medarbejdende ægtefælle</i> er personer hvis væsentligste indkomst er som medarbejdende ægtefælle.</p>
	<p><i>Lønmodtagere</i> er personer hvis væsentligste indkomst er løn, og lønnen er større end et grundbeløb reguleret med forbrugerprisindeks (56.089 kr. i 2011). Lønmodtagere er underopdelt efter hvilken type arbejde de udfører, jf. DISCO.</p>
	<p><i>Førtidspensionister</i> er personer hvis væsentligste indkomst er førtidspension.</p>
	<p><i>Folkepensionister</i> er personer som er mindst 65 år og som ikke er lønmodtager eller selvstændig.</p>
	<p><i>Efterlønsmodtager</i> er personer hvis væsentligste indkomst er efterløn.</p>
	<p><i>Arbejdsløse</i> Personer der har været tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdsløs mere end halvdelen af året.</p>
	<p><i>Modtagere af sygedagpenge m.m.</i> Personer hvis væsentligste indkomst er sygedagpenge, orlovsydelse og uddannelsesgodtgørelse mv.</p>
	<p><i>Kontanthjælpsmodtager</i> er personer hvis væsentligste indkomst er kontanthjælpsydelser.</p>
	<p><i>Uddannelsessøgende</i> er personer som har været under uddannelse i mere end tre måneder i løbet af året eller er tilmeldt en uddannelsesinstitution 1. oktober og som ikke har lønindkomst over grundbeløbet for lønmodtagere.</p>
	<p><i>Andre</i> er personer som ikke er faldet ind under en af de ovenstående kategorier.</p>
<i>Standardafvigelse</i>	Statistisk udtryk for, hvorledes en række tal fordeler sig omkring deres gennemsnit.
<i>Statens uddannelsesstøtte</i>	Økonomisk hjælp, den danske stat giver unge over 18, der tager en uddannelse. Kaldes blot SU i daglig tale.

- Statsborgerskab* Eller indfødsret, giver en række rettigheder og pligter i det land, hvor man har sit statsborgerskab.
- Stillingsbetegnelse* Eller stillingsgruppe. Et sæt af arbejdsfunktioner, der i indhold og opgaver er karakteriseret ved en høj grad af ensartethed, kan samles i en stillingsbeskrivelse med samme stillingsbetegnelse og DISCO-kode.
- Særlig pension* Fra 1998-2003 blev én pct. af erhvervsindkomsten indsat på en personlig konto i den Særlige Pensionsopsparing. Indbetalingerne er ved lov sat i bero for 2004-2008. Pengene skulle udbetales ved pensionering, dog tidligst fra man fylder 65 år, som månedlige rater over 10 år, en gang om året i 10 år eller som engangsbeløb, afhængig af beløbsstørrelsen. I 2009 blev ordningen ophævet og det opsparede beløb blev udbetalt efter fradrag af en afgift på 35 pct. af de første 15.000 kr. og 50 pct. af beløb over.
- Tjenestemandspensioner* Tjenestemænd (ansættelsesform i det offentlige) har efter 10 års ansættelse ret til tjenestemandspension. I stedet for månedlig indbetaling til en pensionsordning forpligter arbejdsgiveren sig til at udbetale et månedligt beløb. Pensionens størrelse afhænger af ansættelsens varighed og lønindplacering. Personer ansat på tjenestemandslignende vilkår kan også have en tjenestemandspensionsaftale.
- Transportfradrag* Se befodringsfradrag ovenover.
- Uddannelse* Uddannelserne er delt i syv hovedgrupper:
- Grundskole*
Folkeskole, efterskole og almen voksenuddannelse.
- Gymnasial*
STX (almen gymnasial uddannelse) HF, studenterkurser, HHX og HTX (erhvervsgymnasiale uddannelser), gymnasiale suppleringskurser, HF-enkeltfag, og adgangseksamen til ingeniøruddannelserne.
- Erhvervsfaglig*
Faglige uddannelser er fx. salgs-/handelsassistent, kontorassistent, finansassistent m.m., smed, tømrer, industritekniker, murer, vvs-uddannelsen, social- og sundhedsassistent, slagter, frisør, landmand, gartner. Uddannelserne kan tages på handelsskoler, tekniske skoler, kombinationsskoler, landbrugsskoler og på visse AMU-centre.
- Kort videregående*
Kort videregående uddannelse omfatter især erhvervsakademiuddannelser som fx merkonom, finansøkonom, datamatiker, IT-teknolog, produktionsteknolog, proces teknolog, laborant,

*Uddannelse
forts.*

E-designer elinstallatør, vvs-installatør, byggetekniker, jordbrugsteknolog. Uddannelserne er normeret til 1 - 2 år efter gymnasiet eller anden adgangsgivende uddannelse. Uddannelsen foregår for hovedpartens vedkommende på erhvervsskolerne.

Mellemlang

Eksempler på mellemlange videregående uddannelser er professionsbachelorer som pædagog, folkeskolelærer, sygeplejerske, tandplejer, ergoterapeut, journalist, socialrådgiver, maskinmester, diplomingeniør, og andre som HD (handelshøjskolerne erhvervsøkonomiske diplomuddannelser), og de treårige akademiske bachelor uddannelser ved universiteterne. Uddannelserne er normeret til 3 - 4 år efter gymnasiet eller anden adgangsgivende uddannelse. Uddannelserne foregår især på professionshøjskoler og universiteter

Lang videregående

De lange videregående uddannelser er samfundsvidenskabelige kandidater (cand. polit., cand. oecon., cand. scient. pol. mv.), humanistiske og naturvidenskabelige kandidater (sprog, historie, fysik, matematik, datalogi mv.), gymnasielærere, civilingeniører, læger, tandlæger, dyrlæger, agronomer. De lange videregående uddannelser er normeret til 5 - 6 år efter gymnasiet eller anden adgangsgivende uddannelse. Til de lange videregående uddannelser hører også PHD- studiet, som er en treårig forskeruddannelse oven på de lange videregående uddannelser. Uddannelserne foregår primært på universiteterne

Varianskoefficient

Standardafvigelsen delt med gennemsnitsværdien for en række tal.

*Underholdsbidrag til
børn/børnebidrag*

Børnebidrag optræder både som et ligningsmæssigt fradrag og som en indkomst i indkomststatistikken. Der gives fradrag for udgifter til underholdsbidrag til børn (børnebidrag), der på grund af skilsmisse eller separation ikke opholder sig hos bidragyderen. Det samme gælder, hvis der betales bidrag til børn uden for ægteskab. Standardbidraget til børn er fradragsberettiget hos bidragsyderen og skattefrit indkomst hos barnet.

*Underholdsbidrag til
ægtefælle*

Hvis et ægtepar bliver separeret eller skilt, kan den ene blive pålagt at betale et økonomisk bidrag til den anden. Det kaldes et underholdsbidrag. Underholdsbidrag består af: Normalbidrag, tillæg til normalbidrag, ægtefællebidrag og uddannelsesbidrag. Hvor meget den ene skal betale i underholdsbidrag til den anden afgøres på grundlag af parrets bruttoindtægter - normalt er bidraget på 1/5 af forskellen mellem parternes bruttoindtægt.

*Virksomheds-
overskud*

Nettooverskuddet af selvstændig virksomhed før renter (bruttoindtægter fratrukket driftsudgifter og afskrivninger) og arbejdsmarkeds

<i>Virksomheds- overskud, forts.</i>	bidragspligtig honorar aflønning (konsulentarbejde, foredrag mv. men uden en registreret selvstændig virksomhed).
<i>Vestlige lande</i>	Vestlige lande omfatter EU-lande (ekskl. ansøgerlande), samt Island, Norge, Schweiz, Liechtenstein, USA, Canada, Australien og New Zealand.
<i>Ækvivalens- indkomst</i>	Til sammenligning af indkomst og levevilkår for familier med forskellig størrelse korrigeres indkomsten. Ved korrektionen tages højde for familiestørrelsen. Familier med to eller tre personer har på en række områder ikke dobbelt henholdsvis tredobbelt udgift i forhold til en familie med én person. Da udgifterne til børn er mindre end udgifter til voksne, vægter børn mindre end voksne. Ved beregningen af ækvivalensindkomsten summeres indkomsterne for alle personer i familien og divideres med et vægtet antal personer i familien (familiens ækvivalensskala).
<i>Ækvivalens- skala</i>	Vægtet antal personer i familien, hvor første voksne over 14 år tæller én, øvrige over 14 år tæller 0,5 og hvert barn (under 15 år) tæller 0,3. Skalaen er en OECD-skala og kaldes den modificerede ækvivalensskala.
<i>Øvrig formueindkomst</i>	Skattepligtig indtægt fra udlejning af sommerhus og helårsbolig en del af året, reservefondsudlodninger fra kreditforeninger, overskud på skibsanpartar anskaffet før d. 12. maj 1989, aktieudbytter, visse fortjenester ved salg af fast ejendom, visse fortjenester ved salg af aktier og visse kursgevinster på værdipapirer. Øvrig formueindkomst er også lig med formueindkomst brutto fratrukket renteindtægter.

11. Bilag med indkomstabeller. 2011

Tabel 11.1 Gennemsnitlig indkomst - fordelt efter køn, alder og indkomsttype. 2011

Mænd og kvinder	Alle	Under 25 år	25- 34 år	35- 44 år	45- 54 år	55- 64 år	65 år +
Antal personer	4 530 765	684 112	625 572	765 735	787 483	701 241	966 622
	1.000 kr.						
1 Indkomst i alt (3+5+6+9+26)	286,6	88,0	279,0	381,8	396,4	346,7	223,8
2 Formueindkomst (3+4+5)	33,1	1,3	15,7	35,8	42,1	48,0	46,7
3 Renteindtægt	2,6	0,4	0,7	0,9	1,3	3,7	6,9
4 Lejeværdi af egen bolig	24,8	0,6	14,0	30,2	33,2	34,1	30,9
5 Øvrig formueindkomst	5,8	0,2	1,1	4,6	7,6	10,1	8,9
6 Erhvervsindkomst (7+8)	201,7	61,5	230,3	330,3	342,7	252,5	28,6
7 Løn	184,8	61,0	222,0	307,1	311,0	225,1	19,6
7a Heraf Frynsegode mv.	2,1	0,2	1,9	4,0	4,1	2,6	0,3
8 Virksomhedsoverskud	16,8	0,5	8,3	23,3	31,7	27,4	9,0
9 Overførselsindkomst (10+17+22)	74,3	23,2	45,2	43,5	41,6	77,7	178,1
10 Pensioner og lign. (11+12+13+15+16)	52,0	2,0	4,6	9,3	18,5	64,3	170,2
11 Folke- og førtidspension inklusive tillæg	30,3	1,4	4,4	8,2	15,0	24,2	101,7
12 ATP pensioner	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1
13 Efterløn	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	23,2	3,7
15 Tjenestemandspensioner	6,0	0,1	0,0	0,1	0,7	7,9	21,5
16 Andre pensioner	9,2	0,4	0,2	1,1	2,8	8,9	33,1
17 Dagpenge og lign. (18+19+20+21)	12,8	7,1	25,0	20,4	16,6	11,4	0,8
18 Kontanthjælp	2,2	2,1	4,4	3,8	2,7	1,1	0,1
19 Arbejdsløshedsdagpenge	4,5	1,6	7,8	7,0	6,6	5,3	0,0
21 Andre bistandsydelse	6,1	3,5	12,8	9,5	7,4	5,0	0,6
22 Andre overførselsindkomster (23+24+25)	9,6	14,1	15,6	13,8	6,5	2,1	7,1
23 Statens uddannelsesstøtte	3,3	13,1	7,9	1,0	0,3	0,1	0,0
24 Boligstøtte	2,7	0,7	1,7	1,9	1,6	1,7	7,1
25 Børnetilskud	3,6	0,3	6,0	10,9	4,6	0,3	0,0
26 Anden personlig indkomst	2,3	2,7	1,7	2,4	3,1	2,6	1,4
27 Fradrag i alt	43,3	7,0	43,4	66,2	70,2	58,0	18,3
27a Heraf Renteudgifter	22,0	1,4	20,6	34,6	34,9	27,6	12,7
27b Transportfradrag	3,1	1,5	4,6	5,1	4,8	3,3	0,3
27c Underholdsbidrag	0,7	0,0	0,4	1,7	1,5	0,3	0,1
28 Samlet indkomst (1+4)	311,4	88,7	293,0	412,0	429,6	380,8	254,8
29 Samlet indkomst med nettorenter (28÷27a) ..	289,5	87,2	272,4	377,4	394,7	353,2	242,1
30 Skat mv. (31+32)	89,9	21,6	84,8	124,0	131,9	112,2	64,3
31 Indkomstskat	74,3	16,7	66,8	98,4	105,5	92,7	62,2
32 Arbejdsmarkedsbidrag og særlig pension	15,6	4,9	18,1	25,6	26,3	19,5	2,1
33 Disponibel indkomst (29÷27c÷30)	198,8	65,6	187,1	251,6	261,4	240,6	177,7
34 Bruttoindkomst (1÷35÷36÷37)	271,7	84,7	268,2	359,1	376,7	330,9	208,4
35 Skattefrie ydelser	8,4	3,1	9,0	15,1	8,9	5,5	8,3
36 Aktieindkomst	5,5	0,2	1,2	5,1	7,8	9,3	7,5
37 Nettoindbetaling til virksomhedsordning	1,1	0,0	0,7	2,4	2,9	0,9	- 0,4
38 Skattepligtig indkomst (34÷27÷32)	212,7	72,8	206,7	267,3	280,2	253,5	188,0
39 Ækivalens samlet indkomst med nettorenter (modificeret OECD-skala) ..	340,4	273,7	293,8	363,0	406,6	422,9	286,2
40 Ækivalens disponibel indkomst (modificeret OECD-skala) ..	233,9	188,7	200,6	242,2	271,7	289,1	209,8

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/06

Tabel 11.1 (fortsat) Gennemsnitlig indkomst - fordelt efter køn, alder og indkomsttype. 2011

Mænd	Alle	Under 25 år	25- 34 år	35- 44 år	45- 54 år	55- 64 år	65 år +
Antal personer	2 227 785	350 900	313 146	384 091	396 766	348 428	434 454
	1.000 kr.						
1 Indkomst i alt (3+5+6+9+26)	322,9	91,9	299,0	425,1	451,2	399,8	257,3
2 Formueindkomst (3+4+5)	40,4	1,3	16,4	39,9	49,6	61,4	64,6
3 Renteindtægt	2,7	0,4	0,7	0,8	1,0	4,0	8,1
4 Lejeværdi af egen bolig	28,9	0,7	14,5	32,2	36,8	41,0	42,5
5 Øvrig formueindkomst	8,8	0,2	1,2	6,9	11,8	16,4	14,0
6 Erhvervsindkomst (7+8)	241,4	68,2	262,6	385,1	397,7	302,9	46,8
7 Løn	214,8	67,5	249,5	349,2	349,4	260,1	30,7
7a Heraf Frynsegode mv.	3,1	0,3	2,4	5,6	5,9	3,8	0,6
8 Virksomhedsoverskud	26,6	0,8	13,1	35,9	48,3	42,8	16,0
9 Overførselsindkomst (10+17+22)	67,0	20,1	32,2	28,8	36,5	73,0	186,7
10 Pensioner og lign. (11+12+13+15+16)	50,0	2,2	5,1	9,1	17,3	58,1	180,7
11 Folke- og førtidspension inklusive tillæg	26,5	1,6	4,9	8,1	14,0	21,2	94,2
12 ATP pensioner	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,9
13 Efterløn	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	20,4	3,8
15 Tjenestemandspensioner	6,3	0,1	0,0	0,1	0,6	7,5	25,4
16 Andre pensioner	10,8	0,4	0,2	0,9	2,6	9,0	44,4
17 Dagpenge og lign. (18+19+20+21)	12,0	6,6	19,6	17,3	17,0	13,2	0,9
18 Kontanthjælp	2,1	1,4	3,9	3,6	2,8	1,3	0,1
19 Arbejdsløshedsdagpenge	4,9	1,9	7,8	7,0	7,3	6,4	0,1
21 Andre bistandsydelse	5,0	3,2	7,8	6,8	6,9	5,4	0,7
22 Andre overførselsindkomster (23+24+25)	4,9	11,4	7,5	2,3	2,2	1,7	5,1
23 Statens uddannelsesstøtte	2,8	11,0	6,4	0,5	0,2	0,1	0,0
24 Boligstøtte	1,8	0,4	0,9	1,0	1,3	1,5	5,1
25 Børnetilskud	0,3	0,0	0,2	0,7	0,7	0,2	0,0
26 Anden personlig indkomst	3,1	2,9	2,3	3,5	4,3	3,5	1,8
27 Fradrag i alt	51,5	7,9	47,6	75,1	81,5	70,1	26,3
27a Heraf Renteudgifter	28,3	1,5	23,1	41,9	45,0	37,5	19,0
27b Transportfradrag	3,7	1,8	5,4	6,0	5,4	3,9	0,4
27c Underholdsbidrag	1,3	0,0	0,8	3,1	2,8	0,6	0,1
28 Samlet indkomst (1+4)	351,8	92,6	313,5	457,3	488,0	440,8	299,8
29 Samlet indkomst med nettorenter (28+27a) ..	323,5	91,0	290,4	415,4	443,0	403,4	280,9
30 Skat mv. (31+32)	106,1	23,4	95,4	146,4	155,8	133,3	77,9
31 Indkomstskat	87,7	18,0	74,9	116,9	125,8	110,3	74,4
32 Arbejdsmarkedsbidrag og særlig pension	18,4	5,4	20,4	29,5	30,0	23,0	3,5
33 Disponibel indkomst (29+27c+30)	216,1	67,6	194,3	265,8	284,4	269,4	202,9
34 Bruttoindkomst (1+35+36+37)	307,8	89,0	293,6	408,0	428,3	377,7	240,0
35 Skattefrie ydelser	4,6	2,7	2,7	5,1	5,3	4,9	6,3
36 Aktieindkomst	8,7	0,2	1,4	8,0	12,7	15,7	12,0
37 Nettoindbetaling til virksomhedsordning	1,8	0,1	1,2	4,1	4,9	1,5	- 1,0
38 Skattepligtig indkomst (34+27+32)	237,9	75,7	225,6	303,4	316,8	284,6	210,3
39 Ækvivalens samlet indkomst med nettorenter (modificeret OECD-skala)	347,4	280,1	289,6	366,6	405,5	432,4	305,4
40 Ækvivalens disponibel indkomst (modificeret OECD-skala)	237,3	192,8	197,3	243,2	269,4	293,9	222,1

Tabel 11.1 (fortsat) Gennemsnitlig indkomst - fordelt efter køn, alder og indkomsttype. 2011

Kvinder	Alle	Under 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65 år +
Antal personer	2 302 980	333 212	312 426	381 644	390 717	352 813	532 168
	1.000 kr.						
1 Indkomst i alt (3+5+6+9+26)	251,6	83,9	259,0	338,2	340,7	294,2	196,5
2 Formueindkomst (3+4+5)	26,1	1,2	15,1	31,7	34,6	34,8	32,1
3 Renteindtægt	2,5	0,4	0,6	1,1	1,7	3,5	5,9
4 Lejeværdi af egen bolig	20,8	0,6	13,5	28,3	29,6	27,3	21,5
5 Øvrig formueindkomst	2,8	0,3	1,0	2,4	3,3	4,0	4,7
6 Erhvervsindkomst (7+8)	163,2	54,5	197,9	275,2	286,9	202,7	13,7
7 Løn	155,8	54,2	194,4	264,7	272,1	190,6	10,4
7a Heraf Frynsegode mv.	1,2	0,2	1,3	2,3	2,3	1,4	0,1
8 Virksomhedsoverskud	7,4	0,3	3,6	10,5	14,9	12,1	3,3
9 Overførselsindkomst (10+17+22)	81,5	26,3	58,3	58,3	46,8	82,3	171,0
10 Pensioner og lign. (11+12+13+14+15+16)	53,9	1,8	4,2	9,5	19,7	70,4	161,6
11 Folke- og førtidspension inklusive tillæg	33,9	1,2	4,0	8,2	15,9	27,2	107,9
12 ATP pensioner	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9
13 Efterløn	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	26,1	3,6
15 Tjenestemandspensioner	5,7	0,1	0,0	0,1	0,8	8,2	18,4
16 Andre pensioner	7,7	0,4	0,2	1,2	3,0	8,9	23,9
17 Dagpenge og lign. (18+19+20+21)	13,5	7,7	30,5	23,4	16,2	9,6	0,7
18 Kontanthjælp	2,3	2,7	4,9	4,0	2,5	0,9	0,1
19 Arbejdsløshedsdagpenge	4,0	1,2	7,7	7,1	5,9	4,2	0,0
21 Andre bistandsydelse	7,2	3,9	17,8	12,3	7,8	4,5	0,5
22 Andre overførselsindkomster (23+24+25)	14,1	16,8	23,6	25,3	10,9	2,4	8,7
23 Statens uddannelsesstøtte	3,8	15,3	9,3	1,4	0,5	0,1	0,0
24 Boligstøtte	3,5	0,9	2,4	2,7	1,9	1,8	8,7
25 Børnetilskud	6,7	0,7	11,9	21,1	8,6	0,5	0,0
26 Anden personlig indkomst	1,6	2,4	1,2	1,3	2,0	1,6	1,1
27 Fradrag i alt	35,4	6,0	39,2	57,3	58,8	46,0	11,8
27a Heraf Renteudgifter	15,8	1,3	18,2	27,3	24,6	17,9	7,6
27b Transportfradrag	2,5	1,2	3,8	4,2	4,2	2,7	0,1
27c Underholdsbidrag	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	0,0	0,0
28 Samlet indkomst (1+4)	272,4	84,5	272,5	366,5	370,3	321,5	218,0
29 Samlet indkomst med nettorenter (28+27a)	256,5	83,2	254,3	339,2	345,7	303,6	210,4
30 Skat mv. (31+32)	74,3	19,7	74,3	101,4	107,5	91,4	53,2
31 Indkomstskat	61,4	15,4	58,6	79,7	84,9	75,4	52,2
32 Arbejdsmarkedsbidrag og særlig pension	12,9	4,3	15,7	21,8	22,6	16,0	1,1
33 Disponibel indkomst (29+27c+30)	182,1	63,4	179,9	237,4	237,9	212,2	157,1
34 Bruttoindkomst (1+35+36+37)	236,7	80,1	242,7	310,0	324,3	284,8	182,6
35 Skattefrie ydelser	12,1	3,6	15,2	25,2	12,6	6,1	10,0
36 Aktieindkomst	2,3	0,3	0,9	2,2	2,9	3,0	3,8
37 Nettoindbetaling til virksomhedsordning	0,4	0,0	0,2	0,8	0,9	0,3	0,1
38 Skattepligtig indkomst (34+27+32)	188,4	69,8	187,8	230,9	242,9	222,7	169,8
39 Ækvivalens samlet indkomst med nettorenter (modificeret OECD-skala)	333,7	267,0	297,9	359,4	407,8	413,5	270,6
40 Ækvivalens disponibel indkomst (modificeret OECD-skala)	230,6	184,5	203,8	241,3	274,1	284,4	199,8

**Tabel 11.2 Familiernes gennemsnitlige erhvervsindkomst -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv- stændige i alt ¹	Selv- stændige med ansatte	Selv- stændige uden ansatte	Lønmod- tagere i alt	Top- ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem- niveau	Andre lønmod- tagere
		1.000 kr.						
	Hele landet	708,3	1 114,4	562,4	530,3	1 007,4	630,6	418,0
	Byen København	484,7	931,4	414,1	470,5	993,2	560,8	342,6
101	København	450,7	882,6	390,6	448,2	957,0	540,5	327,6
147	Frederiksberg	612,4	1 155,6	500,6	536,0	1 113,3	607,3	359,9
155	Dragør	734,9	1 118,5	611,5	742,8	1 204,5	836,1	539,1
185	Tårnby	536,9	687,6	489,9	565,2	911,9	686,4	470,2
	Københavns omegn	782,4	1 195,2	650,2	602,5	1 236,2	714,3	436,7
151	Ballerup	573,0	876,5	494,3	574,1	1 017,7	703,4	433,7
153	Brøndby	490,0	660,7	398,1	502,0	890,6	623,3	421,7
157	Gentofte	1 308,9	2 177,7	1 041,8	850,9	1 708,8	854,6	539,2
159	Gladsaxe	577,8	947,3	488,1	586,8	1 068,7	702,6	421,4
161	Glostrup	561,2	850,0	487,3	530,4	977,3	647,3	421,2
163	Herlev	493,2	599,4	457,6	560,0	982,3	673,9	442,0
165	Albertslund	477,7	615,1	414,5	495,8	862,0	627,1	389,5
167	Hvidovre	536,9	755,6	462,0	529,5	901,4	654,1	426,3
169	Høje-Taastrup	559,3	736,2	497,9	541,3	952,0	667,2	432,6
173	Lyngby-Taarbæk	791,6	1 371,3	643,4	709,4	1 433,7	769,2	443,6
175	Rødovre	517,1	701,5	455,1	519,4	873,4	642,9	414,1
183	Ishøj	526,9	682,7	449,9	483,7	814,2	608,2	413,6
187	Vallensbæk	617,0	854,0	505,4	628,9	1 034,0	727,7	489,7
	Nordsjælland	789,5	1 176,3	680,6	676,8	1 291,4	765,8	485,8
190	Furesø	755,6	1 187,3	611,4	761,3	1 369,6	838,0	487,6
201	Allerød	895,7	1 151,6	819,5	773,8	1 247,6	839,4	544,2
210	Fredensborg	816,6	1 117,8	737,6	663,7	1 215,1	757,5	481,6
217	Helsingør	633,3	1 019,7	531,3	576,2	1 060,5	674,9	443,5
219	Hilleroed	745,5	1 068,4	644,1	634,2	1 144,3	734,7	461,3
223	Hørsholm	1 083,5	1 675,6	898,9	889,4	1 732,0	870,3	578,3
230	Rudersdal	1 206,1	1 735,1	1 060,9	877,6	1 675,4	890,1	543,6
240	Egedal	689,1	995,7	598,1	690,1	1 092,6	768,8	534,0
250	Frederikssund	636,9	954,8	554,1	582,3	967,3	690,7	470,8
260	Halsnæs	548,8	839,3	472,1	527,1	870,4	622,0	457,4
270	Gribskov	590,8	926,3	500,5	582,5	1 048,6	678,9	473,7
	Bornholm	647,9	1 006,7	454,5	455,8	755,1	545,4	396,3
	Østsjælland	707,7	1 035,2	605,1	616,0	1 074,5	719,6	471,7
253	Greve	672,5	898,9	593,3	641,9	1 092,7	751,0	495,5
259	Køge	673,7	1 028,9	558,1	569,5	998,2	679,4	460,1
265	Roskilde	741,5	1 137,9	629,5	609,1	1 099,1	714,1	439,8
269	Solrød	702,6	973,8	631,6	671,2	1 109,6	751,1	520,7
350	Lejre	729,7	1 045,2	617,8	648,1	1 059,6	734,1	517,2

¹ Inklusiv medarbejdende ægtefælle

Tabel 11.2 (fortsat)

**Familiernes gennemsnitlige erhvervsindkomst -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv- stændige i alt ¹	Selv- stændige med ansatte	Selv- stændige uden ansatte	Lønmod- tagere i alt	Top- ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem- niveau	Andre lønmod- tagere
		1.000 kr.						
	Vest- og Sydsjælland	664,0	1 026,0	530,7	508,8	864,5	610,6	432,6
306	Odsherred	570,7	904,2	463,2	492,0	850,6	587,3	432,0
316	Holbæk	690,4	971,0	583,8	537,5	931,3	634,6	443,0
320	Faxe	610,6	965,7	500,3	534,9	903,3	638,3	456,6
326	Kalundborg	667,0	990,5	524,1	520,2	816,2	614,7	465,8
329	Ringsted	649,8	1 065,5	490,8	539,2	925,1	655,8	446,8
330	Slagelse	638,1	983,5	503,6	491,5	842,4	593,2	420,1
336	Stevns	649,8	1 079,3	526,0	550,1	961,1	652,5	465,2
340	Sorø	671,2	1 007,2	551,8	541,6	917,2	635,1	454,8
360	Lolland	736,8	1 210,7	538,2	454,6	736,8	559,1	400,3
370	Næstved	695,1	989,3	593,1	511,5	859,7	612,9	428,8
376	Guldborgsund	680,6	1 053,8	541,5	470,8	805,5	567,1	401,7
390	Vordingborg	646,6	1 093,6	479,9	496,1	795,9	600,2	419,1
	Fyn	668,0	1 063,5	505,2	498,5	896,1	598,1	405,0
410	Middelfart	728,0	1 094,9	553,9	561,2	978,1	657,8	455,5
420	Assens	667,6	1 013,3	530,5	524,9	882,6	625,5	447,2
430	Faaborg-Midtfyn	676,8	1 080,6	504,1	514,0	825,6	620,2	438,0
440	Kerteminde	748,5	1 206,6	540,6	533,9	948,0	629,4	451,0
450	Nyborg	704,3	1 196,4	473,7	511,8	855,6	626,5	431,1
461	Odense	618,1	981,7	489,8	473,3	921,3	573,3	361,1
479	Svendborg	662,0	1 067,6	479,5	499,0	860,5	597,4	404,9
480	Nordfyns	764,3	1 265,0	556,4	513,7	849,8	632,7	435,5
482	Langeland	608,2	977,8	460,0	461,0	675,6	554,9	416,7
492	Ærø	570,6	763,1	470,6	465,4	805,0	576,7	401,4
	Syddjylland	764,4	1 152,4	578,2	523,2	936,0	626,4	432,8
510	Haderslev	728,0	1 069,6	560,6	509,8	841,7	622,6	426,3
530	Billund	857,3	1 356,9	649,6	535,8	920,5	648,2	463,8
540	Sønderborg	692,5	982,0	534,4	518,6	1 008,5	622,5	407,6
550	Tønder	798,6	1 203,9	576,7	481,8	827,5	583,2	426,4
561	Esbjerg	794,2	1 143,0	602,0	515,2	909,4	615,7	429,4
563	Fanø	660,6	1 007,8	492,2	536,9	804,7	607,6	432,6
573	Varde	905,3	1 344,8	663,9	523,1	852,1	636,3	456,3
575	Vejen	854,0	1 349,8	611,0	515,0	852,7	620,2	448,9
580	Aabenraa	689,9	1 088,0	500,7	506,4	914,3	604,4	429,8
607	Fredericia	635,2	946,2	512,8	526,5	984,6	638,1	431,4
621	Kolding	761,2	1 145,9	592,0	532,6	967,9	630,2	426,7
630	Vejle	717,0	1 111,6	569,3	553,3	995,5	647,7	438,3
	Østjylland	709,6	1 083,1	580,0	513,8	951,7	607,4	406,9
615	Horsens	637,8	937,2	525,3	515,3	914,8	622,0	423,2
706	Syddjurs	667,6	1 071,4	521,3	530,3	868,0	628,8	445,6
707	Norddjurs	694,7	1 062,1	524,0	490,0	847,6	588,7	435,6
710	Favrskov	784,7	1 115,9	655,6	579,6	991,8	682,7	471,0
727	Odder	747,5	1 063,6	609,7	556,0	907,3	652,2	456,6
730	Randers	675,2	1 041,4	511,3	496,9	876,6	599,6	415,7
740	Silkeborg	747,1	1 085,8	623,3	549,4	957,4	648,9	437,5
741	Samsø	633,4	928,2	527,4	451,0	835,4	518,6	405,7
746	Skanderborg	721,8	1 099,6	587,3	606,9	1 029,9	693,2	478,5
751	Århus	720,5	1 175,6	599,6	478,7	990,7	571,1	343,2
766	Hedensted	711,2	1 001,9	601,6	551,0	882,2	649,7	476,3

**Tabel 11.2 (fortsat) Familiernes gennemsnitlige erhvervsindkomst -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv- stændige i alt ¹	Selv- stændige med ansatte	Selv- stændige uden ansatte	Lønmod- tagere i alt	Top- ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem- niveau	Andre lønmod- tagere
		1.000 kr.						
	Vestjylland	822,4	1 210,1	628,6	516,9	867,2	619,8	436,5
657	Herning	751,3	1 135,5	565,4	517,5	852,0	623,5	429,3
661	Holstebro	940,9	1 344,9	706,8	503,7	842,4	605,7	422,7
665	Lemvig	930,5	1 314,7	686,7	526,5	876,5	626,1	469,6
671	Struer	848,1	1 244,4	649,7	507,7	835,2	625,4	426,4
756	Ikast-Brande	721,0	1 094,7	565,7	519,6	861,0	611,6	444,3
760	Ringkøbing-Skjern	911,0	1 296,4	702,0	523,6	884,2	621,6	457,2
779	Skive	774,2	1 143,9	597,0	497,3	880,9	603,2	420,8
791	Viborg	762,9	1 128,0	601,4	528,8	891,6	631,8	438,0
	Nordjylland	788,5	1 179,4	592,1	501,3	866,8	603,8	419,1
773	Morsø	865,4	1 419,2	555,0	483,4	882,9	587,8	419,4
787	Thisted	812,7	1 070,9	679,1	499,6	828,5	597,3	442,2
810	Brønderslev	858,1	1 295,8	612,1	517,4	848,7	619,5	442,2
813	Frederikshavn	786,8	1 124,3	568,9	500,5	817,9	601,6	438,3
820	Vesthimmerlands	817,7	1 290,5	584,1	492,2	790,1	605,2	428,6
825	Læsø	642,0	1 080,6	442,5	432,3	762,0	563,6	377,1
840	Rebild	841,7	1 281,8	591,7	569,0	950,2	678,8	464,7
846	Mariagerfjord	780,2	1 216,4	577,8	514,8	868,7	623,7	437,7
849	Jammerbugt	776,8	1 225,8	554,3	514,6	848,0	618,7	444,1
851	Aalborg	712,4	1 091,2	559,5	489,8	904,9	592,5	382,0
860	Hjørring	834,6	1 149,0	658,5	499,2	821,5	595,3	432,1

Tabel 11.3

**Familiernes gennemsnitlige indkomst i alt -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv-stændige i alt ¹	Selv-stændige med ansatte	Selv-stændige uden ansatte	Lønmod-tagere i alt	Top-ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem-niveau	Andre lønmod-tagere
		1.000 kr.						
	Hele landet	823,9	1 179,7	696,3	602,4	1 145,3	694,8	489,2
	Byen København	573,8	1 014,0	504,4	522,5	1 087,3	610,7	393,3
101	København	528,3	953,6	469,1	497,3	1 044,0	587,9	375,5
147	Frederiksberg	735,1	1 282,3	622,7	595,5	1 219,1	662,9	418,5
155	Dragør	889,0	1 190,8	791,9	853,6	1 381,9	930,6	651,4
185	Tårnby	698,9	771,0	677,3	626,0	1 002,3	746,2	529,0
	Københavns omegn	991,5	1 483,4	834,1	678,9	1 409,9	781,5	508,9
151	Ballerup	670,8	933,0	602,8	638,4	1 101,0	763,0	499,7
153	Brøndby	626,5	740,3	566,2	566,7	977,3	682,6	487,9
157	Gentofte	1 738,9	2 970,2	1 360,0	1 007,1	2 090,4	952,4	704,7
159	Gladsaxe	682,3	1 015,6	601,5	647,9	1 166,9	762,6	479,3
161	Glostrup	690,3	908,3	636,6	588,9	1 085,8	699,2	479,4
163	Herlev	598,0	666,0	575,6	621,2	1 067,7	730,7	504,5
165	Albertslund	582,2	689,2	532,9	557,7	928,0	688,3	451,5
167	Hvidovre	615,4	819,4	545,7	587,9	961,6	712,0	485,0
169	Høje-Taastrup	657,7	810,1	604,7	604,3	1 029,0	730,0	494,8
173	Lyngby-Taarbæk	1 045,8	1 714,6	875,1	790,5	1 585,0	840,2	522,0
175	Rødovre	592,8	769,3	534,0	576,0	941,4	697,4	471,3
183	Ishøj	618,4	767,1	545,5	547,4	868,3	669,1	479,1
187	Vallensbæk	717,5	924,6	620,2	697,8	1 145,8	788,2	560,1
	Nordsjælland	978,1	1 403,7	858,8	762,8	1 455,0	840,4	568,9
190	Furesø	886,8	1 287,8	753,1	844,9	1 484,2	912,2	576,8
201	Allerød	1 389,1	2 609,7	1 009,3	860,8	1 363,4	918,6	633,9
210	Fredensborg	1 027,1	1 230,0	976,6	750,3	1 313,3	830,1	579,2
217	Helsingør	786,2	1 100,9	704,1	649,5	1 177,2	739,6	517,9
219	Hillerød	905,0	1 145,0	830,1	700,2	1 219,0	795,4	531,0
223	Hørsholm	1 358,2	1 915,7	1 186,0	1 034,0	2 044,4	961,7	729,5
230	Rudersdal	1 513,9	2 285,9	1 300,9	1 023,0	1 991,2	1 002,3	673,0
240	Egedal	813,6	1 074,5	736,3	759,4	1 193,9	830,9	605,3
250	Frederikssund	754,2	1 013,8	688,5	651,0	1 062,7	753,2	540,9
260	Halsnæs	647,4	934,5	571,8	594,0	1 007,7	685,3	521,5
270	Gribskov	701,4	1 029,3	614,4	655,1	1 162,3	746,8	545,1
	Bornholm	761,2	1 061,7	600,0	531,1	902,3	613,4	470,2
	Østsjælland	829,8	1 103,7	744,5	689,0	1 194,5	784,1	545,0
253	Greve	817,8	983,5	761,2	714,0	1 193,7	815,3	569,3
259	Køge	777,6	1 106,6	671,1	638,5	1 084,8	743,8	530,2
265	Roskilde	851,0	1 184,4	756,9	682,1	1 223,7	778,2	513,2
269	Solrød	843,2	1 035,4	794,0	752,4	1 288,3	818,3	595,4
350	Lejre	868,1	1 126,0	777,3	725,5	1 199,0	797,7	597,2

¹ Inklusiv medarbejdende ægtefælle

**Tabel 11.3 (fortsat) Familiernes gennemsnitlige indkomst i alt -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv- stændige i alt ¹	Selv- stændige med ansatte	Selv- stændige uden ansatte	Lønmod- tagere i alt	Top- ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem- niveau	Andre lønmod- tagere
		1.000 kr.						
	Vest- og Sydsjælland	764,6	1 045,6	662,0	579,6	964,7	675,9	504,1
306	Odsherred	699,4	965,1	615,8	565,9	937,6	656,6	507,0
316	Holbæk	787,3	1 048,1	688,3	608,6	1 032,0	698,2	516,0
320	Faxe	729,4	1 040,9	632,8	605,0	974,8	709,6	525,9
326	Kalundborg	771,9	1 124,7	615,0	594,6	937,3	688,3	538,2
329	Ringsted	766,6	1 190,1	604,7	606,1	1 030,4	716,0	513,8
330	Slagelse	743,5	1 045,7	626,4	558,4	945,6	656,7	486,3
336	Stevns	763,1	1 138,2	655,9	628,1	1 077,7	721,3	544,9
340	Sorø	775,9	1 042,5	682,6	612,7	1 009,1	700,5	527,4
360	Lolland	913,1	1 295,6	753,3	530,8	859,6	628,2	477,1
370	Næstved	785,6	959,1	726,5	579,8	962,7	673,5	498,8
376	Guldborgsund	688,9	770,3	659,6	542,3	891,6	632,0	475,6
390	Vordingborg	741,7	1 082,3	616,1	567,2	896,1	666,8	490,6
	Fyn	790,3	1 167,9	634,5	574,8	1 039,7	663,1	482,3
410	Middelfart	868,6	1 177,1	723,0	643,6	1 142,9	736,1	530,9
420	Assens	757,0	1 049,8	640,2	607,1	1 041,5	699,0	527,3
430	Faaborg-Midtfyn	812,6	1 241,1	629,5	592,4	942,3	693,0	516,2
440	Kerteminde	874,9	1 309,1	677,6	628,6	1 228,3	710,6	536,3
450	Nyborg	834,0	1 291,3	620,0	592,2	1 029,9	699,3	508,5
461	Odense	739,0	1 092,4	614,2	546,4	1 055,4	634,8	437,0
479	Svendborg	794,7	1 187,7	618,3	568,1	983,5	646,1	483,0
480	Nordfyns	891,3	1 403,6	676,7	590,9	965,3	700,4	513,5
482	Langeland	702,8	1 006,9	571,8	536,6	764,8	627,0	492,8
492	Ærø	666,7	839,9	577,1	531,2	885,4	645,6	465,2
	Syddjylland	849,0	1 134,9	711,9	599,6	1 100,8	692,8	506,6
510	Haderslev	810,9	1 043,2	697,7	590,6	1 115,2	686,2	499,8
530	Billund	931,1	1 357,5	755,9	617,8	1 021,1	716,9	549,8
540	Sønderborg	825,2	1 062,2	698,2	599,0	1 296,9	682,8	482,3
550	Tønder	832,9	1 103,8	686,3	556,7	927,6	661,0	498,8
561	Esbjerg	908,8	1 163,6	770,5	592,4	1 075,3	681,6	505,4
563	Fanø	763,5	1 092,2	605,7	630,7	1 065,9	676,6	527,7
573	Varde	926,1	1 196,8	773,5	597,3	969,6	706,1	529,1
575	Vejen	851,7	1 222,1	671,7	588,4	1 006,0	691,4	517,0
580	Aabenraa	792,7	1 074,5	656,1	582,5	1 037,7	676,8	504,3
607	Fredericia	755,4	1 035,5	644,7	599,8	1 138,9	703,7	501,5
621	Kolding	865,6	1 169,5	729,0	607,9	1 082,4	696,0	503,0
630	Vejle	822,8	1 129,5	709,0	627,8	1 157,7	712,2	508,4
	Østjylland	826,8	1 144,4	716,8	585,3	1 069,2	674,4	477,1
615	Horsens	746,5	981,4	658,1	588,9	1 067,9	687,3	494,4
706	Syddjurs	784,2	1 132,4	658,5	614,3	979,9	701,7	533,1
707	Norddjurs	826,1	1 162,3	669,7	561,4	949,9	654,4	507,3
710	Favrskov	876,8	1 146,6	772,1	651,0	1 080,6	752,1	542,1
727	Odder	849,3	1 127,5	728,9	633,2	1 035,5	723,7	532,3
730	Randers	771,6	1 066,6	639,7	567,6	1 011,9	664,2	484,3
740	Silkeborg	804,3	1 089,1	700,6	614,2	940,1	716,3	509,6
741	Samsø	723,4	948,5	642,5	523,4	910,3	587,2	479,7
746	Skanderborg	826,9	1 161,7	708,0	684,6	1 185,1	762,8	551,9
751	Århus	875,6	1 288,5	765,6	548,0	1 133,4	637,4	408,3
766	Hedensted	815,1	1 036,6	732,3	628,0	1 005,2	717,4	552,9

Tabel 11.3 (fortsat)

**Familiernes gennemsnitlige indkomst i alt -
fordelt efter socioøkonomisk gruppe og kommune. 2011**

Kom. nr.		Selv- stændige i alt ¹	Selv- stændige med ansatte	Selv- stændige uden ansatte	Lønmod- tagere i alt	Top- ledere	Lønmodt. på højeste- og mellem- niveau	Andre lønmod- tagere
		1.000 kr.						
	Vestjylland	901,1	1 196,4	754,0	599,5	1 029,9	691,6	517,8
657	Herning	833,2	1 119,3	697,8	622,3	1 049,9	707,0	535,7
661	Holstebro	1 026,3	1 363,6	831,5	574,3	967,6	670,1	492,0
665	Lemvig	968,6	1 251,4	789,2	608,9	1 044,5	714,6	545,0
671	Struer	945,5	1 273,9	780,9	585,2	976,6	696,1	502,4
756	Ikast-Brande	811,6	1 059,4	702,9	606,1	1 045,2	683,9	527,3
760	Ringkøbing-Skjern	1 008,8	1 308,8	848,2	601,8	1 020,7	690,4	534,8
779	Skive	824,3	1 082,3	702,9	575,5	1 015,1	674,8	497,7
791	Viborg	838,2	1 111,7	716,9	602,9	1 058,8	696,5	509,6
	Nordjylland	879,7	1 202,2	718,0	575,4	1 000,4	670,7	492,7
773	Morsø	887,8	1 290,2	662,6	563,8	1 011,7	655,2	501,1
787	Thisted	894,3	1 067,2	805,3	576,7	952,5	671,7	517,4
810	Brønderslev	903,4	1 270,0	699,5	590,4	928,6	685,4	518,1
813	Frederikshavn	895,3	1 173,7	716,3	575,6	934,6	675,5	510,9
820	Vesthimmerlands	892,9	1 296,0	693,7	564,9	883,7	676,9	500,2
825	Læsø	720,4	1 161,6	522,6	521,3	782,9	634,4	474,9
840	Rebild	887,4	1 259,9	676,1	649,7	1 139,2	746,3	543,0
846	Mariagerfjord	877,8	1 235,4	706,9	589,4	963,5	693,5	512,9
849	Jammerbugt	857,3	1 273,8	651,4	597,6	971,8	696,9	526,3
851	Aalborg	847,8	1 171,9	717,6	557,8	1 035,7	653,8	449,7
860	Hjørring	918,1	1 178,8	773,3	582,9	1 051,5	667,6	511,3

Tabel 11.4 Gennemsnitlig indbetaling for alle med pensionsindbetaling - fordelt efter ordning, køn og kommune. 2011

Kom. nr.	Mænd				Kvinder				Alle	
	Antal	Arbejds-giver adm.	Private indbe-talinger	I alt	Antal	Arbejds-giver adm.	Private indbe-talinger	I alt		
	antal	gnsntl. beløb i kr.			antal	gnsntl. beløb i kr.				
	1 233 240	39,7	9,0	48,8	1 201 344	31,4	5,9	37,3	43,1	
	Byen København	149 682	42,1	6,3	48,4	153 124	35,3	4,8	40,0	44,2
101	København	116 568	40,2	5,7	45,9	117 821	34,2	4,4	38,6	42,2
147	Frederiksberg	21 130	49,5	9,6	59,1	23 048	39,8	6,6	46,4	52,5
155	Dragør	2 800	60,1	9,6	69,7	2 966	42,8	6,5	49,3	59,2
185	Tårnby	9 184	44,2	5,6	49,9	9 289	35,0	3,9	39,0	44,4
	Københavns omegn	108 441	48,2	9,0	57,2	111 289	37,6	5,7	43,3	50,2
151	Ballerup	9 987	44,9	5,9	50,8	10 300	36,0	4,1	40,1	45,4
153	Brøndby	6 777	37,0	5,2	42,2	6 840	30,7	3,8	34,4	38,3
157	Gentofte	14 273	70,8	24,9	95,7	15 403	48,3	12,6	60,9	77,6
159	Gladsaxe	13 924	47,6	7,5	55,1	14 192	38,4	5,0	43,3	49,1
161	Glostrup	4 823	41,9	6,0	47,9	4 824	34,8	4,0	38,8	43,3
163	Herlev	5 524	43,8	5,3	49,1	5 830	35,5	3,6	39,1	44,0
165	Albertslund	5 399	39,5	5,0	44,5	5 526	32,1	4,1	36,2	40,3
167	Hvidovre	10 930	40,2	5,5	45,7	11 124	33,6	3,9	37,5	41,6
169	Høje-Taastrup	10 441	41,9	5,9	47,8	10 153	33,3	4,2	37,4	42,7
173	Lyngby-Taarbæk	11 221	61,9	11,6	73,5	11 672	45,6	7,6	53,2	63,1
175	Rødovre	7 699	41,4	5,5	46,9	7 873	34,2	4,0	38,1	42,5
183	Ishøj	4 152	36,3	4,6	41,0	4 252	29,5	3,1	32,6	36,8
187	Vallensbæk	3 291	47,8	8,0	55,8	3 300	37,9	5,1	43,0	49,4
	Nordsjælland	94 657	53,4	9,9	63,4	97 981	39,1	6,9	46,0	54,5
190	Furesø	7 965	65,2	10,1	75,3	8 483	46,2	7,6	53,8	64,2
201	Allerød	5 331	62,5	8,9	71,3	5 557	45,6	7,1	52,7	61,8
210	Fredensborg	8 332	52,9	9,6	62,5	8 722	37,9	7,1	45,0	53,5
217	Helsingør	12 404	44,6	8,2	52,9	12 771	34,2	6,4	40,6	46,6
219	Hillerød	10 497	50,8	8,5	59,3	10 950	38,1	6,1	44,2	51,6
223	Hørsholm	4 640	75,3	18,0	93,4	5 116	45,9	10,3	56,2	73,9
230	Rudersdal	10 817	74,4	17,1	91,5	11 278	48,7	11,2	59,9	75,3
240	Egedal	9 697	52,3	7,1	59,4	9 891	39,7	5,1	44,8	52,1
250	Frederikssund	9 683	43,6	8,2	51,8	9 849	33,7	5,0	38,7	45,2
260	Halsnæs	6 667	36,5	7,1	43,6	6 699	30,1	4,8	34,9	39,2
270	Gribskov	8 624	40,6	9,0	49,6	8 665	33,4	6,2	39,6	44,6
	Bornholm	8 781	29,5	11,5	41,0	8 403	25,0	6,4	31,4	36,3
	Østsjælland	51 582	47,6	7,8	55,4	52 639	36,3	5,4	41,7	48,5
253	Greve	10 400	48,1	7,0	55,0	10 757	37,0	5,0	42,0	48,4
259	Køge	12 407	42,7	7,1	49,8	12 383	33,1	4,8	37,9	43,9
265	Roskilde	18 094	49,8	8,0	57,8	18 649	37,8	5,9	43,8	50,7
269	Solrød	4 672	51,4	8,0	59,5	4 805	37,0	4,9	41,9	50,5
350	Lejre	6 009	47,6	9,4	57,0	6 045	36,2	6,1	42,4	49,7

Tabel 11.4 (fortsat)

**Gennemsnitlig indbetaling for alle med pensionsindbetaling -
fordelt efter indbetaler, køn og kommune. 2011**

Kom. nr.	Mænd				Kvinder				Alle	
	Antal	Arbejds- giver adm.	Private indbe- talinger	I alt	Antal	Arbejds- giver adm.	Private indbe- talinger	I alt		
										antal
	124 692	35,6	7,9	43,6	120 843	28,9	5,1	34,0	38,9	
306	Odsherred	6 467	32,1	8,4	40,4	6 283	27,0	5,1	32,1	36,3
316	Holbæk	15 081	40,2	7,9	48,1	15 024	31,3	5,6	36,9	42,5
320	Faxe	7 821	38,0	7,8	45,8	7 475	29,4	4,9	34,4	40,2
326	Kalundborg	10 695	38,7	7,1	45,8	9 924	30,4	4,7	35,1	40,7
329	Ringsted	7 651	38,3	7,0	45,3	7 318	30,3	5,4	35,7	40,6
330	Slagelse	16 526	35,0	7,0	42,0	16 063	27,7	4,7	32,5	37,3
336	Stevns	4 722	38,3	7,6	45,8	4 675	30,3	5,1	35,5	40,7
340	Sorø	6 474	39,6	8,3	47,9	6 406	31,0	5,1	36,1	42,0
360	Lolland	9 021	28,2	11,4	39,5	8 417	25,2	4,8	30,0	34,9
370	Næstved	17 841	36,6	7,4	44,0	17 398	29,7	5,1	34,8	39,5
376	Guldborgsund	13 011	30,6	8,6	39,3	12 629	27,1	5,6	32,8	36,1
390	Vordingborg	9 382	32,4	7,7	40,0	9 231	27,3	5,0	32,3	36,2
	Fyn	103 950	35,9	8,1	43,9	101 161	28,5	5,3	33,8	38,9
410	Middelfart	8 517	38,5	9,2	47,7	8 221	29,8	6,0	35,9	41,9
420	Assens	9 178	34,8	8,3	43,0	8 662	28,4	5,0	33,4	38,4
430	Faaborg-Midtfyn	11 165	34,3	9,1	43,4	10 593	27,8	5,6	33,4	38,5
440	Kerteminde	5 065	35,9	8,3	44,2	4 944	28,4	4,9	33,2	38,8
450	Nyborg	6 899	34,0	7,8	41,8	6 589	27,5	5,3	32,8	37,4
461	Odense	39 955	37,5	7,0	44,5	39 833	29,7	5,0	34,7	39,6
479	Svendborg	12 657	35,4	8,4	43,8	12 479	27,5	6,0	33,6	38,7
480	Nordfyns	6 551	33,7	9,5	43,2	6 134	26,9	5,0	32,0	37,8
482	Langeland	2 634	27,5	8,1	35,6	2 480	24,4	5,0	29,4	32,6
492	Ærø	1 329	33,1	10,5	43,6	1 226	23,6	6,8	30,4	37,3
	Syddjylland	164 266	36,8	9,7	46,5	153 158	28,4	6,0	34,4	40,7
510	Haderslev	12 565	34,7	10,0	44,7	11 614	27,9	6,4	34,3	39,7
530	Billund	6 373	36,9	11,3	48,2	5 745	28,1	6,0	34,2	41,5
540	Sønderborg	16 695	38,5	8,1	46,6	15 721	29,4	5,4	34,8	40,9
550	Tønder	8 696	29,4	11,4	40,8	7 983	24,6	6,8	31,4	36,3
561	Esbjerg	26 989	37,0	10,3	47,4	25 244	27,7	6,1	33,9	40,8
563	Fanø	700	40,2	12,6	52,8	664	30,2	9,9	40,1	46,6
573	Varde	11 921	33,8	13,0	46,7	10 752	26,5	6,8	33,3	40,4
575	Vejen	10 129	34,4	10,9	45,3	9 060	26,2	6,2	32,5	39,3
580	Aabenraa	13 350	34,5	10,4	44,9	12 392	27,7	6,3	34,0	39,7
607	Fredericia	11 433	38,6	7,2	45,7	10 681	29,1	5,3	34,4	40,3
621	Kolding	20 396	38,9	8,7	47,7	19 494	29,6	5,5	35,1	41,5
630	Vejle	25 019	40,0	8,7	48,7	23 808	30,5	6,0	36,5	42,8
	Østjylland	191 745	38,4	8,9	47,2	185 597	29,5	5,8	35,3	41,4
615	Horsens	19 358	37,6	7,5	45,1	18 102	28,6	5,3	33,9	39,7
706	Syddjurs	9 246	35,6	9,8	45,4	8 897	28,0	6,3	34,3	40,0
707	Norddjurs	8 551	32,3	10,9	43,2	7 742	26,4	6,0	32,3	38,0
710	Favrskov	11 363	40,6	9,5	50,1	10 862	30,5	6,3	36,8	43,6
727	Odder	4 950	38,3	9,9	48,2	4 809	30,0	6,9	36,9	42,6
730	Randers	21 939	35,6	7,7	43,2	20 424	27,4	4,5	31,9	37,8
740	Silkeborg	20 469	40,6	9,4	50,0	19 553	30,4	6,1	36,5	43,4
741	Samsø	768	28,2	13,4	41,6	767	25,4	7,3	32,7	37,1

Tabel 11.4 (fortsat) Gennemsnitlig indbetaling for alle med pensionsindbetaling - fordelt efter indbetaler, køn og kommune. 2011

Kom. nr.	Mænd				Kvinder				Alle	
	Antal	Arbejds-giver adm.	Private indbe-talinger	I alt	Antal	Arbejds-giver adm.	Private indbe-talinger	I alt		
	antal	gnsntl. beløb i kr.			antal	gnsntl. beløb i kr.				
Østjylland (fortsat)										
746	Skanderborg	13 899	43,8	9,9	53,7	13 715	32,5	6,4	38,9	46,3
751	Århus	70 170	38,7	8,6	47,4	70 635	30,0	6,0	35,9	41,6
766	Hedensted	11 032	37,6	8,9	46,4	10 091	29,0	5,4	34,4	40,7
	Vestjylland	100 977	35,2	11,3	46,5	92 345	27,8	6,6	34,4	40,7
657	Herning	20 520	36,2	9,3	45,5	18 952	27,4	6,2	33,5	39,8
661	Holstebro	13 475	35,3	13,5	48,7	12 739	28,0	7,2	35,2	42,2
665	Lemvig	5 104	34,8	13,9	48,8	4 384	27,5	7,1	34,6	42,2
671	Struer	5 201	34,1	11,4	45,5	4 580	27,4	7,4	34,8	40,5
756	Ikast-Brande	9 572	35,3	9,5	44,8	8 737	27,0	5,6	32,6	39,0
760	Ringkøbing-Skjern	14 021	35,0	13,9	48,9	12 287	27,0	7,1	34,2	42,0
779	Skive	11 212	32,7	10,5	43,1	9 988	27,3	6,2	33,5	38,6
791	Viborg	21 872	36,0	10,5	46,5	20 678	29,1	6,9	36,0	41,4
	Nordjylland	134 467	34,1	11,1	45,2	124 804	27,6	7,1	34,7	40,2
773	Morsø	4 789	29,2	10,8	40,0	4 212	24,9	6,3	31,2	35,9
787	Thisted	10 501	31,4	14,5	45,9	9 395	26,4	7,5	33,9	40,2
810	Brønderslev	8 354	32,3	11,5	43,8	7 671	27,5	7,6	35,2	39,6
813	Frederikshavn	14 035	33,8	11,1	44,9	13 105	25,9	6,8	32,7	39,0
820	Vesthimmerlands	8 806	31,7	12,4	44,1	7 920	25,9	7,4	33,3	39,0
825	Læsø	402	25,1	18,2	43,3	358	22,8	5,6	28,4	36,3
840	Rebild	7 089	37,4	12,1	49,5	6 464	30,1	7,3	37,4	43,7
846	Mariagerfjord	10 017	33,2	11,4	44,6	9 045	27,4	7,1	34,5	39,8
849	Jammerbugt	8 986	32,7	12,1	44,7	8 288	26,6	7,6	34,2	39,7
851	Aalborg	46 131	36,7	9,3	46,0	43 871	29,3	6,5	35,9	41,1
860	Hjørring	15 357	32,5	12,1	44,6	14 475	26,5	7,9	34,3	39,6

Tabel 11.5

30-60 årige med pensionsindbetaling - fordelt efter procentdel af indkomst indbetalt på pension og kommune. 2011

Kom. nr.	Pct. af indkomst i alt						Andel med indbetaling i alt	
	Under 1	1-5	6-10	11-15	16-20	Over 20		
	pct. af 30-60 årige							
	Hele landet	1,4	13,4	20,7	33,3	7,3	4,4	80,6
	Byen København	1,3	11,6	17,5	30,2	7,4	3,9	71,9
101	København	1,3	11,5	17,3	29,3	6,9	3,6	69,9
147	Frederiksberg	1,2	11,6	17,2	32,4	9,1	5,5	76,9
155	Dragør	1,5	11,0	20,3	33,8	10,0	6,2	82,8
185	Tårnby	1,4	12,5	20,0	35,3	9,2	4,5	82,9
	Københavns omegn	1,4	12,3	19,9	33,4	7,5	4,5	79,0
151	Ballerup	1,4	13,2	20,0	35,7	7,6	3,8	81,7
153	Brøndby	1,5	13,9	20,1	30,2	5,5	2,8	74,0
157	Gentofte	1,5	11,7	18,1	30,1	8,9	7,5	77,8
159	Gladsaxe	1,2	11,9	19,7	35,4	7,8	4,6	80,7
161	Glostrup	1,3	11,5	22,5	34,5	7,1	3,6	80,5
163	Herlev	1,6	11,6	21,1	34,5	7,0	3,9	79,6
165	Albertslund	1,5	12,6	19,8	31,4	6,1	2,8	74,2
167	Hvidovre	1,4	13,2	21,2	34,2	7,0	3,5	80,5
169	Høje-Taastrup	1,4	12,6	20,2	33,1	6,7	3,6	77,6
173	Lyngby-Taarbæk	1,2	11,5	18,8	35,1	9,8	6,8	83,2
175	Rødovre	1,5	11,6	19,6	34,5	7,0	3,5	77,8
183	Ishøj	1,6	13,5	20,1	28,5	5,1	2,5	71,4
187	Vallensbæk	1,2	11,5	20,5	36,8	9,4	4,3	83,8
	Nordsjælland	1,4	12,4	20,6	34,2	8,1	5,5	82,1
190	Furesø	1,1	11,0	19,2	36,2	9,8	6,7	84,0
201	Allerød	1,2	10,8	20,6	37,1	11,1	6,9	87,7
210	Fredensborg	1,5	12,8	20,3	32,4	7,6	5,3	79,9
217	Helsingør	1,6	13,7	20,1	31,3	6,4	4,4	77,5
219	Hillerød	1,3	11,4	21,5	35,3	8,6	5,4	83,5
223	Hørsholm	1,4	12,8	19,4	30,8	8,9	7,8	81,1
230	Rudersdal	1,1	11,5	19,0	32,4	9,5	7,8	81,4
240	Egedal	1,3	11,5	21,4	39,2	9,2	4,8	87,5
250	Frederikssund	1,3	12,9	22,2	35,0	7,0	4,3	82,7
260	Halsnæs	1,5	13,4	21,8	34,0	6,2	3,5	80,5
270	Gribskov	1,5	13,6	21,1	33,0	6,4	4,4	80,0
	Bornholm	1,7	16,3	21,0	31,4	6,3	3,8	80,6
	Østsjælland	1,4	12,2	21,4	35,2	7,9	4,6	82,7
253	Greve	1,4	12,5	21,0	35,3	8,3	4,3	82,8
259	Køge	1,4	12,6	22,3	33,9	6,6	3,7	80,5
265	Roskilde	1,3	11,4	20,9	35,9	8,4	5,2	83,2
269	Solrød	1,3	12,8	21,9	34,5	8,3	5,0	83,8
350	Lejre	1,6	12,4	21,6	36,2	7,8	4,9	84,5

Tabel 11.5 (fortsat) 30-60 årige med pensionsindbetaling - fordelt efter procentdel af indkomst indbetalt på pension og kommune. 2011

Kom. nr.	Pct. af indkomst i alt						Andel med indbetaling i alt	
	Under 1	1-5	6-10	11-15	16-20	Over 20		
	pct. af 30-60 årige							
	1,6	14,6	20,8	32,5	6,0	3,5	79,2	
306	Odsherred	1,6	15,2	21,0	29,3	5,4	3,3	75,8
316	Holbæk	1,6	13,3	20,6	33,8	6,8	4,3	80,4
320	Faxe	1,5	13,5	21,8	33,5	6,3	3,8	80,5
326	Kalundborg	1,5	13,5	19,1	35,1	6,7	3,7	79,6
329	Ringsted	1,6	14,2	21,3	34,8	5,6	3,6	81,0
330	Slagelse	1,7	14,7	21,0	32,3	5,7	3,2	78,6
336	Stevns	1,6	14,2	22,2	33,6	5,8	3,3	80,8
340	Sorø	1,5	13,7	21,4	33,9	6,4	4,1	81,1
360	Lolland	1,9	16,9	19,5	28,5	5,1	2,7	74,5
370	Næstved	1,5	14,0	21,7	33,3	6,3	3,4	80,2
376	Guldborgsund	1,7	15,9	20,9	30,7	6,3	3,5	79,1
390	Vordingborg	1,9	16,8	19,9	31,3	5,5	3,2	78,4
	Fyn	1,5	14,1	21,2	32,8	6,6	3,8	80,0
410	Middelfart	1,6	13,9	22,4	34,9	6,9	4,2	83,9
420	Assens	1,6	14,2	22,7	33,8	6,2	3,5	82,0
430	Faaborg-Midtfyn	1,5	14,0	21,8	33,7	6,3	4,0	81,2
440	Kerteminde	1,6	14,5	23,5	32,4	6,4	3,4	81,8
450	Nyborg	1,6	16,3	20,3	33,4	6,3	3,4	81,3
461	Odense	1,3	12,9	20,3	32,4	6,6	3,8	77,3
479	Svendborg	1,5	15,4	20,8	32,3	7,2	4,3	81,5
480	Nordfyns	1,5	14,7	22,5	33,2	6,3	3,4	81,5
482	Langeland	1,7	17,2	21,6	28,0	5,6	2,7	76,8
492	Ærø	1,2	16,2	20,1	29,8	6,9	5,6	79,8
	Syddjylland	1,4	13,8	21,6	34,1	7,5	4,6	83,0
510	Haderslev	1,5	14,7	21,4	32,0	7,7	4,8	82,1
530	Billund	1,2	12,3	23,4	36,6	8,0	4,8	86,1
540	Sønderborg	1,2	13,3	21,5	35,3	7,7	4,8	83,7
550	Tønder	1,8	16,5	20,0	32,0	7,6	4,3	82,1
561	Esbjerg	1,4	14,2	20,9	33,8	7,4	4,8	82,6
563	Fanø	2,4	12,8	19,7	29,7	7,5	8,5	80,6
573	Varde	1,6	14,9	22,5	33,8	7,8	5,0	85,6
575	Vejen	1,4	14,4	21,7	35,5	7,4	4,5	85,0
580	Aabenraa	1,8	14,0	20,3	33,3	7,8	4,7	81,8
607	Fredericia	1,6	13,9	20,7	34,5	6,4	4,0	81,2
621	Kolding	1,3	12,6	22,8	34,3	7,1	4,1	82,2
630	Vejle	1,3	12,9	22,3	34,8	7,6	4,4	83,3
	Østjylland	1,4	13,8	21,8	33,9	7,3	4,4	82,7
615	Horsens	1,3	13,6	22,6	34,4	6,7	4,0	82,6
706	Syddjurs	1,5	14,8	21,9	33,1	7,0	4,1	82,5
707	Norddjurs	1,5	14,7	22,0	32,8	6,6	3,7	81,3
710	Favrskov	1,3	12,8	23,5	37,5	7,7	4,6	87,5
727	Odder	1,6	13,8	23,1	34,4	7,6	4,7	85,1
730	Randers	1,4	14,0	23,4	33,7	6,4	3,3	82,3
740	Silkeborg	1,6	12,5	22,4	33,9	8,0	5,0	83,3
741	Samsø	1,2	15,9	21,5	27,0	6,3	5,3	77,2
746	Skanderborg	1,4	12,3	23,6	37,7	7,9	4,9	87,8
751	Århus	1,4	14,6	19,9	32,4	7,4	4,8	80,4
766	Hedensted	1,2	13,2	23,4	36,1	7,5	4,5	85,9

Tabel 11.5 (fortsat) 30-60 årige med pensionsindbetaling - fordelt efter procentdel af indkomst indbetalt på pension og kommune. 2011

Kom. nr.		Pct. af indkomst i alt					Andel med indbetaling i alt	
		Under 1	1-5	6-10	11-15	16-20		Over 20
		pct. af 30-60 årige						
	Vestjylland	1,4	14,3	21,8	34,9	7,8	4,9	85,1
657	Herning	1,3	15,1	22,2	34,3	7,7	4,7	85,2
661	Holstebro	1,2	13,9	20,9	35,8	8,3	5,5	85,7
665	Lemvig	1,6	13,6	21,2	34,8	8,9	5,2	85,3
671	Struer	1,4	13,8	22,0	35,3	7,5	4,7	84,7
756	Ikast-Brande	1,2	14,5	23,2	33,9	7,0	4,5	84,3
760	Ringkøbing-Skjern	1,5	14,4	20,6	35,7	8,5	5,7	86,5
779	Skive	1,4	14,9	21,6	34,8	7,5	4,4	84,6
791	Viborg	1,4	13,8	22,3	34,7	7,6	4,6	84,4
	Nordjylland	1,5	14,3	20,9	34,2	7,7	5,0	83,6
773	Morsø	1,7	16,3	21,8	31,8	6,2	3,3	81,1
787	Thisted	1,6	13,7	21,0	34,1	8,0	5,4	83,7
810	Brønderslev	1,5	14,3	21,4	34,8	7,9	5,1	85,1
813	Frederikshavn	1,5	16,1	20,8	33,4	7,4	4,7	84,0
820	Vesthimmerlands	1,9	14,1	21,0	34,3	8,1	5,2	84,7
825	Læsø	2,3	17,6	29,3	21,1	5,9	3,6	79,9
840	Rebild	1,6	13,2	21,1	37,1	8,2	5,8	86,9
846	Mariagerfjord	1,6	14,6	21,2	34,6	7,2	4,8	83,9
849	Jammerbugt	1,5	15,8	22,2	33,3	7,1	4,7	84,6
851	Aalborg	1,4	13,0	20,3	35,1	7,7	4,9	82,3
860	Hjørring	1,7	15,7	21,0	32,6	8,1	5,3	84,3

Tabel 11.6

Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper, 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode		i alt	indkomst	førsels-	indkomst
					indkomst	brutto
	kode	antal	1.000 kr.	pct.		
Speciallægearbejde	2212	1 087	1453,7	92,3	4,9	2,4
Øverste virksomhedsledelse	1120	16 856	1355,3	79,8	1,0	18,6
Andet arbejde med dyreopdræt	6129	1 598	1107,2	97,3	1,8	0,9
Ledelse af hovedaktiviteten inden for finans- og forsikrings-						
området	1346	2 049	976,9	97,9	0,5	1,3
Advokatarbejde	2611	3 978	955,9	91,9	2,1	5,8
Arbejde med omsætning af værdipapirer og valuta	3311	2 019	921,3	97,9	0,4	1,5
Almindeligt lægearbejde	2211	13 529	911,7	96,2	1,7	1,5
Ledelse inden for økonomifunktioner	1211	3 853	873,8	95,8	0,6	3,1
Øverste ledelse i offentlige virksomheder	1112	1 188	870,3	97,7	0,9	1,0
Ledelse af kommerciel forskning og udvikling	1223	1 470	866,3	94,0	0,5	5,0
Ejendomsmægler- og ejendomsadministratorarbejde	3334	8 904	842,1	78,4	8,8	12,2
Skovbrugsarbejde	6210	1 730	834,8	57,2	6,1	24,3
Tandlægearbejde	2261	2 117	816,0	90,8	2,6	6,2
Anden ledelse af hovedaktiviteten inden for servicefag	1349	1 360	797,8	94,6	1,2	4,1
Ledelse af hovedaktiviteten inden for informations- og kom-						
munikationsteknologi	1330	2 253	782,3	96,4	0,3	3,1
Ledelse af salg og marketing	1221	7 278	768,7	95,8	0,5	3,4
Ledelse inden for offentlig administration og virksomhedsstra-						
tegi/policy området	1213	4 862	765,3	97,8	1,0	0,9
Ledelse inden for HR-funktioner	1212	2 143	734,2	96,6	1,2	1,9
Ledelse af hovedaktiviteten inden for fremstillingsvirksomhed						
(undtagen landbrug, skovbrug og fiskeri)	1321	5 781	732,4	91,7	0,5	7,3
Ledelse af hovedaktiviteten inden for bygge- og anlægsvirk-						
somhed	1323	2 007	709,2	92,8	0,7	6,2
Ingeniørarbejde inden for kemi	2145	2 963	704,5	95,6	1,0	3,3
Arbejde med analyse, produktudvikling- og vedligeholdelse						
inden for finans og forsikring	2413	2 636	703,7	97,9	0,7	1,3
Arbejde inden for salg af informations- og kommunikations-						
teknologi	2434	2 376	696,0	98,0	0,7	1,2
Ledelse inden for anden forretningsservice og andre admini-						
strative funktioner	1219	6 306	679,1	96,3	0,9	2,4
Arbejde med matematiske, aktuariske og statistiske metoder						
og teorier	2120	1 073	662,3	97,6	0,7	1,3
Farmaceutarbejde	2262	2 682	659,9	96,4	1,8	1,7
Analytikerarbejde inden for ledelse og virksomhedsorganisa-						
tion	2421	3 508	640,0	97,9	0,9	0,9
Forsikringsarbejde	3321	1 554	640,0	98,8	1,2	- 0,2
Operatørarbejde ved dampmaskine- og kedelanlæg	8182	1 355	623,7	86,6	6,2	6,0
Ledelse af hovedaktiviteten inden for andre serviceområder						
.....	1439	1 665	622,0	96,7	1,6	1,6
Systemanalytikerarbejde	2511	8 764	621,7	97,9	0,6	1,3
Ledelse af hovedaktiviteten inden for forsyning, distribution						
o.l.	1324	2 500	621,0	96,9	0,5	2,3
Arbejde inden for teknisk og medicinsk salg (undtagen						
informations- og kommunikationsteknologi)	2433	2 170	613,7	96,6	1,1	2,1
Ingeniørarbejde inden for elektronik	2152	2 471	613,0	97,9	0,3	1,6
Arbejde med virksomhedsstrategi/policy	2422	1 681	603,0	98,3	0,9	0,5
Skibstørrerarbejde	3152	1 361	603,0	99,9	0,9	- 2,1
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for						
pågældende område	2000	10 468	602,5	94,2	0,9	4,6
Ingeniørarbejde inden for mekaniske systemer	2144	4 112	602,0	98,0	0,4	1,2

¹ Faggruppen angiver personens hovedbeskæftigelse i året.

Tabel 11.6 (fortsat)

Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper, 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode	antal	i alt	indkomst	førsels-	indkomst
	kode	antal	1.000 kr.	pct.		
Revisions- og regnskabscontrollerarbejde	2411	9 747	597,6	92,8	2,5	4,4
Softwareudvikling	2512	12 620	596,6	97,8	0,6	1,5
Ingeniørarbejde inden for elektricitet	2151	1 719	595,0	97,6	0,5	1,3
Ingeniørarbejde vedrørende bygninger og anlæg	2142	7 623	592,0	95,9	1,6	2,0
Ledelse af hovedaktiviteten inden for undervisningsområdet	1345	3 973	589,5	98,1	1,0	0,9
Arbejde inden for naturvidenskab og ingeniørvirksomhed	2100	1 787	588,4	88,4	4,3	6,1
Arbejde med analyse og rådgivning inden for HR	2423	2 541	585,5	96,8	1,7	1,3
Arbejde med personale og -oplæring	2424	1 057	584,2	95,8	1,8	1,7
Dyrægearbejde	2250	1 122	577,3	92,6	3,1	4,1
Ingeniørarbejde i industri og produktion	2141	2 260	576,5	98,1	0,5	1,0
Andet juridisk arbejde	2619	7 020	574,8	96,7	1,6	1,3
Andet ingeniørarbejde (undtagen elektroteknologi)	2149	5 199	569,9	97,3	0,9	1,2
Dyrkning af markafgrøder inden for jordbrug	6111	9 846	567,9	88,5	7,6	0,1
Arbejde inden for forretningsservice, økonomi, administration og salg	3300	7 015	563,1	94,0	1,1	4,8
Ledelse af hovedaktiviteten inden for detail- og engroshandel	1420	6 191	561,6	94,9	1,0	4,0
Arbejde inden for biokemi, biologi, botanik, zoologi og beslægtede områder	2131	1 393	558,0	96,5	2,0	1,1
Arbejde inden for PR	2432	1 110	558,0	95,4	1,7	2,6
Rådgivning inden for finans, forsikring og investering	2412	15 623	556,6	97,3	0,9	1,7
Arbejde inden for samfundsøkonomi	2631	2 870	552,4	96,1	1,3	2,3
Driftsteknikerarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi	3511	1 190	548,9	99,0	0,6	0,3
Netværks- og systemteknikerarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi	3513	1 688	547,3	98,7	0,5	0,6
Arbejde med bygningsarkitektur	2161	1 784	544,7	95,1	1,0	3,5
Andet arbejde med databaser og netværk	2529	1 781	544,3	97,8	1,0	0,9
Ingeniørarbejde (undtagen inden for elektroteknologi)	2140	2 434	543,9	94,9	1,9	2,7
Arbejde med opdræt af husdyr, ekskl. fjerkræ	6121	8 799	539,4	113,7	3,6	- 17,7
Andet arbejde med software, herunder test og kvalitetssikring	2519	2 878	534,0	98,6	0,6	0,5
Militært arbejde på officersniveau	110	4 017	532,5	99,5	0,2	0,2
Undervisning og forskning ved universiteter og højere læreanstalter	2310	16 188	531,3	95,9	1,6	1,9
Journalistisk arbejde	2642	5 663	521,8	97,3	1,2	1,0
Arbejde inden for filosofi, historie og statskundskab	2633	1 056	518,8	96,7	1,6	1,2
Teknikerarbejde inden for skibsfart	3151	1 093	515,3	98,5	0,6	0,1
Almen undervisning efter grundskoleniveau	2330	8 867	514,6	97,3	1,7	0,9
Salgsarbejde (agenter)	3322	18 957	514,5	96,2	1,1	2,5
Systemadministration	2522	2 590	505,6	98,0	0,6	0,4
Teknikerarbejde inden for det mekaniske område	3115	5 014	505,6	94,3	0,5	2,5
Rådgivning inden for landbrug, skovbrug og fiskeri	2132	1 577	505,0	97,2	1,5	1,1
Teknikerarbejde inden for det elektriske område	3113	3 594	501,7	97,2	0,7	1,5
Politimæssigt undersøgelsesarbejde	3355	1 359	500,8	98,6	0,4	0,9
Forskning, udvikling og rådgivning inden for undervisningsmetoder	2351	2 963	497,2	96,7	2,0	1,2
Web- og multimedieudvikling	2513	1 058	493,7	92,1	0,8	6,8
Arbejde inden for psykologi	2634	5 629	489,6	93,3	4,5	1,8

Tablet 11.6 (fortsat) Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper. 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode	antal	i alt	indkomst	førsels-	indkomst
	kode	antal	1.000 kr.	pct.		
Udvikling og analyse af software og applikationer	2510	6 426	484,1	92,6	4,0	2,8
Arbejde inden for jura, samfundsvidenskab og kultur	2600	5 239	482,3	96,8	2,2	0,6
Kunstnerisk arbejde inden for musik og sang	2652	1 048	474,6	96,4	2,3	0,6
Teknikerarbejde inden for telekommunikation	3522	3 270	471,9	98,5	0,7	0,7
Teknikerarbejde inden for byggeri- og anlæg	3112	4 064	471,6	97,2	0,8	1,7
Arbejde med kontrol af arbejdsmiljø og sikkerhed	3257	1 682	470,5	98,2	1,3	0,4
Arbejde med kredit- og långivning	3312	5 439	469,3	97,2	1,4	1,1
Speditørarbejde	3331	4 480	468,4	95,9	0,9	2,9
Arbejde inden for virksomhedsadministration i privat og offentlig	2420	4 723	467,6	86,7	10,0	2,1
Almindeligt kontorarbejde inden for HR	4416	1 191	467,6	97,2	2,0	0,6
Arbejde inden for reklame og marketing	2431	4 877	466,5	95,2	3,1	1,5
Lokomotivførerearbejde	8311	2 345	465,7	99,2	0,3	0,4
Arbejde inden for sundhedsområdet	2200	1 996	463,4	95,6	2,7	1,4
Indkøbsarbejde (agenter)	3323	6 461	463,3	96,9	1,4	1,5
Ledelse af hovedaktiviteten inden for servicefag	1340	6 943	462,9	97,8	1,6	0,6
Teknikerarbejde inden for det elektroniske område	3114	4 878	462,7	98,1	0,7	0,9
Arbejde inden for religion	2636	1 958	462,3	96,8	2,3	0,8
Andet teknikerarbejde inden for fysisk videnskab og ingeniørvirksomhed	3119	3 850	460,7	97,9	1,1	0,8
Svejsarbejde og skærebredning	7212	1 687	460,1	95,8	0,5	0,7
Almindeligt kontorarbejde vedrørende statistik, finansielle transaktioner og forsikringer	4312	3 547	459,3	95,9	1,7	2,3
Andet teknisk kontrolarbejde inden for processtyring	3139	1 262	459,2	97,8	1,2	0,3
Salgsarbejde ikke klassificeret andetsteds	5249	8 026	454,5	96,1	2,1	1,5
Specialundervisning	2352	3 260	452,6	97,2	2,4	0,4
Brugersupportarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi	3512	3 589	452,0	98,5	0,8	0,6
Undervisning og pædagogisk arbejde	2300	1 750	447,4	96,9	2,0	0,9
Regnskabsarbejde	3313	14 673	447,0	96,9	1,8	1,0
Salgsarbejde i kundekontaktcentre	5244	3 272	440,5	96,8	1,7	1,4
Andet arbejde med forvaltning og udøvelse af lovgivning	3359	3 273	440,4	97,5	1,9	0,5
Undervisning ved erhvervsuddannelser	2320	9 619	440,1	96,3	2,7	0,8
Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	3000	2 023	437,8	92,5	3,5	3,6
Smedearbejde	7221	3 142	434,4	98,2	0,6	0,7
Bibliotekararbejde og andet informationsarbejde	2622	2 221	433,4	97,0	1,8	1,1
Sygeplejerskearbejde	2221	21 782	431,4	96,4	2,7	0,6
Andet sundhedsarbejde	2260	2 653	430,0	91,2	6,6	1,7
Fremstilling af mejeriprodukter	7513	1 039	428,2	98,7	0,8	0,2
Social rådgivningsarbejde på mellemniveau	3412	2 508	428,0	95,5	2,7	1,6
Brandslukningsarbejde	5411	1 292	427,3	98,6	0,6	0,7
Operator- og opstillingsarbejde af metalforberedningsmaskiner	7223	5 141	426,9	95,5	1,1	3,0
Jobformidling	3333	2 006	425,0	94,6	2,9	2,3
Undervisning på grundskoleniveau (inkl. 10. klasse)	2341	50 572	423,0	96,6	2,6	0,7
Chef- og direktionssekretærarbejde	3343	19 384	422,9	96,9	2,2	0,8
Operatørarbejde ved fremstilling af kemiske produkter	8131	1 837	421,2	97,9	1,2	0,9
Administration af skatte- og afgiftslovgivning	3352	4 508	421,1	97,1	1,7	1,1
Elektromekanikerarbejde	7412	2 090	420,2	97,9	1,0	0,9
Andet arbejde inden for forretningsservice	3339	3 005	419,2	90,9	5,3	3,3
Manuelt arbejde inden for byggesektoren	9313	1 599	416,0	97,8	1,0	0,5
Andet operatørarbejde ved stationære anlæg og maskiner	8189	1 679	415,7	98,3	1,1	0,5

Tabel 11.6 (fortsat)

Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper. 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode	antal	i alt	indkomst	førsels-	indkomst
			1.000 kr.	pct.		
VVS-arbejde	7126	3 460	412,8	94,0	2,3	3,3
Mekanikerarbejde, landbrugs- og industrimaskiner	7233	1 598	412,7	97,8	0,4	1,2
Registreringsarbejde inden for transport- og trafikstyring	4323	2 876	412,7	97,6	1,4	0,9
Arbejde med arkitektur, infrastruktur og design	2160	1 776	411,6	89,2	6,6	3,7
Håndværkspræget arbejde	7000	4 203	409,7	97,8	0,5	1,4
Arbejde med dyrkning af plantevækst og opdræt af dyr	6130	2 590	409,4	89,7	5,7	4,0
Arbejde med grafisk og multimediedesign	2166	1 089	409,0	97,1	1,4	1,2
Politiarbejde	5412	8 343	408,5	98,5	0,6	0,8
Elektronikmekanikerarbejde	7421	1 598	406,1	97,2	0,7	1,7
Militært arbejde på befalingsmandsniveau (underofficersarbejde)	210	4 291	403,3	99,1	0,3	0,5
Socialrådgivningsarbejde	2635	6 779	403,1	96,4	3,0	0,4
Teknisk tegnearbejde	3118	4 705	401,7	95,7	1,8	2,0
Værktøjsmagerarbejde	7222	1 653	398,9	97,2	1,3	1,2
Almindeligt sekretærarbejde	4120	3 743	398,8	96,1	2,9	0,8
Fysioterapeut- og afspændingspædagogarbejde	2264	2 601	398,5	96,1	2,6	1,2
Lastbilchauffører	8332	15 867	398,1	97,5	1,5	0,8
Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde ikke klassificeret andetsteds	4419	5 913	398,0	94,8	3,3	1,7
Teknikerarbejde i medicinske og patologiske laboratorier	3212	4 244	397,5	96,7	2,4	0,8
Sikkerhedsvagtarbejde	5414	2 011	397,0	97,8	1,4	0,6
Almindeligt regnskabs- og bogføringsarbejde	4311	5 695	396,3	96,1	2,4	1,2
Metal- og maskinarbejde	7200	1 641	395,1	91,5	4,2	3,6
Teknikerarbejde inden for kemisk og fysisk videnskab	3111	6 373	394,7	96,4	2,5	1,0
Specialpædagogisk arbejde	2357	17 880	393,2	97,4	2,1	0,4
Operatørarbejde af maskiner til pakning, påfyldning og mærkning	8183	1 071	392,6	98,0	1,4	0,5
Elektrikerarbejde	7411	7 447	391,7	95,5	1,2	2,6
Servicearbejde af passagerer i forbindelse med rejser	5111	1 959	391,4	97,6	1,7	0,6
Dataregistreringsarbejde	4132	1 594	390,0	96,5	2,0	1,3
Registreringsarbejde inden for produktion	4322	1 794	389,1	97,7	1,5	0,6
Operatørarbejde ved fremstilling af plast	8142	1 751	387,2	96,9	1,6	1,4
Translatørarbejde og andet sprogvidenskabeligt arbejde	2643	1 594	386,9	89,2	6,1	3,7
Andet monteringsarbejde	8219	1 538	386,5	97,8	1,2	0,7
Operatørarbejde ved forarbejdning af metal	8121	1 491	385,2	98,1	1,0	0,8
Operatørarbejde ved fremstilling af nærings- og nydelsesmidler	8160	7 309	383,8	98,4	1,2	0,3
Køkkenchefarbejde	3434	1 114	382,8	97,2	2,0	0,5
Andet regnings- og overvågningsarbejde (ekskl. ambulancebehandlere)	5419	4 209	382,7	98,5	0,9	0,4
Agent- og mæglerarbejde inden for salg og indkøb	3320	4 142	382,4	87,4	7,8	3,9
Almindeligt kontorarbejde	4110	29 990	381,6	95,5	2,7	1,6
Mekanikerarbejde inden for motorkøretøjer	7231	10 041	379,7	96,0	1,9	1,8
Arbejde inden for farmaci	3213	1 614	377,4	96,9	2,2	0,8
Kost- og ernæringsarbejde	2265	1 442	377,2	96,1	3,0	0,8
Truckførerarbejde	8344	1 713	377,0	98,8	0,9	0,2
Pædagogisk arbejde	2343	23 669	375,6	96,9	2,6	0,4
Kurérarbejde og transport af bagage	9621	1 244	375,5	99,0	0,5	0,3
Fængselsbetjentarbejde	5413	1 879	375,0	97,7	1,5	0,8

Tabel 11.6 (fortsat) Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper. 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode	antal	i alt	indkomst	førsels-	indkomst
	kode	antal	1.000 kr.	pct.		brutto
Håndværkspræget arbejde inden for byggeri, undtagen elektrikerarbejde	7100	2 152	373,7	97,0	2,1	0,9
Andet manuelt produktionsarbejde	9329	2 452	373,1	97,9	1,2	0,5
Kundebetjening og kassererarbejde i pengeinstitutter	4211	1 711	371,9	95,9	2,0	1,8
Manuelt arbejde inden for anlægssektoren	9312	10 557	369,2	97,6	1,2	0,9
Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	4000	13 173	367,4	96,0	2,7	1,2
Undervisnings- og pædagogisk arbejde ikke klassificeret andetsteds	2359	1 292	366,7	94,6	4,1	1,0
Rejsebureauarbejde	4221	2 673	365,0	95,8	2,5	1,2
Militært arbejde, øvrige rangordener	310	6 833	364,8	98,8	0,4	0,6
Advokatsekretærarbejde	3342	1 747	363,6	96,7	2,7	0,4
Bygningsarbejde (ekskl. medhjælpere) - basis	7110	1 019	359,6	92,1	5,7	2,0
Informationsarbejde på kundekontakcentre	4222	1 761	357,2	97,3	2,0	0,6
Bager- og konditorarbejde, ekskl. industri	7512	1 692	354,1	97,0	1,6	1,3
Lægeseekretærarbejde	3344	4 978	352,7	95,4	3,9	0,6
Buschauffører	8331	4 266	351,9	97,1	2,1	0,8
Monteringsarbejde af elektrisk og elektronisk udstyr	8212	2 072	351,6	96,7	2,2	0,5
Omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler (ekskl. plejehjem)	5321	16 022	350,4	97,0	2,5	0,3
Ejendomsinspektørarbejde	5153	13 669	349,1	97,4	1,6	0,8
Tjenerarbejde	5131	1 154	346,9	97,6	1,4	0,8
Chauffører af biler, taxier og varevogne	8322	4 256	346,2	93,1	5,5	1,2
Væksthus- og anlægsgartnerarbejde	6113	3 282	345,8	94,0	3,7	2,0
Omsorgsarbejde inden for sundhedsområdet	5320	4 356	344,1	95,4	4,2	0,3
Lagerekspeditionsarbejde	4321	5 955	343,8	97,8	1,1	0,7
Malerarbejde	7131	3 191	343,5	92,5	4,9	2,2
Pakkeriarbejde	9321	1 875	342,9	97,3	1,9	0,6
Finmekanikerarbejde	7311	1 008	342,2	91,4	5,4	2,8
Køkkenhjælp mv.	9412	2 258	339,7	88,2	3,3	8,2
Arbejde med opfyldning af lager og butik	9334	13 053	338,1	98,0	1,3	0,4
Murer- og brolægningsarbejde	7112	3 307	337,8	91,4	4,9	3,4
Tømrer- og bygningsnedkerarbejde	7115	9 339	333,8	92,8	3,6	3,2
Social- og sundhedsarbejde i private hjem (inkl. plejehjem)	5322	11 392	330,8	95,5	4,0	0,4
Kasseassistentarbejde og beslægtet kundebetjening	5230	3 702	330,4	96,2	2,2	1,4
Almindeligt receptionistarbejde, ekskl. hotelreceptionist-	4226	1 275	326,4	95,2	3,8	0,6
arbejde						
Kokkearbejde	5120	3 506	326,0	97,2	1,7	0,7
Sundhedsarbejde ikke klassificeret andetsteds	2269	6 891	325,8	90,8	7,7	1,1
Postbud- og betjentarbejde samt postsorteringsarbejde	4412	11 611	325,4	97,2	2,2	0,6
Slagterarbejde, fiskehandel og beslægtet arbejde inden for fødevarerfremstilling	7511	2 446	320,6	97,2	1,3	1,3
Rengøringsarbejde undtagen i private hjem	9112	18 536	320,6	95,9	3,3	0,6
Børneomsorgsarbejde	5311	28 531	309,5	95,6	3,8	0,5
Vinduespuddning	9123	1 051	308,9	93,4	5,7	0,7

Tabel 11.6 (fortsat)

Indkomstfordeling for faggrupper med over 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer fordelt efter indkomst i alt og indkomsttyper. 2011

Faggruppe ¹	Disco-08	Personer	Indkomst	Erhvervs-	Over-	Formue-
	kode		i alt	indkomst	førsels-	indkomst
	kode	antal	1.000 kr.	pct.		brutto
Teknikerarbejde inden for audiovisuelle medier og telekom- munikation	3520	1 753	308,6	89,8	7,0	0,9
Arbejde med tandpleje	3251	1 262	301,5	95,0	3,7	1,1
Salgsarbejde i butik	5223	31 541	298,9	96,3	2,1	1,5
Kørelærerarbejde	5165	1 192	298,3	90,1	8,0	1,6
Manuelt arbejde med tilberedning af mad	9410	1 242	298,0	95,2	4,1	0,4
Tilberedning af fastfood	9411	1 143	290,9	96,1	3,5	0,3
Arbejde med kunst og kreative fag	2650	6 614	275,7	83,0	11,1	3,3
Butiksejere	5221	11 304	261,0	86,5	9,8	3,2
Frisørarbejde	5141	6 830	242,5	87,7	11,0	1,2
Arbejde med sport og fitness	3420	1 098	209,8	79,9	13,3	4,5
Servicearbejde	5100	6 537	205,9	88,1	10,6	1,0

Tabel 11.7 Gennemsnitlig disponibel indkomst for personer - fordelt efter socioøkonomisk gruppe. 2011

	Personer	Gennem- snit	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil	Maks. udj.pct.
	antal	1.000 kr.				pct.
Personer i alt	4 530 765	198,8	118,2	181,3	254,9	24,5
Selvstændige i alt	177 906	268,5	107,3	196,4	325,8	44,9
Selvstændige med 10 eller flere ansatte ..	2 194	810,0	258,9	627,8	1 219,1	63,7
Selvstændige med 5-9 ansatte	5 040	413,1	149,7	356,0	676,1	63,0
Selvstændige med 1-4 ansatte	33 012	308,5	118,1	237,9	430,5	52,6
Selvstændige uden ansatte	131 771	248,7	103,7	187,7	300,9	39,3
Medarbejdende ægtefæller	5 889	163,8	116,5	159,9	205,5	16,6
Lønmodtagere i alt	2 339 725	255,9	185,7	236,2	295,9	16,7
Topledere	98 508	461,8	289,7	366,2	486,9	23,7
Lønmodtagere på højeste niveau	392 791	326,4	254,3	305,1	372,1	14,0
Lønmodtagere på mellemniveau	482 404	269,4	216,2	254,9	303,8	12,2
Lønmodtagere på grundniveau	917 528	213,8	167,9	212,1	255,4	13,5
Andre lønmodtagere	202 542	193,6	155,0	191,4	229,8	12,9
Lønmodtagere, stilling uoplyst	245 952	242,3	157,4	210,8	276,5	21,5
Pensionister i alt	1 215 828	163,6	121,2	149,5	185,7	15,4
Førtidspensionister	235 964	164,9	135,5	158,5	186,3	10,8
Folkepensionister	860 931	162,6	113,7	146,1	185,0	17,1
Efterlønsmodtager mv.	118 933	167,6	133,2	154,0	188,2	11,8
Arbejdsløs mindst halvdelen af året	62 961	157,7	129,6	149,5	177,6	11,5
Modtagere af sygedagpenge m.m.	60 302	146,6	122,1	142,4	165,4	10,5
Kontanthjælpsmodtagere	110 987	120,6	91,0	113,1	145,4	13,9
Uddannelsessøgende	425 977	34,8	10,1	26,8	55,2	36,6
Andre	137 079	63,5	0,0	32,7	73,0	54,6

Tabel 11.8 Gennemsnitlig disponibel indkomst - fordelt efter alder og decilgruppe. 2011

	I alt	Aldersgruppe					65 år +
		15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	
Personer i alt	4 530 765	684 112	625 572	765 735	787 483	701 241	966 622
		1.000 kr.					
1. decil	1,1	- 0,4	31,0	49,9	49,2	48,3	61,1
2. decil	80,8	8,1	96,2	150,4	148,5	134,8	98,1
3. decil	117,8	17,4	129,2	181,7	177,9	156,5	116,8
4. decil	144,3	29,7	155,4	205,4	202,5	177,7	132,0
5. decil	168,2	45,5	177,8	226,3	224,9	200,7	144,3
6. decil	194,9	61,1	197,3	247,1	247,4	225,1	155,7
7. decil	222,9	78,7	216,1	269,7	272,4	252,1	172,7
8. decil	255,3	100,3	237,6	297,8	303,6	284,5	199,0
9. decil	300,1	126,4	267,4	341,6	354,5	332,5	245,4
10. decil	503,0	188,9	363,0	546,6	632,6	594,2	451,9
		pct.					
Maksimal udjævning	24,5	35,4	18,5	17,9	19,8	20,8	20,5

Tabel 11.9

Antal familier - fordelt efter den type ejendom de bor i og den offentlige vurdering af ejendommen. 2011

	Parcel- og rækkehus ¹	Ejer- lejlighed	Anden ejerbolig
	antal familier		
I alt	1 161 654	114 036	19 781
Under 500.000 kr.	51 107	6 728	2 153
500.000 - 999.999 kr.	291 628	34 778	7 501
1.000.000 - 1.499.999 kr.	323 712	29 956	5 605
1.500.000 - 1.999.999 kr.	213 952	16 486	2 379
2.000.000 - 2.499.999 kr.	130 902	10 493	1 028
2.500.000 - 2.999.999 kr.	66 621	6 155	489
3.000.000 - 3.999.999 kr.	51 237	5 428	396
4.000.000 - 4.999.999 kr.	16 408	2 154	120
5.000.000 - 7.499.999 kr.	12 651	1 567	86
7.500.000 kr. +.	3 436	291	24

¹ Inkl. stuehuse, kæde- og dobbelthuse.

Tabel 11.10

Antal personer - fordelt efter oprindelseslandegruppe og landsdel. 2011

	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	
	antal personer				
Hele landet	140 411	233 945	9 636	46 549	4 100 224
Byen København.	35 246	56 947	2 827	12 747	468 877
Københavns omegn	14 915	40 127	1 348	11 299	349 652
Nordsjælland	11 183	16 454	958	3 533	326 076
Bornholm	822	544	54	29	33 644
Østsjælland	4 768	8 548	406	2 095	173 701
Vest- og Sydsjælland	8 838	15 808	663	2 704	451 358
Fyn	9 159	17 455	544	3 090	367 544
Syddjylland	18 818	22 622	976	2 779	534 311
Østjylland	18 630	31 872	1 050	5 775	620 809
Vestjylland	7 732	10 463	327	1 236	323 422
Nordjylland	10 300	13 105	483	1 262	450 830

Tabel 11.11

**Gennemsnitlig indkomst i alt -
fordelt efter oprindelseslandegruppe og landsdel. 2011**

	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	Vestlige lande	Ikke vestlige lande	
	1.000 kr.				
Hele landet	260,7	202,1	259,7	123,7	294,3
Byen København	248,8	201,9	250,1	140,4	304,8
Københavns omegn	316,1	218,6	284,1	141,0	340,6
Nordsjælland	343,2	216,2	357,4	141,3	356,3
Bornholm	223,9	180,1	143,8	52,5	250,6
Østsjælland	274,5	205,2	286,8	122,2	322,2
Vest- og Sydsjælland	252,2	192,3	231,9	119,1	272,1
Fyn	230,8	190,9	228,0	99,1	271,0
Syddjylland	249,1	195,0	223,4	83,2	281,4
Østjylland	235,0	195,8	230,8	98,7	286,5
Vestjylland	248,5	199,9	225,1	80,8	281,4
Nordjylland	238,1	189,8	278,1	70,4	271,5

Tabel 11.12

Antal familier - fordelt efter alderen på den ældste i familien og familieindkomst i alt. 2011

	I alt		Alder på ældste person i familien				
	Under 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65 år +	
	antal familier						
I alt	2 811 264	223 974	409 060	476 072	511 174	452 505	738 479
Under 100.000 kr.	159 329	87 457	38 332	11 671	9 341	7 038	5 490
100.000 - 199.999 kr.	476 931	78 542	64 296	29 474	32 809	41 191	230 619
200.000 - 299.999 kr.	550 491	33 882	79 514	62 658	69 115	73 312	232 010
300.000 - 399.999 kr.	397 796	14 264	71 232	68 324	66 262	61 979	115 735
400.000 - 499.999 kr.	265 327	6 219	43 563	51 186	50 904	52 422	61 033
500.000 - 749.999 kr.	501 663	3 420	80 999	122 424	119 720	113 858	61 242
750.000 - 999.999 kr.	278 075	138	24 371	82 159	91 654	61 910	17 843
1.000.000 - 1.999.999 kr.	161 292	32	6 367	44 159	63 488	35 647	11 599
2.000.000 kr. +	20 360	20	386	4 017	7 881	5 148	2 908

12. Indeks - tabeller og figurer

12.1 Persontabeller

Persontabeller	Side	Tabel
Alder		
disponibel indkomst, decil	130	11.8
disponibel ækvivaleret indkomst, decil	59	8.4
Gini-koefficient	72	8.11
indkomst i alt, indkomsttyper	11	2.3
indkomst i alt, oprindelseslandegruppe	14	2.6
indkomstsammensætning	109	11.1
indkomsttyper, køn	110	11.1
køn, familietype, ækvivaleret disponibel indkomst	56	8.2
maksimal udjævningsprocent	72	8.11
risiko for fattigdom	69	8.9
Antal		
indkomst i alt, faggrupper	124	11.6
indkomst i alt, intervaller	10	2.2
indkomst i alt, over fx. 1 mio. kr. i løbende priser, (nominel)	37	4.3
indkomst i alt, over fx. 1 mio. kr. i faste priser	37	4.3
oprindelseslandegruppe, landsdel	131	11.10
overførselsindkomst, med beløbstype	44	5.3
pensionsindbetaling, køn og kommune	118	11.4
risiko for fattigdom, alder	69	8.9
risiko for fattigdom, familiens socioøkonomiske gruppe	68	8.8
socioøkonomisk gruppe	130	11.7
Decil		
alder, disponibel indkomst	130	11.8
disponibel indkomst	49	6.3
herkomst, disponibel indkomst, gennemsnit,	50	6.4
indkomstmassen, ækvivaleret disponibel indkomsts	60	8.6
ækvivaleret disponibel indkomsts	60	8.5
Disponibel indkomst		
alder og decilgruppe	130	11.8
beregning ud fra indkomsttyper	46	6.1
decilgruppe	49	6.3
disponibel ækvivalens indkomst, decilgruppe, alder	59	8.4
kvartil, socioøkonomisk gruppe	130	11.7
socioøkonomisk gruppe	51	7.1
decilgruppe, herkomst	50	6.4

Persontabeller	Side	Tabel
Ejer/lejer		
formuekomponenter	36	4.2
realindkomststigning, indkomst i alt	20	2.15
Erhvervsindkomst		
Gini-koefficient for visse faggrupper, køn	65	8.7
faggruppe	124	11.6
indkomsttyper	21	3.1
socioøkonomisk gruppe	25	3.2
socioøkonomisk gruppe, realindkomststigning	33	3.8
tal for 2000	33	3.8
Faggruppe		
erhvervsindkomst, 10 største grupper	65	8.7
erhvervsindkomst, top 10	65	8.7
erhvervsindkomst, bund 10	65	8.7
Gini-koefficient, køn	65	8.7
lønindkomst, top 10	29	3.4
indkomst i alt, top 5, bund 5	13	2.4
indkomst i alt, over 1.000 personer	124	11.6
Formueindkomst		
faggruppe	124	11.6
formuekomponenter	34	4.1
formuekomponenter, ejere/lejere	36	4.2
tal for 2000	50	6.1
Gini-koefficient		
alder	72	8.11
indkomst i alt, faggruppe, køn	65	8.7
ækvivaleret disponibel indkomst 2000 – 2011	71	8.10
Indkomst i alt		
2000-2011, antal, over beløbsgrænser, fast og løbende	18	2.13
2000-2011, faste og løbende priser	18	2.12
2000-2011, løbende priser, (nominelle)	17	2.11
antal, indkomstinterval	10	2.2
ejer/lejer, realindkomststigning	20	2.15
faggruppe	124	11.6
herkomst efter alder	14	2.6
herkomst efter landsdel	132	11.11
Indkomsttyper, alder	11	2.3
socioøkonomisk gruppetal for 2000	51	7.1
tal for 2000	50	6.5
top 5, faggrupper over 1000 personer	13	2.4
uddannelse, køn, realindkomststigning	38	4.4

Persontabeller	Side	Tabel
Indkomstsammensætning		
2000 og 2011	50	6.5
alder	109	11.1
indkomsttyper	9	2.1
kvinder, alder	111	11.1
mænd, alder	110	11.1
Indvandrere og efterkommere		
indkomst i alt, alder	14	2.6
disponil indkomst i alt, decil	50	6.4
indkomst i alt, interval	13	2.5
indkomst i alt, landsdel	132	11.11
landsdel, antal	131	11.10
Kvartil		
disponibel indkomst, socioøkonomisk gruppe	130	11.7
Køn		
erhvervsindkomst, Gini-koefficient	65	8.7
indkomst i alt, uddannelse, realindkomststigning	19	2.14
indkomsttyper, alder	109	11.1
lønindkomst, lønforskel top 10	29	3.4
Landsdel		
herkomst, antal	131	11.10
herkomst, indkomst i alt	132	11.11
pensionsindbetaling, 30-60 årige, kommuner	121	11.5
pensionsindbetaling, 30-60 årige, køn	118	11.4
Lønbegreber		
arbejdsfunktion	26	3.3
offentlig/privat ansatte	26	3.3
Maksimal udjævningsprocent		
alder, disponibel indkomst	130	11.8
alder, ækvivaleret disponibel indkomst	72	8.11
socioøkonomisk gruppe, disponibel indkomst	130	11.7
ækvivaleret disponibel indkomst 2000-2011	71	8.10
Overførselsindkomst		
faggruppe	124	11.6
indkomsttyper	41	5.1
personer med beløbstype	43	5.2
tal for 2000	50	6.5
uddannelse	44	5.3
ækvivaleret disponibel indkomst 2000-2011	71	8.10

Persontabeller	Side	Tabel
Pensionsindbetaling		
kommuner, ordning	118	11.4
kommuner, procentdel af indkomst i alt	121	11.5
køn, ordning	118	11.4
Real indkomst, 2000-2011	17	2.11
Realindkomststigning		
erhvervsindkomst, socioøkonomisk gruppe	33	3.8
indkomst i alt, boligform	20	2.15
indkomst i alt, uddannelse, køn	19	2.14
Renteindtægter for selvstændige	39	4.5
Renteudgifter		
gennemsnit	46	6.1
selvstændige	39	4.5
tal for 2000	50	6.5
Risk of poverty, ROP		
antal personer i familien, aldersgrupper	69	8.9
antal personer i familien, familiens socioøkonomiske gruppe	68	8.8
Samlet indkomst		
gennemsnit	46	6.1
socioøkonomisk gruppe	51	7.1
tal for 2000	50	6.5
Samlet indkomst med lejeværdi og nettorenter		
gennemsnit	46	6.1
socioøkonomisk gruppe	51	7.1
tal for 2000	50	6.5
Skat		
gennemsnit	46	6.1
tal for 2000	50	6.5
Socioøkonomisk gruppe		
antal, erhvervsindkomst,	25	3.2
indkomstsummer	51	7.1
kvartiler, disponibelindkomst	130	11.7
risiko for fattigdom, antal personer i familien	68	8.8
tal for 2000, realindkomststigning	33	3.8
Uddannelse		
decilgruppe	32	3.7
erhvervsindkomst	32	3.7
fuldtidsbeskæftigede personer	32	3.7
overførselsindkomst	44	5.3
tal for 2000, indkomst i alt, realindkomststigning, køn	19	2.14

Persontabeller	Side	Tabel
Ækvivaleret disponibel indkomst		
alder, antal personer i familietype	56	8.2
alder, decilgruppe	59	8.4
decilgruppe,	58	8.3
decilgrænse	60	8.5
indkomstmasse, decilgruppe	60	8.6

12.2 Familietabeller

Familietabeller	Side	Tabel
Alder		
indkomst i alt, indkomstinterval	132	11.12
Antal		
disponibel indkomst, ejer/lejer, boligtype	48	6.2
ejendomsvurdering, ejendomstype	131	11.9
indkomst i alt, alder på ældste i familien	132	11.12
indkomst i alt, ejer/lejer, boligtype	16	2.9
indkomst i alt, indkomstintervaller, familier, personer	10	2.2
Decil		
disponibel indkomst	49	6.3
disponibel ækvivalensindkomst, decilgruppe, familietype	58	8.3
disponibel ækvivalensindkomst, decilgrænser, familietype	60	8.5
disponibel ækvivalensindkomst,, indkomstmassen, familietype. . .	60	8.6
Disponibel indkomst		
beregning ud fra indkomsttyper	46	6.1
boligtype, ejer/lejer, antal	48	6.2
decilgruppe	49	6.3
interval	48	6.2
Ejendomsvurdering		
interval, boligtype, antal	131	11.9
indkomst i alt, ejere, interval, boligtype, antal	16	2.10
Ejer/lejer		
disponibel indkomst, boligtype	48	6.2
formueindkomst	36	4.2
indkomst i alt, interval, boligtype, antal	16	2.9
Erhvervsindkomst		
beregnet andel, uddannelse, familietyper "Enlige" og "Par"	15	2.8
familietyper "Enlige"	14	2.7a
familietyper "Par"	15	2.7b
familietyper "Enlige" og "Par, antal børn	29	3.5
indkomsttyper,	11	2.3
socioøkonomisk gruppe, 30-60 år,	31	3.6
socioøkonomisk gruppe, kommune	112	11.2

Familietabeller	Side	Tabel
Formueindkomst		
boligform	36	4.2
familietypen "Enlige"	14	2.7a
familietypen "Par"	15	2.7b
formuekomponenter	36	4.2
formuekomponenter, socioøkonomisk gruppe	40	4.6
landsdel	37	4.3
socioøkonomisk gruppe	38	4.4
Gini-koefficient		
ækvivaleret disponibel indkomst, familietype	73	8.12
Indkomst i alt		
2000-2010, løbende priser	17	2.11
alder ældste i familien, antal, interval	132	11.12
antal, intervaller	10	2.2
boligtype, boligform	16	2.9
boligtype, ejendomsvurdering	16	2.10
ejer/lejer, boligtype, intervaller	16	2.9
familietypen "Enlige"	14	2.7a
familietypen "Par"	15	2.7b
interval, boligtype	16	2.9
socioøkonomisk gruppe	40	4.6
socioøkonomisk gruppe, kommune	115	11.3
Indkomstmassen, ækvivaleret disponibel indkomst, familietype	60	8.6
Indkomstsammensætning		
familietypen "Enlige"	14	2.7a
familietypen "Par"	15	2.7b
indkomsttyper	9	2.1
Kommune		
erhvervsindkomst, socioøkonomiske gruppe	112	11.2
indkomst i alt, socioøkonomisk gruppe	115	11.3
Landsdel		
formueindkomst	37	4.3
Lejeværdi		
familietype	9	2.1
socioøkonomisk gruppe	40	4.6
Maksimal udjævningsprocent		
ækvivaleret disponibel indkomst efter familietype	73	8.12

Familietabeller	Side	Tabel
Overførselsindkomst		
familier med beløbstype	43	5.2
familietypen "Enlige"	14	2.7a
familietypen "Par"	15	2.7b
indkomsttyper	41	5.1
socioøkonomisk gruppe, familietype	45	5.4
Rate, 80/20		
ækvivaleret disponibel indkomst efter familietype	73	8.12
Renter		
renter, selvstændige	39	4.5
renter, socioøkonomisk gruppe	40	4.6
renteudgifter, familietype	46	6.1
Risk of poverty, ROP		
antal personer i familien	68	8.8
familiens socioøkonomiske gruppe	68	8.8
ækvivaleret disponibel indkomst	68	8.8
Samlet indkomst		
gennemsnit	46	6.1
Skat gennemsnit	46	6.1
Socioøkonomisk gruppe		
erhvervsindkomst, 30-60 år	31	3.6
erhvervsindkomst, kommune	112	11.2
formueindkomst	38	4.4
indkomst i alt	40	4.6
indkomst i alt, kommuner	115	11.3
overførselsindkomst	45	5.4
Uddannelse		
erhvervsindkomstandel, familietyper "Enlig" og "Par"	15	2.8
Ækvivaleret disponibel indkomst		
decilgrænser	60	8.5
decilgrupper	58	8.3
familietype	55	8.1
Gini-koefficienter	73	8.12
indkomstmassen, familietype	60	8.6
maksimal udjævningsprocent	73	8.12
80/20 raten	73	8.12
Risk of poverty, ROP	73	8.12

12.3 Figurer

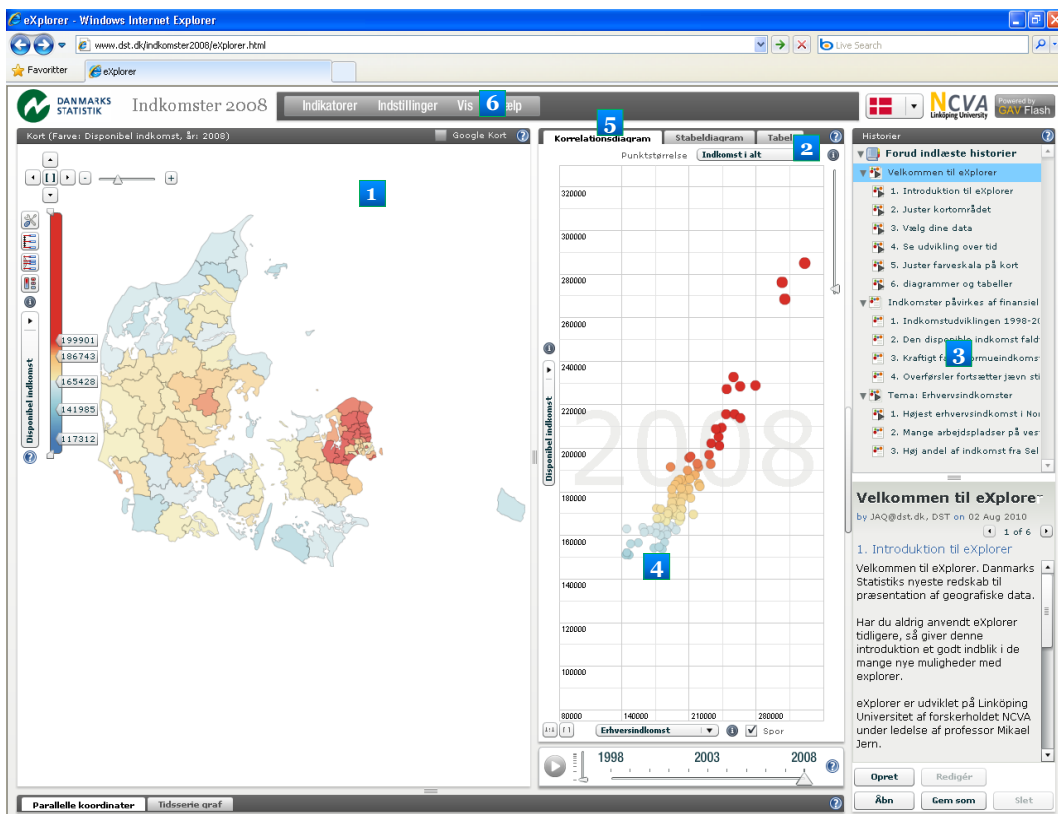
Figur	Oversigt over figurer
2.1	Indkomst i alt fordelt efter indkomsttype. 2011
2.2	Familier fordelt efter størrelsen af deres indkomst i alt. 2011
3.1	Spredning i erhvervsindkomst for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere. 2011
3.2	Selvstændige (SOCIO) personer - fordelt efter erhvervs-indkomstniveau. 2011
3.3	Selvstændige (SOCIO) personers indkomst - fordelt efter indkomsttype. 2011
3.4	Gennemsnitlig erhvervsindkomst for alle og for dem som har erhvervsindkomst- fordelt efter alder. 2011
3.5	Gennemsnitlig erhvervsindkomst - fordelt efter køn og alder. 2011
3.6	Antal fuldtidsbeskæftigede personer i deciler - efter højeste fuldførte uddannelse. 2011
4.1	Antal personer fordelt efter samlet formueindkomst. 2011
5.1	Personer fordelt efter størrelsen af deres overførselsindkomst. 2011
5.2	Gennemsnitlig overførselsindkomst fordelt på aldersgrupper og køn. 2011
6.1	Gennemsnitlig disponibel familieindkomst – fordelt efter kommune. 2011
8.1	Så stor skal familiens samlede disponible indkomst være for at opnå en ækvivaleret disponibel indkomst på 200.000 kr.
8.2	Ækvivaleret disponibel indkomst - fordelt på aldersgrupper og køn. 2011
8.3	Illustration af decilfordeling og anvendte begreber
8.4	Aldersfordeling i decilgrupperne –ækvivaleret disponibel indkomst. 2011
8.5	Lorenz-kurver for personer – ækvivaleret disponibel indkomst. 2011
8.6	Lorenz-kurver for personer - fordelt efter socioøkonomisk gruppe. 2011
8.7	Gini-koefficient. 2000 – 2011
8.8	Gini-koefficient, fordelt på aldersgrupper. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2011
8.9	Beløbsgrænser for risiko for fattigdom på familietyper, Disponibel familieindkomst. 2011
8.10	Antal år i træk med Risiko for fattigdom (60-procentgrænsen), fordelt efter socioøkonomisk status for personen med den højeste indkomst i familien. 2011.
8.11	Maksimal udjævnings procent. 2011
9.1	Illustration af kvartiler. Disponibel indkomst. 2011
9.2	Indkomstmobilitet 2001-2011
9.3	Indkomstfordeling i 2011. Socio-økonomiske grupper inddelt i kvartiler efter disponibel indkomst. 2011
9.4	Socioøkonomisk fordeling af personer mellem 15 og 64 år
9.5	Disponibel indkomst for årgang 1981, fordelt efter deres højest fuldførte uddannelse i 2011.
9.6	Socioøkonomisk status for personer med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med folkeskole eller gymnasial uddannelse

Figur **Oversigt over figurer**

- 9.7 Socioøkonomisk status for personer med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med erhvervsfaglig uddannelse
- 9.8 Socioøkonomisk status for personer med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2001. Personer med en videregående uddannelse
- 9.9 Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med samme højest fuldførte uddannelse i 2011 som i 2000. Erhvervsindkomst.
- 9.10 Indkomstmobilitet for personer som afsluttede uddannelse i 2001, fordelt efter uddannelsesniveau. Disponibel indkomst.
- 9.11 Udvikling i socioøkonomisk status for kontanthjælpsmodtagere i 2002
- 9.12 Udvikling i socioøkonomisk status for dagpengemodtagere i 2002
- 9.13 Fordeling af erhvervsindkomst i 2011, fordelt efter hovedindkomstkilde i 2002 for personer, som i 2011 var fuldtidsbeskæftigede.
- 9.14 Indkomstmobilitet for personer som modtog kontanthjælp i 2002, fordelt efter status i 2011. Disponibel indkomst.
- 9.15 Indkomstmobilitet for personer som modtog dagpenge i 2002, fordelt efter status i 2011. Disponibel indkomst.
- 9.16 Udvikling i socioøkonomisk status for personer som fik tildelt førtidspension i 2010
- 9.17 Indkomstmobilitet for personer, som fik tildelt førtidspension i 2010, efter deres socioøkonomiske status i 2002..
-

Muligheder med eXplorer

På Danmarks Statistiks hjemmeside findes et redskab til præsentation af geografiske data. Du har adgang til disse interaktive danmarkskort på www.dst.dk/indkomster2011. eXplorer er udviklet på Linköping Universitet og stillet til rådighed for Danmarks Statistik.



De mange muligheder med eXplorer

- 1** Det kommunale danmarkskort. Kommunerne farves efter værdien på den variabel du vælger. Du kan fokusere på en specifik del af Danmark med zoom-funktionen og flytte fokus til dit lokale område. Farveskalaen kan tilpasses. Du kan også markere en eller flere kommuner på kortet, så bliver de fremhævet i de tilstødende diagrammer.
- 2** Ved siden af kortet ses et korrelationsdiagram. Korrelationsdiagrammet er et redskab til at vise sammenhængen mellem 2 variable. Hver af landets kommuner udgøres af en lille cirkel, der tager sin farve efter den variabel du ser på kortet ved siden af diagrammet.

Du kan også vælge at se et søjlediagram eller en tabel, hvor kommunerne kan rangeres efter en given variabel.

3 Her finder du en introduktion til eXplorer samt en række historier, hvor vi på forhånd har udvalgt variable og fokuseret kortet, med henblik på at give læseren indblik i nogle få af de utallige spændende konklusioner som kan drages ud fra de præsenterede data.

Du kan også skrive og gemme dine egne små historier.

4 Ved klik på Play-knappen starter en tidsanimation, som viser hvorledes data har udviklet sig over tid.

5 Her kan du vælge om du ønsker at have Google-maps i baggrunden.

6 I menuen kan du fx vælge, hvilke af de variable som stilles til rådighed af Danmarks statistik, som du ønsker at kunne se på kortet. Du kan vælge hvilken tidsperiode du ønsker at se. Du kan skifte farveskala, justere gennemsigtigheden for farvelaget på kortet og meget mere.